

ილორი

www.ilori.ge

E-mail: r.jalagania@mail.ru

№255 (314) 4-11 თებერვალი 2014 სახალხო მოძრაობა „სამეგრელოს“ ორბანი 30 თემი

ბინდა გახლდა ევროკელი? მაშინ გახლდა ჰომოსექსუალი..

(მთავარი რედაქტორის ბმობა)

დაახლოებით ასეთ ქუერადობას იძენს ამერიკის შეერთებული შტატებისა თუ ევროსტრუქტურებისა და ნატო-ს მესვეურთა მიერ კატეგორიულად დაყენებული წინადადება საქართველოს მიმართ, მის თხოვნაზე გაწვევრიანდეს ევრო-ამერიკულ სტრუქტურებში!

“გამეგრეობისა” და გადაჯიშების გარდა არაფერს არ ითხოვენ ჩვენგან – არც ფულს, არც ქონებას, ითხოვენ მხოლოდ იმას, რომ დავივიწყოთ ჩვენი ეროვნება და მამის სახელი, დავივიწყოთ ღვთის მიერ ჩვენზე დაკისრებული ფუნქცია და კაცმა იქორწინოს კაცზე, ქალმა კი – ქალზე.

შემოდინ ჩვენთან არა რაიმე კონკრეტული სოციალური პროგრამით, ან სოფლის მეურნეობის თუ ეკონომიკის განვითარებისა და მოსახლეობის აუტანელი ყოფის გაუმჯობესების მიზნით, არამედ შემოდინ იმისათვის, რომ ქართველს ქართველობა დაავიწყონ, ეროვნული ისტორიული ტრადიციები თავზე დაგვამხონ, საქართველო გადაჯიშებულია საჯიშოთ და გახადონ, დედ-მამას ფუნქცია დააკარგონ და ეს მცნება საერთოდ ამოიღონ ჩვენი აზროვნებიდან, დაამკვიდრონ ფრაზა “მშობლები”, რომელშიც ერთმანეთისაგან მკვეთრად არ იქნება გამოიჯიშე დედისა და მამის ფუნქცია!

მშობელია დედა და მშობელია მამაც, მაგრამ როცა ორივე მშობელი მამაკაცია, ან დედაცაა, აქ უკვე საქმე გვაქვს საშინელ ბიბლიურ შეცოდებასთან, რომელსაც მამათმავლობა ან დედათმავლობა ეწოდება და რისთვისაც მოუვლინა უფალმა ცოდვილთ უდიდესი განსაცდელი – სოლო-ცი და გომობა!

მოავარი უბედურება ის კი არ არის, რომ ამ მანკიერების საქართველოში დანერგვას მის გადასავარებლად გარეშე მტერი ცდილობს, რომელსაც სჭირდება არა ქართველი ხალხი, არამედ – საქართველო, როგორც გეოსტრატეგიული სივრცე არამედ ისაა, რომ გადამთიელი აბას აკეთებს კვლავაც გადაჯიშებული ქართველის ხელით, ჩვენს ქვეყანაში ავადსახსენებელი “მეხუთე კოლონის” გაძლიერებით, რადგან მტერმა კარგად იცის, რომ “ერთი მუჭა საქართველო” ყოველთვის მდგრად უმკლავდებოდა გარედან მომხდურ მტერს და მას ყოველთვის უჭირდა შინაურ მტერთა და გაქნილ მოღალატეებთან გამკლავება. მასონთა მიზანი მარტვილი – ერის ფიზიკური განადგურება თუნდაც უახლესი ტექნოლოგიის სამხედრო შეიარაღებით პრაქტიკულად შეუძლებელია, მისი გენოფონდის დასუსტებითა და მინიმალისებით კი შეიძლება დასახული მიზნის მიღწევა, რაც საბოლოოდ შექმნის იმ “ეთნიკურ გრაფიტაციულ სამარეს”, რამაც თავის დროზე შეიწირა ნინევი, ასურეთი, ელინური და რომაული ცივილიზაცია...

რას იტყვი, საკმაოდ ვერაგული “მეტეგენელო” გათვალა, რამაც შეიძლება ეთნიკურ ხრიოკად აქციოს სრულიად საქართველო!

სწორედ ამ “მეხუთე კოლონის” გასაძლიერებლად ხარჯავენ მასონები მილიარდობით დოლარს, აყალიბებენ ახალ-ახალ არასამთავრობოებს, რომელთა უმთავრეს მიზანს საზოგადოების რელიგიური, ეთნიკური, სულიერი და მორალური რღვევა წარმოადგენს! თავხარი დამცა ამას წინათ ერთ-ერთ ტელეარხზე გამართულმა თოქ-შოუმ, რომელშიც სხვა გადაგვარებულბთან ერთად მონაწილეობდა ერთ-ერთი არასამ-

თავრობო ორგანიზაციის ხელმძღვანელი, სევანური წარმოშობის მქონე საკმაოდ უსახური მღვდრი (თუ არ ვცდები, გვარად – ხარძიანი), რომელმაც თავდაჯერებულად განაცხადა: **“ჩვენ უკვე კარგა ხნის გაწვევრიანებული ვიქნებით ევროკავშირში, მასთან დაახლოების პროცესებს ქართული ეკლესია რომ არ ეწინააღმდეგებოდეს!”** როგორც იტყვიან, უნ ჩანდა ამაღმდეც გზა გქონდა შენი გაცუკმარებული მიდრეკილებებით, მაგრამ ეკლესიისა და პატრიარქის ქილიკი არავის არ უნდა შერჩეს!

აჰა, ჩვენო სევანო დებო და ძებო, ეს რა მოგხვლიათ?! როგორ დავიჯერო, რომ თქვენ, ქართული ზნეობისა და მორალის გრავალის ერთგულ მცველებსაც გაუჩინეს ეს ღამის მოურჩენელი სატკივარი ევროამერიკელმა გადაგვარებულმა? სხვას რას უნდა მივაწეროთ ის ამბავი, რომ ეს ცხენისთავა მღვდრი (ნადავ არ მემეტება მისთვის სიტყვა – **“ქალბატონი”**) დაუდიდებლად ღანდაღს ქართულ ეკლესიას იმიტომ, რომ თურმე ჩვენი რელიგიის მეციხოვნენი არ იზიარებენ ევროპულ ფსევდოდირებულებებს, კატეგორიულად ეწინააღმდეგებიან ერთსქესიანთა ქორწინებას და თავსმოხვეულ ამორალურობას!

აღბათ მიმიე სენი მოელო საქართველოს სინდისად აღიარებულ კუთხეებსაც, თორემ, როდეს ყოფილა, რომ ქართველ მანდილოსნს ავადმართოს ეკლესიაზე და შემდეგ თვალი გაესწორებინოს საკუთარი ოჯახის წევრებისა და თანასოფელთათვის!

მას შემდეგ, რაც ღმერთმა ადამიანი შექმნა, მას უბოძა დიდი სიხარულის წყარო – სიცოცხლის გაგრძელების მისი. ამიტომ, ერთი შეგებოდა მინდა დაგუსვამ ამ ქალბატონს: მისი მშობლები რომ ერთსქესიანები ყოფილიყვნენ, იგი მოველინებოდა კი ამ ქვეყანას? შეიძლება იგი ბუნებამ ვერ აღჭურვა ისეთი ფიზიკური სილამაზითა და ეშით, რომ თავი სრულყოფილ ქალად ეგრძნო, მაგრამ საკუთარმა ხინჯმა ისე არ უნდა გაგაბორტოს, რომ ადამის მრდამას და თვით ღმერთსაც კი დაუპირისპირდე! ახლა მაინც თუ გხვდებით, რომ საქართველოს მორალურ და ზნეობრივ ერობირებას სათავე დაუდო უპირველესმა ქართველთ-მოძულე ედუარდ შევარდნაძემ, რომელმაც მატერიალურად გადააღტაკა საქართველო, რადგან კარგად იცოდა, რომ დამშეუბნე ოჯახის პატრონს მორალური ეთიკის დაცვის დიდი უნარი აღარ გააჩნია და ლუკმა-პურისათვის შეიძლება იოლად დაგ-თანხმდეს საძრახისი საქმის შესრულებაზე. პარალელურად, ამერიკაში სასწავლებლად და “გასანათლებლად” გაავზავნა საეკლე-მრწამსის მქონე ახალგაზრდები წყება, რომლებიც ავისმომასწავებელ ბუმერანგებად დაუბრუნდნენ საქართველოს სააკაშვილების, ბარამიძეების, მაჭავარი-ანების, რამიშვილების, გვარამიძეების და სხვა მანქურთების სახით.

ასე შეიქმნა ქართული “მეხუთე კოლონა”, რომელიც უცხოეთიდან უხვად შემოდინებული გრანტების ჭამით მოსუქდა, მოძლიერდა და საქართველოს ზნეობრივ საძირკველს დაუწყო ჯაჯგური მის დასახუსტებლად და საბოლოოდ მოსაშლე-ლად. და რომ არა ქართული ეკლესიისა და მისი სატექნიკური და სხვადასხვაური ძალისხმევა, საქართველო დღეს ისეთივე “გასოღობიერებული” იქნებოდა, როგორებიც “წამყვანი” ევროპული სახელმწიფოები არიან.

მასონებმა მოხერხებულად გამოიყენეს

პოსტსაბკოთა ქვეყნების გაუთვითცნობიერებლობა კაპიტალისტური ყოფის ნი-უანსებში და ფონიანი კამფეტებითა და ღამაზად შეფუთული სადგეო რეზინებით შეგვიტყუეს იმ საბედისწერო წრეში, რომელიც ადრე სამოთხე ვეგონა. ეს **“სამოთხე”** კი ისეთი ჯოჯოხეთი გამოდგა, რომ ვერასოდეს წარმოვიდგენდით. სრულიად გაგვიადგურეს საკუთარი ეკონომიკური სიმძლავრეები, რათა მთლიანად უცხოეთიდან შემოტანილ პროდუქციას ვყოფილიყავით დამოკიდებული. ერთ დროს ძლიერი საქსპორტო ქვეყანა ასევე **“ძლიერ”** იმპორტულად დამოკიდებულ ქვეყანად აქციეს! დაღუპვის პირასაა მიყვანილი საქართველო, უკანდასახევი გზები **“სიმძლავრე”** მოჭრილია მილიარდობით-დოლარიათი საგარეო ვალის გამო, წინ კი სრული გაურკვევლობა!

ხელთ შეგვჩნა მორალისა და მაღალი სულიერებისაგან დაცილილი საზოგადოება, რომლის მთავარ საზრუნავს ლუკმა პურის ფულის შოვნა და თვიდან თვემდე თავის გატანა წარმოადგენს. სამისოდ კი ადამი-ანები არად დაგვიდევნენ მორალს და ყოველი გზით ცდილობენ სარჩოს მოპოვებას.

დასავლეთიდან **“შუმანიტარულად”** შემოშველებულ ყოველ ლუკმას კი გარყვნილებისა და სოდომური შეცოდებუ-ბის სარკინიზო კონტინენტები მოჰყვება. განა სოდომური ყოფის კლასიკური ნიმუში არ არის ის, რომ ინგლისის დედ-ოფალმა საკუთარი ბედის მადიებელ მომ-ღერად მამრ ელტონ ჯონს **“გათხოვება”** მიულოცა და ოჯახური ბედნიერება უსურ-ვა?!

როგორი სანახავია გერმანიის საგარეო საქმეთა ყოფილი მინისტრი მამრი ვილო ვესტერველდ, რომელიც თავის მეუღლედ მა-მაკაცს საჯაროდ ეფერება და საკუთარ **“ოჯახურ ბედნიერებაზე”** მოუთხოვს საზოგადოებას? ნეტავი, ვის რაში სჭირდ-ებოდა ამ სიმახინჯის განსახიერების მიერ მოგვარებული საგარეო პრობლემები? კაც-ში ჩაბუდებული ქალის საზრუნავი როც არის, ყველა კარგად იცის...

როგორ შეიძლება, რომ ყოველმა ნორ-მალურმა მამაკაცმა, ამ ამბების გაგონებისას, თუნდაც მსუბუქი გულისხრევა არ იგრძნოს?

მართლაც რომ მიმეფურთხებია ამგვარი ევროამერიკისათვის!

ჩვენ ჩვენი სატკივარი გვაქვს, რადგან გადაგვარებულთა არასამთავრობის ძა-ლისხმევით საქართველოშიც მოგვიმ-რაედინენ საეკვოდ განახლებული ბიჭები და **“დავკაცებული”** გოგონები! და თუ ყველაფერი ამ გადაჯიშებულთა ნებაზე მიუშვით, ჩვენ უხვად გვეყოლებიან არამომ-ღერად ელტონ ჯონები და არამინისტრი ვილო ვესტერველები!

ჩვენს ერთგულებას ეროვნული ღირე-ბულებებისადმი ყველაზე ცინიკურად მაინც იმ თურქებმა დასცინეს რომელთაც ჯერ კიდევ ვერ მოუცილებიათ შუბლიდან აღ-მოსავლური ვანდალიზმისა და მოძალადეო-ბის მრავალსაუკუნოვანი დამლა. თურქეთში გიორგი მარგველაძის ვიზიტისას მათმა პრეზიდენტმა გიულენმა სახგასამით აღ-ნიშნა: **“საქართველო ჩვენთვის აღ-მოსავლეთისაგან მიმავალი გზაა, ჩვენ კი საქართველოსათვის დასავლეთისაგან მი-მავალი გზა ვართ!”**

გამარჯობა თქვენი! შეიძლება თურქეთი გეოგრაფიულად მართლაც ჩვენზე ახლოსაა ევროპასთან, მაგრამ მთელი მსოფლიო, შუა საუკუნეებში პაკისტანიდან ჯგროდ შემოცვნილ ამ

ვანდალებს, რომელთაც მიწასთან გაას-წორეს უძველესი ბიზანტიური კულტურა, ყოველთვის ახიულ შავბნელ ძალად თელ-იდა. ახლა კი ეს **“გავერობელებული”** თურქი გიყვიანებს: **“რახან “გაბიდარასტე-ბაზე” უარს ამბობ, ესე იგი ჩემზე მეტი აზიატი ხარო!”**

რატომ ცა არ დაგვეხსოვა თავზე?!

მართლაც რომ **“აირია მონასტერი...”** დაავსწრებ მოვლენას და ვიტყვი, რომ, ჯერჯერობით, ერთადერთი სახელმწიფო, რომელიც დირსეულ წინააღმდეგობას უწ-ვეს ევროამერიკული **“სიფილიზაციის”** შე-მოღინებას, არის რუსეთი, რომელმაც კანონ-ით აკრძალა გეო-პროპაგანდა, სხვადასხვა, საეკვო ორიენტაციის მქონე არასამ-თავრობო ორგანიზაციები კი აიძულა, რომ მიუთითონ მათი დაფინანსების წყარო! ეს, ბუნებრივია, ევროამერიკელთა დიდ გულისწყრომას იწვევს და ისინიც სანქ-ციებით იქაძნებია, მაგრამ, უკაცრავად პასუხია და რუსებს სულაც ცალ ფეხზე ჰკიდიათ ავროპელთა და ამერიკელთა ამგ-ვარი გაწიწმბება!

დიდი ვაჟასი არ იყოს, **“მაღლ იყოს მისი მეგრისადა”**, ვინც რუსეთისაკენ ბრ-მად გაიწიოს, რადგან ჩვენ რუსებთანაც უამრავი რამე გვაქვს გასარკვევი და გადასახარისხებელი, რადგან ჩვენს შორის მოუშუშებულ იარაღაა შერჩენილი აფხ-ახეთისა და სამაჩაბლოს შრამი, რაც მსოფლიო საზოგადოების ჯანსაღი ნაწ-ილის შესაბამის რეაქციას იწვევს. მუდმი-ვად შეუხორცებელი იარა რომ განგრენად შეიძლება იქცეს, ეს რუსებმაც კარგად იციან და ამიტომაც გვიწვევენ მოლა-პარაკების მაგიდასთან, თუმცა, ისიც ნათელია, რომ ჩვენთვის ყოველთვის მი-უღებელი იქნება საქართველოს ძირძველი ტერიტორიების დამოუკიდებელ სახ-ელმწიფოებად აღიარების წინაპირობა, ამიტომ, როგორც ჩანს, სადი აზრის გათ-ვალისწინების გარეშე აფხაზეთი და სამაჩა-ბლო კიდევ დიდხანს შეგრება რუსეთის სხეულს იმ პოლიტიკურ ხიწვად, რომლის დანახვა შეუიარაღებელი თვალთ შეუ-ძლებელია, მაგრამ აუტანელი ტკივილების მოყენება შეუძლია. ჯერჯერობით კი, ქვე-ნის მორალის გადარჩენის გზად მაინც რუსეთთან სიახლოვე მიგვანია, რომლის ხელისუფლება, მიუხედავად დასავლური ღირებულებების ადვირახსნილი ქსპანსი-ისა, მართლმადიდებლურ ეკლესიასთან ერ-თად, მაინც რჩება ეროვნული ისტორიული ტრადიციების ერთგულად.

იქნებ ვინმემ მითხრას, რომ ეს ასე არ არის!

ამბობენ, წვეთი წყალი ქვას ხვრეტსო და სწორედ ჩვენი პრინციპულობა, ისტო-რიული ტრადიციებისადმი ერთგულება, გეოპოლიტიკური საიმედოობა და პოლი-ტიკური გამტრიახობა უნდა იქცეს იმ პოლიტიკურ **“წვეთად”**, რომელიც აიძულებს რუსებს, რომ, ადრე თუ გვიან, საქართველოში ადადინონ 1992-წლამდელი სტატუს-ქვი!

სწორედ ამ საკითხებს ეძღვნება ჩვენი მეგობრისა და თანამებრძოლის, უდალატო ქიზიყელი კაცის, სამშობლოს პატროტი მწერლის გივი სომხიშვილის გულისტკი-ვილით გაჯერებული წერილი, **“ევრო-პელოცა თუ ბინდა, ბაღაცურე შაში ზღმა...”** რომელსაც გახეთის ამ ნომრის მე-4 კვერდზე ვებქლავთ.

როლანდ ჯალაღანი, “შახისის” და “აიას” აკადემიების წევრი

აფხაზი თავადის პაშკაცობა – როგორ აწამეს ნიკოლოზ ემხვარი

რუსეთის ძირმორყეული იმპერიის სა-
თავეში 1917 წლის ოქტომბერში სამხედრო
გადატრიალებით მოსულმა ბოლშევიკებმა
ხელისუფლებაში ყოფნის პირველივე დღე-
ებიდან იდეურ მოწინააღმდეგეებს წითელი
ტერორი დაუპირისპირეს.

წითელი ტერორი მიმდინარებდა რუსეთის
მთელ ტერიტორიაზე და მას ვერც შავი
ზღვის ფლოტი გადაურჩა.

1917 წლის 25 დეკემბრიდან 1918 წლის
იანვრის პირველ რიცხვებამდე სევ-
ასტოპოლში ბოლშევიკმა მატროსებმა ოფი-
ცრებს თითოგასამართლებები მოუწვეეს,
რასაც 120-ზე მეტი ოფიცრის სიცოცხლე
შეეწირა.

1918 წლის იანვრის ბოლოს ფლოტში
დემობილიზაცია გამოცხადდა, რადგან ის
“მეფის კანონებით არსებობდა” და ეკიპა-
ჟები ბევრმა გამოცდილმა მეზღვაურმა
დატოვა, ხოლო მათი ადგილი კი ბოლშე-
ვიკებმა დაიკავეს.

დეკემბრის ბოლოს, 1918 წლის იანვრის
დამდეგს, შავი ზღვის ფლოტზე მთელი
უფლებამოსილება სევასტოპოლში შავი
ზღვის ფლოტის ცენტრალური კომიტეტის
(ცენტროფლოტი) ხელში გადავიდა, რომელ-
საც ბოლშევიკები და ესერები აკონ-
ტროლებდნენ.

1918 წლის დამდეგს საქართველოს პორ-
ტებში რთული ვითარება შეიქმნა. ბათუმში
ცენტროფლოტის დაქვემდებარებაში მყოფი
სამხედრო-საზღვაო კომიტეტი შავი ზღვის
ფლოტის დამხმარე გემებით დახევის
სანაპიროდან კავკასიის არმიის ნაწილების
რუსეთში გადაყვანით იყო დაკავებული.

შავი ზღვის ფლოტის საბრძოლო ხმა-
ლდებსა და დამხმარე გემებზე კი წითელი
ტერორის შედეგად დისციპლინა მოშლილი
იყო.

იქ არსებულ მდგომარეობას კარგად
აღწერს რეჟაზ გაბაშვილი, რომელსაც 1918
წლის 16 მარტს (ახალი სტილით) ტრაპი-
ზონიდან ბათუმისკენ ცურვამ დამხმარე
კრესერ „Regele-Carol“-ით მოუწია.

თავის მოგონებებში “რაც მახსოვს”, ის
წერს:

“თურმე ეს გემია, რომლის “გაბოლშე-
ვიკებულ” მეზღვაურებს (მატროსებს)
გაუძარცვიათ შავი ზღვის სანაპიროები,
აქა-იქ დაუხოციათ “კონტრ-რევოლუ-
ციონერები” და მოუკლათ ემხვარი –
გემის ონკანის ორთქლში მოხარშვით.
სამხედრო გემი მართლაც დატვირთული
იყო ხალიჩებით და უადგილო ადგილას
დაგროვილი ტომრებით, საგსეთი შაქრით,
ფქვილით და სხვ. ოფიცრები (რუსები და
რუმინელები; ეს გემი რუსებმა შეიძინეს
რუმინელებისგან, ომის დასაწყისში) ისე
იყვნენ დაშინებულნი, რომ მეზღვაურნი,
რასაც უნდა, იმას უშერებოდნენ და საითაც
უნდოდნენ, თავს უკრავდნენ”.

დროდადრო რუსული ხომალდები და
გემები გაბოლშევიკებული მეზღვაურებით
ბათუმსა და სოხუმში შემოდიდოდნენ.
ნაპირზე გადმოსულ სასმელის მოყვარულ
და შეიარაღებულ პირთა თავგასულობას
საზღვარი არ ჰქონდა.

თუმცა გაბაშვილის მონათხრობი ემხ-
ვარის მკვლელობაზე “Regele-Carol”-ზე, ანუ
“კაროლ კარლზე” (ასე ეძახდნენ მაშინ ამ
ხომალდს) სინამდვილეს არ შეესაბამება,
ეს ამბავი რუსეთის შავი ზღვის ფლოტის
შემადგენლობაში შემაჯავდ მეთრე რუმინულ
ხომალდ “დაკიას” უკავშირდება.

1918 წლის 28 თებერვალს სოხუმს
ტრაპიზონიდან სევასტოპოლისკენ მი-
მავალი დამხმარე კრესერი “დაკია” –
ყოფილი რუმინული სამზავრო-სატვირთო
გემი მოადგა.

“დაკიას” ეკიპაჟის ბოლშევიკი მატროსე-
ბი ნაპირზე გადმოვიდნენ და ბულვარზე
მოსვირნე აფხაზური ასეულის პორუჩის,
თავად ნიკოლოზ ემხვარს შეეჩხენ. მას
მეფის არმიის ოფიცრის მუნდირი ეცვა
და ამიტომაც მიიტყია მეზღვაურების ყუ-
რადლება.

ბოლშევიკებისთვის მეფის არმიის ოფი-
ცერი, ბუნებრივია, “კლასობრივი მტერი”
იყო და თავად ემხვარს სამხრეების მოხსნა
მოსთხოვეს, რაზეც შესაფერის პასუხი –

უარი მიიღეს. მაშინ მატროსებმა თავადს
ოფიცრის სამხრეები ძალით მოაგლოჯეს.
შეურაცხყოფილმა აფხაზმა თავდასხ-
მელებს თავხედობა არ აპატიო და რე-
ვოლუციური ერთი მათგანი მოკლა, მეორე
დაჭრა, თავად კი გაიქცა.

სოხუმელმა ბოლშევიკებმა არ დააყოვნეს
და საპროტესტო აქციებზე იხმეს
მოსახლეობა. მეორე დღევე გაიმართა
მიტინგი. ბოლშევიკური ორგანიზაციის
მოთავეები “დაკიას” ეკიპაჟს დაუკავშირდ-
ნენ. “დაკიას” მატროსები თავად ემხვარის
დაკავებას, მოკლული მატროსის ოჯახ-
ისთვის 15 ათას რუბლსა და, რაც მთავარი
იყო, სოხუმში ხელისუფლების ბოლშე-
ვიკური სამხედრო-რევოლუციური
კომიტეტისთვის გადაცემას მოითხოვდნენ.

ტრაპიზონიდან წამოყვანილი სამხე-
დროები “დაკიას” ეკიპაჟს სოხუმში დიდი
ხნით დაყოვნების საშუალებას არ აძლევდ-
ნენ და 1-ელ მარტს, 22 საათზე, გემი
ზღვაში ისე გავიდა, რომ ულტიმატუმის
შესრულებას აღარ დაელოდა.

სამაგიეროდ ბათუმში ტელეგრამა
გაიგზავნა: “სასწრაფოდ გამოგზავნეთ სოხ-
უმში ორი ნადმოსანი ან დიდი საბრძოლო
გემი” და ამ შეტყობინებას ბათუმისკენ
თან პიდროვიტომფრინავის გაგზავნაც მო-
ჰყვა.

მფრინავმა საპაერო აპარატი ბათუმის
ყურეში, საესკადრო ნადმოსან “დერზკის”
მახლობლად დასვა და მატროსებს აფხაზი
ბოლშევიკების თხოვნა გადასცა.

თხოვნა რომ ბათუმში გაიგზავნა,
შემთხვევით არ მომხდარა. იქ იმ დროს
ცენტროფლოტის დაქვემდებარებაში არ-
სებული ოცამდე სამხედრო ხომალდი და
კატარდა, სატრანსპორტო გემი იდგა და
მათ ეკიპაჟებში ბოლშევიკებს მხარდამჭ-
ერები ჰყავდათ.

ტრაპიზონიდან დაბრუნებულ “დერზკის”
ბათუმის პორტში საწვავისა და წყლის
მარაგი შეეცხებული ჰქონდა და სევ-
ასტოპოლისკენ გასვლას აპირებდა.

“დერზკის” ეკიპაჟის ბოლშევიკი მა-
ტროსებს კლასობრივ მტერთან ბრძოლის
გამოცდილება უყვე ჰქონდათ. 1917 წლის
დეკემბრის მოვლენების დროს სევ-
ასტოპოლში “დერზკის” ბოლშევიკებმა
თვითგასამართლება მოაწყვეს და
დახვრიტეს ხომალდის მეთაური, რუსეთ-
იაპონიის ომის მონაწილე, წმინდა გიორგის
ორდენის კავალერი, II რანგის კაპიტანი
ნიკოლოზ სალოვი და ვახტის ოფიცერი
ლეიტენანტი ტევიაშვილი.

სოხუმიდან გამოგზავნილ თხოვნას
ეკიპაჟი ოპერატიულად გამოეხმებოდა და
ხომალდის მეთაურმა, ლეიტენანტმა
ლუნიდ ეიტკოვმა “დერზკი” აფხაზეთის
დედაქალაქისკენ სრული სვლით წაიყვანა.
2 მარტს ხომალდი სოხუმის მახლობლად
გამოინდა და ადგილობრივ ბოლშევიკებს
თავისი მისვლის შესახებ 5-6 გასროლით
ამცნო.

ნაპირზე გადმოსასხმელად 70-კაციანი
შეიარაღებული რაზმი მომზადდა. ხომალ-
დის ეკიპაჟი შტაბით 10 ოფიცერს, 6
კონდუქტორსა და 130 დაბალნიშნოსანს

ითვლიდა, მაგრამ იმ დროისათვის 110
კაცზე ცოტა მეტი თუ იქნებოდა.

“დერზკი” სოხუმის ხის გემთსადგომს
კინოთი მიადგა, მატროსების შეიარაღებული
რაზმი ნაპირზე გადავიდა და ქალაქის
მმართველობას “დაკიას” ეკიპაჟის ულტი-
მატუმის 24 საათში შესრულება მოსთხოვა.

რუსული ხომალდის ეკიპაჟს მხარი
მაშინვე აუბეს აფხაზმა ბოლშევიკებმა,
რაც საქართველოს კანონიერი ხელისუ-
ფლების გადაყენებითა და ძალაუფლების
ადგილობრივი ბოლშევიკებისთვის
გადაცემით დასრულდა.

ახალმა ხელისუფლებამ ქალაქის
ხაზინიდან 15 ათასი რუბლი აიღო “დაკიას”
მოკლული მეზღვაურის ოჯახისთვის
გადასაცემად და საგანგებო ბიულეტენით
მოსახლეობას მიმართა: ბოლშევიკური
სამხედრო-რევოლუციური კომიტეტი
პირობას დებდა, რომ მატროსის მკვლელის
დასაკავებლად ზომებს მიიღებდა, დაუნ-
დობლად აღკვეთდა ადგილობრივ
შეიარაღებულ ნაწილებს შორის განხ-
ეთქილების შეტანის ნებისმიერ მცდელობას
და თუ კი ვინმე შეეცდებოდა რევოლუცი-
ური წესრიგის დარღვევას, სამხედრო-რე-
ვოლუციურ სასამართლოს გადასცემდა.

ქალაქ სოხუმში საალყო მდგომარეობა
გამოცხადდა, მოსახლეობა სამხედრო-რე-
ვოლუციური კომიტეტის განკარგულებებს
უნდა დამორჩილებოდა.

ბოლშევიკებმა ემხვარი და მისი
ძიძიშვილი სმელბაღია სოფელ დრანდას-
თან დააკავეს და სოხუმში წამოიყვანეს.

“დერზკიზე” მიყვანისას ნიკოლოზ ემხ-
ვარს ვიდაცამ მაღულად რევოლუციური
გადასცა და ტრაპით ხომალდზე ასვლისას
მან უფროსი უნტერ-ოფიცერი კოვალჩუკი
მოკლა, მაგრამ მომდევნო ვახნა გაიჭვდა
და ხომალდის კომიტეტის თავმჯდომარე
გრუდინევი სიკვდილს გადაურჩა. ემხვარს
მარცხენა ხელი ფრონტზე კონტუზირებუ-
ლი ჰქონდა, ამიტომ იარაღის გადატენა ვე-
ღარ შეძლო.

“დერზკის” ბოლშევიკმა მეზღვაურებმა
აფხაზი თავად უსასტიკესი სასიკვდილო
განაჩენი გამოუტანეს და ცოცხალი ადამი-
ანი ხომალდის ერთ-ერთ საკაბეში
ჩააგდეს, სადაც ტურბინებისთვის საჭირო
ორთქლის მისაღებად წყალი იხარშებო-
და.

სიკვდილით დასჯის ასეთი ფორმა
რუსეთში XVI საუკუნეში მეფე ივანე
მრისხანემ მოიგონა, რომელიც ისტორიაში
ადამიანების წამებისა და სასიკვდილო
განაჩენის აღსრულების ნაირ-ნაირი
“გამოგონებით” არის ცნობილი.

რუსულ პუბლიკაციებში ეს შემთხვევა
სხვანაირად არის წარმოდგენილი, ნათქ-
ვამია, რომ 1918 წლის მარტის პირველ
რიცხვებში “დერზკი” თავისი ცეცხლით
სოხუმის წითელ გვარდიას შეტევაზე გად-
მოსულ თავად ემხვარის ქართულ სამხე-
დრო ფორმირებებთან ბრძოლაში დახ-
მარება გაუწია. ნიკოლოზ ემხვარის
სიკვდილით დასჯაზე კინტიც არ არის
დამტკიცებული.

აფხაზი ისტორიკოსების გადმოცემით,

ემხვარი რუსმა მეზღვაურებმა “დერზკიზე”
მაშინვე მოკლეს და ზღვაში გადააგდეს.
ეკიპაჟის დიდი ნაწილი კოვალჩუკის სევ-
ასტოპოლში წასვენებას მოითხოვდა, ამიტომ
“დერზკიმ” კურსი სევასტოპოლისკენ აიღო.

1933 წელს მწერალმა ლეო ქიანელმა
(ლეონ შენგელაია) ამ ტრაგიკულ ისტო-
რიას მოთხრობა “ჰაკი აპბა” მიუძღვნა.
კომუნისტური რეჟიმის მკაცრი ცენზურის
გამო მწერალმა რეალური პიროვნებები
გამოგონილი პერსონაჟებით შეცვალა –
თავადი ნიკოლოზ ემხვარი, უჯუშ ემხა
გახდა, ხოლო მისი ძიძიშვილი სმელბაღია
– ჰაკი აპბა.

ქართველმა მწერალმა დამხმარე კრესე-
რი “დაკია” რევოლუციურ კრესერ “შიდ-
ტად” მონათლა, რომელსაც “მრისხანედ”
წოდებული ბოცმანი კუხმა კილგა მეთაუ-
რობდა.

მწერალმა ემხვარ-ემხას საქციელი
რეაქციისა და საბჭოთა ხელისუფლების
ბრძოლის მაგალითად წარმოადგინა, სადაც
აგტორის სიმპათია აშკარად აფხაზი
თავადის მხარეს იხრება. თუმცადა საბჭოთა
დოგმატური იდეოლოგიის შესაბამისად
მწერალს ბოლშევიკები მკაცრნი, მაგრამ
სამართლიანები უნდა გამოეყვანა, ამიტომაც
ემხვარის სიკვდილით დასჯის ამბავი
ნაწარმოებში დახვრეტით შეცვალა.

მოთხრობის ფინალში ოსტატურად არის
დახატული სწორხაზოვნად მოაზროვნე
რუსი ბოლშევიკი ლიდერის – კუხმა კილ-
გას პორტრეტი, რომელსაც ადამიანის სიც-
ოცხლის ხელყოფა არაფრად უღირს,
ტრადიციებს პატივს არ სცემს და ადგი-
ლობრივ მოსახლეობას “ჭკუის დამრიგე-
ბლის” სახით ზემოდან დაჰყურებს.

თავისი სათქმელი ლეო ქიანელმა ჰაკი
აპბას ბოლოს მაინც ათქმევინა:

“– კაპიტან, მე შენი მეზღვაური ძმასავით
ვიტირე. მით ძმობა შემოგვიცე... შენ კი
უჯუშო მომიკალი. ძაღლი ყოფილხარ, კაპ-
იტან... ჰო, სისხლი! სისხლი!

წამოიყვარა და ერთხელ კიდევ მთელი
ძალ-ღონით გემის მოაჯირისკენ დაიძრა.

– გა ჰაი, შენს ჰაკის, უჯუშ!

მისი თავადები შეურიგებლობის
ცეცხლის ნაპერწკლებს აფრქვევდნენ
გარშემო და პირიდან ცოფის დორბლი
სცივოდა.

კუხმაც კი შეზარა მისმა შესახედლობამ,
ზიზი და ბრაზი სახეზე შეუკიდა, სახის
მუდამ უძრავი ნახევარიც კი მოუქცია და
აუკანკალა.

ერთხანს ასე უცქირა.

– გაუშვით! – თქვა შემდეგ.

ჰაკის ხელი შეუშვეს მეზღვაურებმა.

იგი ერთი ნახტომით გემბანის მოაჯირ-
თან გაჩნდა. ცხადი იყო მისი განზრახვა,
და თვალცივ ვერ შეასწრეს, რომ აქაფებულ
ტალღებში გადაეშვა.

გემბანზე წამით სიჩუმე ჩამოვარდა.

– სულ ერთია, ეს მონა ადამიანად
მაინც არ გამოდგებოდა...
ნაღვლიანი ხმით წარმოთქვა კუხმამ
და მოკლე, მაგრამ ბეჯითი ნაბიჯით თავისი
კაბინისკენ გაემართა”.

თ. ჩაჩანაძე

ევროპელობა თუ ბინდა, გადაცურა შავი ზღვა...

“ქართული ოცნების” ბედაური რომ გვეგონება, რომელიც ქართული ხალხის ოცნების პეგასის ფრთებს რომ გამოისხამდა და ქვეყანას აღორძინების ნატვრას აუხდენდა, კოპაბიტაციით დაბმულად ცემული სახელად გამოდგა, რესპუბლიკელები ნაციონალურ ეროვნულ დასაჯდომიან და ევროპულ-ანტიკურ სატყუარა მწვენი ბადასის ბუტაფორიის ცხვირთან დაკიდებით ცდილობენ, ისედაც მრავალნაირი, საქართველო ფეოდალურ რევიზიონად დაშლონ, დააკინონ, დააბეზონ და ამგვარად შეაჯავღონ ევროპაში, სადაც ასე მოუთმენლად ელოდებიან მონეტების ორგანოებში შლილი ბუბრები ევროპულად მოქაჩული **“სუნდობით”**.

თუ ქართველი გქვია, ესე იგი ევროპელი ხარ. დამურობამონატრეებულმა ქართველთა სირცხვილის შვილებმა კოჭლი ჭკუის ნაბოდვარი ეს კუტი აქსიომად გამოაცხეს. ღალი, ამაგი ქართული თვითმყოფადობა წყნად აძლიერებს ლაქუცში გაცვალებს. ხალხით გავესებულ დიდ დარბაზში გაპყვირებ, ჩვენ ევროპელები ვართო. გაცივებული და ყბადაღებული ევროპელები კი ერთმანეთს თვალებგაფართოებული შეპყურებდნენ, ესენი ვიღას დაქარგვიანო?

ერთი ჭკუასუსტი დადიოდა ქალაქის ქუჩებში და ყველას უმტიციებდა, მე აინშტაინი ვარო. გამგელელები ეთანხმებოდნენ და სწრაფად სცილდებოდნენ, მერე კი დიმილით ამბობდნენ, აინშტაინიაო.

ევროპელობა თუ გინდა, გადაცურე შავი ზღვა და იმ აინშტაინით ამტკიცე შენი ევროპელობა. რას ერჩი ქართულ მიწას და ქართველ ხალხს, რომელსაც ახიელობა არ ეთაკილება. სხვათა შორის, ქრისტეც ახიიდან მოძღვრავდა ქობრიობას და მისი საფლავიც ახიაშია. თუმცა, ამ დამურა ქართველებისაგან გასაკვირი არ იქნება ევროპის სახლვარი ინდოეთზე რომ გაატარონ, მაშინ საქართველოც ევროპის ცენტრში მოხვდება, თორემ, აფხაზების და ოსების გარეშე ევროპაში რომ გარბიხარო, საქართველოს გამოთლიანებაზე ხელი აიღეთ?! ან შენ ევროპელობაზე ეჭვი თუ არ გეპარება, რა ყურის ბარაბნები წაიღე შენი ევროპელობის ღრიალი, როდისმე გაგიგია, რომ ფრანგებს ან გერმანელებს მტკიცება დაეწოთ, ჩვენ ევროპელები ვართო?

ოცნება ფხიზელი კაცის სიზმარიაო, დიდ მოაზროვნეს უთქვამს, ოღონდ იმ განსხვავებულ, რომ სიზმარი შენს ნებაზე არ ბრუნავს და, როგორც უნდა ეცადო, ვეღარ გაიმეორებ. ოცნება კი მართადა და, თუ ნაცარი ბლომად გაქვს, ყვარყვარესავით იჯირითე აღმა-დაღმა, ვერაფერს წამოიღებ, სანამ სადი აზრი არ მიმოიფანტავს ნაცრით ნაგები ხუხულის ჭაპანწყვეტას.

ჰოდა, სანამ სად აზრს არ ჩამოუქროლია, ჩვენც შევერიალდებით ევროპის მეტროში მათხოვართა კონვეიერით, თუმცა, მათხოვრები არც მიწის ზემოთ გვაკლია. ეს დამურები რამხელა ბედნიერებას ეწვიან გაუსაძლისი ცხოვრებით შეღონებულ ქართველებს უვიზოდ რომ გადააბარებენ ევროპას, რომ გაუწმინდოთ ბებრები, ხეობრები თუ სხვადასხვა ორგანოებში შლილები. აქ კი დარჩებათ ღრთისმშობლის წილგვედრი სათაყვანებელი სამშობლო უცხოელთა საჯირითოდ და სათელად. თავისუფალი ვაჭრობა გვექნება, თუმცა ჩვენ ევროპაში გასაყიდი არაფერი გვაქვს, სამაგიეროდ ევროპა შემოხიდავს ჩვენთან იმდენ ნაგავს, რომ თავად ნაგავსაყრელი ადარ დასჭირდებოთ.

უცხოელებზე ქართული მიწების გაყიდვის დროებით შეჩერებამ ისე აღაშფოთა ამერიკა, რომ თითის ქნევას უმატა, ახლა პედერასტების და ყველა ჯურის სექსუალურ გარყვნილობა პარადის არდაშვებამ გააღიზიანა და დაიმუქრა, ნატო-ში შესვლა საეჭვო გაგხდებოთ, თუ გარყვნილებას არ თაყვანებითო. ამის კადრებს იმის ბრალია, რომ დამურა ვაი-ქართველებმა ნატო-ში შესაბრძოლად საბირნი გააქრეს.

შენ თუ თავმოყვარობას, სიამაყეს, შეუპოვრობას და სამშობლოს უსაზღვრო სიყვარულს ლაქის ქლესა არსებობაზე გადაცვლი, რა გასაკვირია, რომ ისე მოგექცევიან, როგორც კვადრება ლაქიას. შედეგად ევროპაში თურქინიან პაპუასებს გვიწოდებს ზოგიერთი ცივილიზებული უწიგნური.

ამგვარად ამერიკის გეოგრაფიული საზოგადოების მიერ შერჩეულ 222 ეთნიკურ კულტურულ სახეობებს შორის კაკასის რევიონიდან მხოლოდ სომხები, აზერბაიჯანელები, ჩეჩნები და ინგუშები რომ

შეარჩიეს და ქართველები სრულიად არ გახსენებიათ, რატომ უნდა გვეწინის? რა გამოირიცხულია, რომ ამერიკის გეოგრაფიულ საზოგადოებაში ტვინის ნაოჭების სიმცირეს განიცდიდნენ. ეს ის ქვეყანაა, რომელიც ბუმის წაღმა-უკვლამ განათლებამ და მაკკინის პრეზიდენტად მოხელის შიშმა ისე დააფრთხო, რომ თურქინიანს ადარ ენდნენ და მთელი თავისი არსებობის განმავლობაში შავკანიანებს ადამიანებად რომ არ თვლიდნენ, ახლა პრეზიდენტად პყავთ. ინდიელების გენოციდიტ მსოფლიო გაოგანეს და დღეს უფრო ანგელოზობას იბრალებენ, თან კულტურული ერების შერწყმის უფლებას ითვისებენ და გამოდბა დაობენ. ამგვარად, მათი ჯეიმსთაუნის ფონდის დაკვეთით სააკაშვილის ლაქია პარლამენტმა ჩერქქეთა გენოციდიტ აღიარა, ერთმა ყბადია ნაცისტმა კი ამაყად განაცხადა, რომ ახლა ჩეჩნების ჯერიანო. ასე უყეფეს და აღიზიანეს ნაცებმა რუსეთი და რა გასაკვირია, თუ მავთულხლართებს ცხვირის წინ გაგიტარებს და წერას ატანილი ჩოჩორიით ტლინკების ქნევას თუ არ მოიშლი, მარტვი მამრავლებად დაგშლის, რაც ევროატლანტიკელ მეგობრებს დიდად არ ენადვლებაო.

ზოგიერთი ახლადგამომცხვარი მინისტრი ისე უშფოთველად ლაპარაკობს ხალხის სახელით, რომ ამ უბოლიშობის გამო სიწითლეს ვერ შეატყონ. თურმე, მთელი საქართველოს ოთხმთვი პროცენტი მომხრე ევროკავშირში გაწევრიანების, აცხადებს ევროინტეგრაციის, თუ რაღაც ამგვარის მინისტრი პეტრიაშვილი. ეს მახვილებული თვითონ ევროკავშირის წევრ ქვეყნებზე გაცილებით მაღალიაო. ეს ციფრი 2008 წლის გაყალბებული არჩევნების დროს ვერეშმაკა ნაციონალისტების მოგონილია. არადა, 180 პროცენტის თქმაც შეუძლო – რატომ დაგვიკარგეს ამ არჩევნების დროს მკედარი სულების როლი? თურმე ევროკავშირის ქვეყნებში უვიზოდ მოგზაურობა შეგეძლება, ამ სანატრელ ცხოვრებაში რომ დაინახავენ აფხაზები და ოსები, დობებს სულ ლაწალაწა აუტეხავენ, თქვენთან გვამყოფითო. ჩვენს სამასლოლარიან პენსიას თქვენი 150-ლარიანი მშვიერი ფუფუნება გვირევენიაო.

რატომ არ უნდა იყოს ჩვენი საგარეო საქმეთა მინისტრი რუსეთზე გამწვრალი. ამერიკელებს არც კი დაემთავრებინათ სირიის აწოკების მუქარა, რომ ჩვენ მზად ვართ ამ ავანტიურაში მონაწილეობის მისაღებადო, ისეთი ერთუხაზობით გამოცხადდა, რომ, თუ არა ამერიკელთა გაცხდელურ შუბლზე რუსეთის გამაგრებელი ზემოქმედება, ეს უკვე დამასკოში დახვდებოდა ამერიკელთა დემოკრატიის ნიღბიან შეჯირითებას.

როგორც კი ცხინვალთან განახლებენ მავთულხლართების გაბმას, საგარეო საქმეთა მინისტრი მაშინვე გვამცნობს, ჩვენ ევროატლანტიკურ მეგობრებს უკვე ვაცნობეთო. ისინიც ცოტათი აკრიხადებიან აქშეული ქითებივით და უფრო მაღალ ქანდარაზე ასხდებიან. მორჩა, ღონისძიება გატარებულია. ახლა თუნდაც გორთან გაუვლიათ მავთულხლართები. გასურებული ომის დროსაც კი მტრები ცდილობენ დამლომტეურად მოაგვარონ ერთმანეთთან ურთიერთობა. რუსეთს ებუტები და ევროპაში გარბიხარ საჩიველად, რომელსაც შენი გამოყენება უფრო აწყოებს, ვიდრე შენი პრობლემების მოსაგვარებლად თავის ატყევა, ან იქნება მავ გაბუტვით უფრო ამყარებ დაკარგულ ტერიტორიებზე უცხოთა პრეტენზიებს.

სამაგიეროდ, ავღანეთის რისხვა – ჩვენი თავდაცვის მინისტრი ავღანეთში ჩაფლულ ნატოს სამხედრო მანქანას ისე ენერგიულად აწევა, რომ ამერიკელთა სერვანტობას აუცილებლად დამისახურებს. არა და, ქართული ჯარი დავით ულუს დროს მონაწილეობს ხუშტურზე რომ იბრძოდა, საკუთარი წარმოების ფარ-ხმალი, ანკა-ახალაუხი და ქალამწევის მინცი კქონდა. ჩოხა თანამედროვე მსოფლიო ტერიორიზმთან მებრძოლებს საკუთარი მსოფლოდ საზარბაზნი ხორცი აქვთ ამერიკელთა უძლები ამბიციების ამოსაყრად.

ნატო-ში შესვლა კი ევროპელობამონატრეულ დამურა ქართველთა აუხდენელ ოცნებად ქცეულა, რომელიც არც მიეცემათ და არც დაეკარგებათ. ესენი რაში სჭირდებათ ნატო-ში, როცა უამისოდაც ნებაყოფლობით მიდიან საკუთარი თოკით ყულფში თავის გასაყრდად.

ქალბატონი ნატო თუ პერმეს-აფროდიტა, საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ შეიქმნა.

მოწინააღმდეგე ადარ არსებობს, გადატაცდნენ იმ კავშირის მცხოვრები ხალხები; რაღას თხოულობს ეს ტყეა-წამლით დახუნძლული დედაკაცი? ახლა დემოკრატიის დამცველობას იბრალებს და ვაი მისი ბრალი, ვისი საქციელი, ან სიფათი არ მოეწონება, დემოკრატია კი არა, ამქვეყნიურ წოჯოხეთს ჩაახუტებს.

სულ ახლახან ამ მიზეზით ვაწვეს ღიბია, სადაც კადაფიმ თავისი ხალხის სასიკეთოდ დაიწყო ტაბიკების მტვრევა: განათლება და მეურნელობა უფასო გახდა, ბენზინი წყალზე იაფი იყო, ახლადდაქორწინებულებს 64 ათას დოლარს, ახალშობილებს 7 ათას დოლარს აძლევდნენ. ბინის ქირა და ელექტროენერჯიაზე გადასახადები გააუქმა, უმუშევრები 750 დოლარს იღებდნენ, ბავშვების სიკვდილიანობა 9-ჯერ შეამცირა და სხვა. და ამას მოითმენდა ნატო?! დემოკრატიის განმავლობაში ვერ დაღაგებდა!

ერაყს უარესი დამართეს, ავღანეთი კი ნარკობიზნის მსოფლიო ცენტრად აქციეს.

არც უკრაინა კარგ დღეში – ევროკავშირში შესვლაზე უარი როგორ თქვით. ამერიკა ეკონომიკური სანქციების მუქარით აშინებს – მიტინგებს როგორ არბევით, 26 მაისის ქართველი მომიტინგეების მხეცურად დარბევა კი კანონიერად ჩათვალეს! ახლა რუსებს უტრიალებენ ცხვირთან მუშტს მაკკინი და ეშტონი. ეტყობა მაკკინის ვიეტნამელებმა ბამბუკის ჯიხების კაკუნით გამოუღეს თავიდან ტვინი და აზროვნების უნარი დააკარგვიანეს, თორემ სად ერეკლე და სად მისი უკრაინის მიტინგზე გასვლა. არადა, ვგ რომ გასულიყო ამერიკის პრეზიდენტად, მერე გენახათ თქვენ მსოფლიოს გადატრევა.

არც ტაკიმასხარა მიწას დაეიწვინათ თავისი როლი ევროატლანტიკურ ძაღლის-შვილთა ამქარში. მას საქართველოში გვარაინად გააუტრული და ქართველი ხალხის მიერ მაგრად საჯდომწიხლნაკრავი ნაციონალეზი მიყენენ და თავიანთი გედის სიმღერით ზოგიერთ გზაბანულ უკრაინელს დაუბაღდაძეს ევროკავშირიდან ნაწუქარი ორცხობილა. იყო წყნარად რუსეთი და დაღვაკვდა მთელი ევროატლანტიკური დემოკრატია. მომიტინგეების ხელისუფლებაზე მიქსევის ყველა რესურსი გახარჯეს, მათაც გაუთავდათ ნაწუქარი ორცხობილა და ჩაცხრნენ. არ ყოფილიყო რუსეთი, უკრაინას ღიბიის მეთოდით გაწვწვა არ ასცდებოდა, ან ევროკავშირში სულ ციმციმ შეაბრძანებდნენ. ჯერჯერობით თავი დააღწია თანამედროვე დემოკრატიის ზვიგენის ყბას, რომლისგან თავის დასაღწევად საბერძნეთში მშვიდობიანი დემონსტრაციები დაესხც არ წყდება.

საკაშვილმა და მისმა ნაციონალეზმა კი საქართველო გადააქციეს ევროატლანტიკური გადაგვარების ღაბორატორიად, სადაც ქართველი ხალხზე ასე დაუსჯელად ატარებენ ყოველგვარ ექსპერიმენტებს. გაჭირვების გაუსაძლისი ცხოვრებისაგან ისე ნელ-ნელა უნდა დაბეზავებულიყვნენ, რომ ყოველგვარ მუხთლობას ბონილას კმაყოფილებით შეხვედროდნენ. მაგრამ ამ კონდიციამდე ქართველი ხალხის დაყვანა ვერ შეძლეს.

ევროპამონატრეულ დამურა ქართველებს, რაკი ასე სურთ, შეეშენ ქართველ ხალხს, თავად ეზიარონ გაუკუღმართებულ სექსუალურ ოხრავებს; ბიძაშვილ-მამიდაშვილ-დედაშვილებთან და ყველა ახლობელთან სექსუალური კავშირით ისე ამღვრიონ სისხლი, რომ მათი მსგავსი ამფიბიების საყიხროდ გამოდგეს მხოლოდ. რანაირი დამცირებაც არ უნდა გაადრონ თქვენმა ევროპელმა მეგობრებმა, არ უნდა გეწვიხით, რაღვან ევროპელობას ასე თავგადაღვლევიით ითხოვთ. ევროპელობა ერთსქესიანთა ქორწინების და პედერასტობის მაგალითით უნდა დამტკიცოთ, ბაყაყეტი უნდა ჭამოთ და ლოკიხინების კოვლითმთვლიც. საქართველო ფეოდალურ სამთავროებად უნდა დაყოთ, ნაწილ-ნაწილ გაყიდოთ და გააწყოთ, თქვენ კი დამსახურებისამებრ მიიღებთ ქოსმენის უზრუნველობას.

დაავადეთ და გადააშენეთ ქართველობა, რათა წინაპართა თაყვანისცემის საამყო ტრადიციებიდან აღარაფერი დარჩეთ. ამგვარად გადავიდებოდათ სექსობრივ გარყვნილობა აღლუმების ჩატარება. ერთსქესიანთა ქორწინების სიბნურით ისე დასვარეთ ქართული ზნეობრივი სიწმინდეები, რომ ისედაც დემოგრაფიული კატასტროფის წინაშე მდგარი კაცობრიობის

პატარა მარგალიტი ერის არსებობა ისტორიას შეატოვოთ.

განა ქართველთა გადაშენების მცდელობა არ იყო უბედურებად მოვლენილი ამერიკელთა ლაქია სააკაშვილის მიერ გენმოდიფიცირებული სიმინდის გამრავლებას მოსახლეობაზე ზრუნვად რომ ათაღლითება? ადამიანთა მოსპობის საუკეთესო ეს ჯიში სპერმაში საწინააღმდეგო ანტი-სხეულებს წარმოშობს. ეტყობა, ქართველთა მფარველი ღვთაება ფიხილად არის, მას ქართული მიწაც მოეხმარა და ეს შენიღბული საწამლევი მიწას დალდატ ბოღმად შეატოვა. დორის გრიპით თაღლითობაც გაანალიხეს, მისი საწინააღმდეგო ვაქცინა ბავშვთა ჯანმრთელობაზე უარყოფით გავლენას რომ ახდენს. მოკლედ, ენერჯიულად გაისარჯნენ ფიხიკურად და ზნეობრივად ქართველთა გადასაგვარებლებად, მაგრამ ნურავის დაავიწყდება, რომ უფალს ქართველი ერი გაჭირვების ჯამს არასოდეს მიუტოვებია.

სოფელი კი წარმატალია და დროა ავკარგის გამრჩევი. ვინც საჯდომზე მაღალი სკამი მორგეს, ჰგონიანთ სულ ასე იქნება. დაუსჯელობის გრძნობის ტყვეობაში თვითნებობენ, რამეთუ მოწვევებით ძალაუფლების მფლობელს ავიწყდება, რომ ხალხი უღელური, ბრმა და ყრუ არ არის, თორემ, ავგერ, სახეზე ვაქვს მოუსაყლეთის გზაზე დამდგარ ნაციონალთა წაკვწკავი.

ამასობაში, უმრავლეს-უმცირესობის შესატყობილებელი ძაღლისმეგვით გატარებული ღონისძიებების ფონზე ახალმა წელმაც ჩაიარა.

ჯერ თელავში სტალინის ძეგლი დაანგრეთ. ახლა კანონი მიიღეს წარსულის სიმბოლიკების მოთხრაზე და ამით კალიფულას კვალზე გახსობა გვამცნეს. ათასი სანტა-კლასი შეუსიეს ქალაქს და მიგვახვედრეს, რომ ტუტუცი მიწას მიერ ინგლისური ენის ზნედაცემულ მასწავლებელთა სასაცილო ყვინობა ახლაც ამ სახით გრძელდება. არც ტელევიზია ახმორჩა და ინგლისურად მომღერალი გოგო-ბიჭების ღვავით წაიღეს ყურთასმენა. აქ მათი არავის ესმის, იმდენად მღარე და სასაცილოა, რომ ინგლისში გამოსაჩენი არ არის. დამურის ჭკვიერებით ევლისეობიან ევროპას და მშობლიური ბრწყინავლე ყველას მომწუსხავი სიმღერები ავიწყდებაო.

თურქული სერიალების შემოსევით ხომ პირდაპირ გაგვანათლეს. რას ვიზამთ, ამით მინც უნდა დავიმშვიდოთ მსოფლიოში საპატიო სახელის მქონე ქართული კინოსტუდიის ნოსტალგია.

პრეზერვატივებზე და გარდასულ დღეთა სიმბოლიკების მოსპობაზე მეტი საზრუნავი თუ ადარ დაგონათ, ავგერ, თქვენს მიღწევებს! ერთ დროს განვითარებულ და ამჟამად საქართველოში მთლიანდაა მოსპობილი მრეწველობა; სოფლის მეურნეობა სავალალო მდგომარეობაშია, იღუპება სოფელი, ადარ არსებობს მძღვარი მენენიერება, დაწიოკებული ქართული მწკრილობა სულს დაფავს, მწერალი დამწეულია...

ამგვარად კულამდე გაროკილი საქართველო ყველა მონაცემებით ამართლებს ევროკავშირის წევრად მიღებას, გარდა ერთისა – სექსუალური ავიორასხინილობის, გარყვნილობის, ერთსქესიანთა ქორწინების და სექსუალურ მანიაკთა თარეშის უფლებას არ იძლევა ხალხი...

ხელისუფლების ნებიერთ კი წუთისოფლის წარმავლობას ამ ლექსით შევახსენებ:

**ლომი რომ იყო,
ჯუნგლის კანონს სისხლით ათრობდა;
კურდღლად ცქეული
შემნდობისგან სითბოს ნატრობდა.
ვისაც რა აწყოს,
იმ მოტივზე მიმართავს მღერას;
ძალაც კანონებს
თავის სარგო მოლაქე კვრავს.
როდის ყოფილა,
ცხვარს მოუხდეს აფთრის ნათქვამი;
ვინც ძლიერია
მისი აფრით დაქრის მართალი.
ლომი იყო და
ძალადობა წწორად ჩათვალა;
კურდღლად იქცა და
ვედარ უვებს წწორმას სათვალავს.**

**ბიზი სომხიშვილი,
საქართველოს მეცნიერებათა
აკადემია “აიპი“-ს ნამდვილი წევრი,
აკადემიკოსი, დავით აღმაშენებლის
სახელობის პრემიის ლაურეატი,
მწერალი**

საქართველოს მთავარი პროკურატურის განცხადება ელდარ ქობალიას და კობა მატკაეას საქმეზე

2014 წლის 8 იანვარს, საქართველოს მთავარი პროკურატურის მიერ ტერორისტული აქტის მომზადების აღიარების მისაღებად პატიმრის წამების ფაქტზე, ბრალდებულის სახით პასუხისმგებლობაში მიტყენილ სასჯელადღმარადობის დეპარტამენტის უფროსის ყოფილი მოადგილე გაგა მკურნალიძე და შსს სამეგრელო-ზემო სვანეთის სამხარეო მთავარი სამმართველოს უფროსის ყოფილი მოადგილე მეგის ქარდავა, ხოლო სასჯელადღმარადობის დეპარტამენტის მე-8 დაწესებულების ყოფილი უფროსი ალექსანდრე მუხაძე სამსახურებრივი უფლებამოსილების გადახვედრის ფაქტზე, მეგის ქარდავა და ალექსანდრე მუხაძე ამჟამად იმყოფებიან მძიმე მდგომარეობაში.

მხოლოდ რამოდენიმე საათით მოთავსებისათვის გამოიყენებოდა, ვინაიდან არ არის აღჭურვილი ცხოვრებისთვის აუცილებელი მინიმალური საშუალებებით. ელდარ ქობალია ასეთ გაუსაძლის პირობებში განჩევრებული ჰყავდათ 6 დღის განმავლობაში.

2011 წლის 11 აპრილს, მე-8 დაწესებულებაში მივიდნენ გაგა მკურნალიძე და მეგის ქარდავა, რომელთა მითითებითაც დაწესებულების თანამშრომლებმა დირექტორის მოადგილის კაბინეტში აიყვანეს პატიმრები ელდარ ქობალია, კობა მატკაეა და მერაბ ყოლაბაია. მეგის ქარდავამ და გაგა მკურნალიძემ სხვადასხვა ტერორისტულ აქტებში მონაწილეობის აღიარებისა და სხვა პირთა თანამონაწილეობად დასახელების მოთხოვნით, დაიწყეს ელდარ ქობალიას, კობა მატკაეას და მერაბ ყოლაბაიას წამება - ისინი რამოდენიმე საათის განმავლობაში უმოწყალოდ ცემდნენ მითითებულ პირებს, აწამებდნენ ხელკეტისა და ელექტროშოკის გამოყენებით. პატიმართა წამებისას მეგის ქარდავა და გაგა მკურნალიძე იმდენად ხშირად იყენებდნენ ელექტროშოკს, რომ მოწყობილობა 2-ჯერ გახდა დასატენი. წამების დროს, ელდარ ქობალიამ ვერ გაუძლო მასზე განხორციელებულ ფიზიკურ ძალადობას და დაკარგა გონება. რამოდენიმე საათიანი წამების შემდგომ, მეგის ქარდავამ და გაგა მკურნალიძემ გონებადაკარგული ელდარ ქობალია ოთახის კარებთან მიათრიეს და იქვე დატოვეს. მოგვიანებით სპ-ის მე-8 დაწესებულების თანამშრომლებმა სხენებული პატიმრები დააბრუნეს თავიანთ საკებებში.

პატიმრის უფროსი, ელდარ ქობალია, ჯანმრთელობის მდგომარეობა საგრძნობლად გაუარესდა, რის გამოც, 2011 წლის 11 აპრილს, შუადღისას, ციხის დირექტორის ალექსანდრე მუხაძის სიტყვიერი ბრძანების საფუძველზე, ფაქტიურად უფრო მდგომარეობაში მყოფი ექობალია ე.წ. „ფუქსებიდან“ გადაყვანილი იქნა საკანში, სადაც მისი ჯანმრთელობის მდგომარეობის ვიზუალურად გასაკონტროლებლად, შესახლებული იქნა სხვა პატიმარი. მოგვიანებით ელდარ ქობალიას მდგომარეობა კიდევ უფრო დამძიმდა და ისე, რომ მისთვის სამედიცინო დახმარება არ გაუწყობიათ, იმავე დღეს გარდაიცვალა.

გამოძიება აგრძელებს მუშაობას ზუგდიდში ე. ქობალიას მიმართ განხორციელებული უკანონო ქმედებების ჩამდენი პირების ბრალეულობის დასადგენად.

ბრალდებულების მიმართ გამოძიება გრძელდება საქართველოს სსკ-ის 1441 მუხლის მეორე ნაწილით და 333-ე მუხლის პირველი ნაწილით, რაც სასჯელის სახით ითვალისწინებს თავისუფლების აღკვეთას ცხრიდან თხუთმეტ წლამდე ვადით“.

რუსეთის მართლმადიდებელი ეკლესია „სურობატი დედაის“ მუშაობით გაჩენილი ჩვილების შესახებ

2013 წლის 25-26 დეკემბერს რუსეთის მართლმადიდებელი ეკლესიის სინოდმა მიიღო დოკუმენტი, რომელიც ეხება რეპროდუქტიული ტექნოლოგიებით, მათ შორის, სურობატი დედაის მიერ დაბადებული ბავშვების საკითხს.

„საძინწორში“ აღნიშნული დოკუმენტის შემოკლებულ ვერსიას გთავაზობთ.

„სურობატი პრობლემა, რომელსაც ძალიან ხშირად აწყდებიან ოჯახები, არის უშვილობა, რომლის მიზეზი შეიძლება იყოს მეუღლეთა-გან ერთ-ერთი. ეკლესია თანაგრძობას უცხადებს უშვილო ოჯახებს და აძლევს კურთხევას, ილოცონ, რათა მათ მიეცეთ შთამომავლობა, მიმართონ ექიმებს უშვილობის მკურნალობისთვის და ასევე, იშვილონ ბავშვები. უშვილო ოჯახებისთვის სამედიცინო დახმარების დასაშვებ საშუალებად ეკლესია თვლის, ხელსაყრელ განაცხადებს ქმრის სათესლე უჯრედების მეშვეობით, თუკი ამ პროცედურის თანმდევი არ არის განაცხადებული კეერტუჯრედების განადგურება, რამდენადაც ის არ არღვევს საქორწინო კავშირებს. ის პრინციპულად არ განსხვავდება ბუნებრივი ჩასახვისაგან და ხდება ცოლ-ქმრული ურთიერთობის კონტექსტში.“

დასრულები ნათლობაზე დაიშვებიან შესაბამისი მომზადების შემდეგ, როცა ისინი ამის შესახებ გადაცხადდებიან. ასეთ შემთხვევაში გადაწყვეტილებას ნათლობის დროსთან დაკავშირებით იღებს მოძღვარი, ხოლო ჩვილების ნათლობისას, მასზე თანხმობას აძლევენ მშობლები ან ნათლიები.

რაც შეეხება სურობატი დედაის მიერ დაბადებული ჩვილების მონათვლის საკითხს, ამ შემთხვევაში, აუცილებელია გაითვალისწინოთ შემდეგი ფაქტორები:

ერთის მხრივ, ნებისმიერი ახალშობილი შეიძლება იყოს მონათულული. ბავშვმა არ უნდა აგოს პასუხი მშობლის მაგივრად და არ არის დამანაშავე იმაში, რომ მისი გაჩენა არის დაკავშირებული რეპროდუქტიულ ტექნოლოგიებთან, რომელსაც გამოის ეკლესია.

მეორეს მხრივ, პასუხისმგებლობა ახალშობილის აღზრდაში ეკუთვნის მშობლებსა და ნათლიებს. თუ მშობლებს არ გააჩნიათ სინანულის გრძობა, იმის მიმართ, თუ რა ჩაიდინეს, ხოლო ნათლიები არ გიბენ ცოდვილ ქმედებას, მაშინ ქრისტიანულ აღზრდაზე ლაპარაკი უდგომარეობს. ამ შემთხვევაში ნათლობაზე უარის თქმა შესაბამისად მართმადიდებლურ ტრადიციას. ასეთი უარის თქმით საზოგადოება მიიღებს ეკლესიიდან სიგნალს იმაზე, რომ სურობატობა არის მართმადიდებლობისთვის მიუღებელი. როდესაც ეკლესიაში მოჰყავთ ბავშვი, რომელიც დაბადებულია სურობატი დედაის მიერ, მისი მონათვლის საკითხი უნდა გადაწყვიტოს ეპარქიის ხელმძღვანელმა ეპისკოპოსმა, რომელმაც უნდა იხელმძღვანელოს ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში იმ ნორმებით, რომელიც აღწერილია ამ დოკუმენტში. ეპისკოპოსის კურთხევის გარეშე ნათლობის საიდუმლოს შესრულება მღვდლის მიერ გახდება აღნიშნული მღვდლის მიმართ კანონიერი აკრძალვების დაწესების საფუძველი. სიკვდილის საფრთხის შემთხვევაში ბავშვის მონათვლა დასაშვებია ნებისმიერ შემთხვევაში, მიუხედავად მათი დაბადების გარემოებებისა. აღნიშნული პოზიცია ეფუძნება ეკლესიის სწავლებას“ - ნათქვამია რუსეთის საპატრიარქოს სინოდის მიერ მიღებულ სპეციალურ დოკუმენტში.

არაერთგვაროვანი რუსეთი - რუსეთის ეკლესია სტალინის კალენდრის დაბეჭდვისთვის ბააკრიტიკოს

რუსეთის მართლმადიდებელი ეკლესია იოსებ სტალინის კალენდრის დაბეჭდვისთვის კრიტიკის ქარცეცხლში გაატარეს. 2014 წლის კალენდრის ფორტმ ინტერნეტმომხმარებლები გააღიზიანა.

კალენდარი მოსკოვში მდებარე წმინდა სერგის სამების ლავრის სტამბაში დაიბეჭდა. კალენდარზე წარმოდგენილია სტალინის ფოტოები და ბიოგრაფია - საქართველოში სემინარიაში მოღვაწეობის წლებიდან, საბჭოთა ლიდრობამდე. გამომცემლობა საკუთარ ვებსაიტზე სარეკლამო განცხადებაში მიუთითებს, რომ კალენდარი ნამდვილი ბესტსელერია და “შესანიშნავი საჩუქარია ვებ-ერანებისთვის და ისტორიის მოყვარულებისთვის”. მსურველებს კალენდრის შექმნა წიგნის მაღაზიებსა და ინტერნეტში 200 რუბლად (6 დოლარად) შეუძლიათ.

“რუსეთის მართლმადიდებლური ეკლესია ბიზნეს სტრუქტურად იქცა და ეკლესიები მაღაზიებში გვთავაზობენ რელიგიურ მომსახურებას”, - ეს ნამდვილი შეურაცხყოფაა იმ ხალხის, ვინც სტალინის მმართველობისას გარდაიცვალა”, - მსგავსი შინაარსის კომენტარებს წერდნენ გაღიზიანებული მომხმარებლები.

არაერთგვაროვანი რუსეთი - რუსეთის ეკლესია სტალინის კალენდრის დაბეჭდვისთვის ბააკრიტიკოს

ნარლიშ პირცხი თოლშა კითი ვემიღინე, ტყვაცი, გურგინი დო ვალი, ვო, ღორონთი, სქან სანთელო, მა საფუღეს ქიმთაფალი... ვარა ვგბა გონებუნდა, სქანი ჭკორიშ რსხება, მირსხი... ართნერ დღალეფს მეგოროცხ გიმოკირცხანს ნარლიშ კირცხი...

როკი ბაბუ

ჩქიმ ფრთხულამ როკი ბაბუს ქნდო ვითი მოთა არდუ, ოთხონენის მიკაჩირთ დო ცლორფილშა მირაბადუ... მოგოთანეთ გემნოტეფუნს: - “ჭკვერას ქორდა” - მირაბადუ... - ფარა ქომუ, ვარა ირფელს “ქოთიხობელა” - ურგადუქ... - “წიე, სი მუს ოცირქინა” გომიცელო მირაბადუ, დადის მუთუნ ვაუჭუა დო “ირფელ სქანო მოკო, ბაბუ”...

მარლის მუგოშინა

ღორონთ, მუშენ გუმორჩქინი, მოკოდუო მა გორჩქინა? მარა, იშენ გორჩქინაშე, იშენ მარდის მუგოშინა...

რამაზ კუპრა

სოჭის მერი: ჩვენ ძალაში ბეები არ გვყავს

სოჭის მერმა ანატოლი პახომოვმა განაცხადა, რომ მის ქალაქში გეები არ არიან. მან აღნიშნა, რომ სოჭი ნებისმიერი ადამიანის, განურჩევლად მათი სექსუალური ორიენტაციისა, სტუმრობით მოხარულები იქნებიან, თუცა თქვა, რომ მათ პატივი უნდა სცენ რუსულ კანონებს.

“ჩვენი სტუმართმოყვარეობა ვრცელდება ყველაზე ვინც პატივს სცემს რუსეთის ფედერაციის კანონებს და თავიანთ ჩვევებს სხვას თავზე არ ახვევს”, - აღნიშნა მერმა.

კურნალისტის კითხვაზე, ნიშნავს თუ არა ეს, რომ გეებს სოჭი თავიანთი ორიენტაციის დამალვა უწევთ, პახომოვმა უარყოფითად უპასუხა.

“არა, ჩვენ უბრალოდ ვამბობთ, რომ ეს თქვენი საქმე და თქვენი ცხოვრებაა, მაგრამ აქ კავკასიაში, სადაც ჩვენ ვცხოვრობთ, ეს მისასალმებელი არაა. ჩვენ ქალაქში ასეთები (გეები) არ გვყავს”, - განაცხადა პახომოვმა. თუმცა, აქვე ისიც აღნიშნა, რომ სინამდვილეში ამაში დარწმუნებული არ არის და უბრალოდ პირადად ის არ იცნობს ასეთებს. კურნალისტი ადვილობრივ გეო-კლუბს ექვია და აღმოაჩინა, რომ სოჭი განსხვავებული ორიენტაციის ადამიანები არიან. თუმცა, მათი ოცნხები სულ უფრო მცირდება.

სოჭის ზამთრის ოლიმპიური თამაშები 7 თებერვალს იხსნება.

ჯალალონია-ჯალალანიების გვარის დალოცვა

2014 წლის 25 მაისს საქართველოს კათალიკოს პატრიარქი ილია II დალოცავს ჯალალონია-ჯალალანიების გვარს. ამისთვის აუცილებელია საგვარეულო ხატის ერთობლივად დაწერა (დახატვა), რისთვისაც “ლიბერთი ბანკში” გახსნილია ანგარიში. მფო 220101480 ანბ. №GE44LB0711101664171640 (როლანდ ჯალალანიას სახელზე). მნიშვნელოვანია, ყველა ჯალალონია-ჯალალანიამ მიიღოს მონაწილეობა ამ სასიკეთო საქმეში და შესაძლებლობის ფარგლებში ჩარიცხონ ნებისმიერი თანხა. დეტალების დასახულებლად შეგიძლიათ დარეკოთ ნომერზე: 599-57-33-22, 597-34-43-70 - როლანდ ჯალალანია).

კოლხეთი – პაცობრიობის ცივილიზაციის სათავე

დასაწყისი "ილორი" №171-254

იმასაც მიუთითებენ, რომ სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრობიდან წასვლის შემდეგ უსაქმოდ დარჩენილ ე. შვედრანაძეს უნდოდა საქართველოს ხელისუფლების სათავეში მორეჟჟერ მოსვლა, მაგრამ რუსეთ-ამერიკის დახმარების გარეშე ამას ვერ გააკეთებდა, ამიტომ ამ ქვეყნების დახმარებით მან საქართველოში სახელმწიფო გადატრიალება მოაწყო და ხელისუფლებას ჩაუდგა, მაგრამ ე. შვედრანაძემ კარგად იცოდა, რომ ქვეყანაში უზარმაზარი ავტორიტეტის მქონე პირველი პრეზიდენტი ზვიად გამსახურდია ძალაუფლებას დაიბრუნებდა, ამიტომ ე. შვედრანაძემ მოიწვია ედუარდ ბალტიჩის ფლოტი და ამ გზით მოახერხა საქართველოში "მეორედ მოსვლა".

იმასაც წერენ და ამბობენ, რომ ხელისუფლების შენარჩუნებისათვის ე. შვედრანაძემ ომი დაიწყო აფხაზეთში და ნელ-ნელა ყველაფერი გააკეთა, რომ საქართველო დამარცხებულიყო, საქართველო გასწორდა, მაგრამ ძალაუფლება შეინარჩუნა. ყველაფერი ამის გაკეთება ისეთ ჰეპიან კაცს შეეძლო, როგორც ედუარდ შვედრანაძე.

მიუთითებენ, რომ აქაც აშკარად გამოჩნდა მისი არაქართველობა. ე. შვედრანაძე აკაცი მეგლადის დედაშვილია. მეგლადე ე. წარმოადგენს ქართველი არ იყო, მისი ცოლიც ებრაელი იყო, ძალიან ნიჭიერი ქალბატონი, მემანქანე და სტენოგრაფისტი, ე. შვედრანაძეს მეუღლე ქართველი იყო, ყველა საუკეთესო მადალი ადამიანური თვისებებით შემკული პიროვნება, ძალიან თავმდაბალი და უბრალო, კარგი მეოჯახე.

2007 წელს სახალწლოდ „ჯორჯიან თაიმსმა“ გამოაქვეყნა „გაგლეჩიანი პირები“ რეიტინგის მასალები – „ღვეგნდარული ქართველები, რომელთა სახელები უკვდავყოფილია მსოფლიოსა და რუსეთის ისტორიაში: 1. პეტრე პირველი, 2. პეტრე ბაგრატიონი, 3. იოსებ სტალინი, 4. ლავრენტი ბერია, 5. ედუარდ შვედრანაძე.“ ამ უკანასკნელს უშუალო მონაწილეობით დაინგრა იოსებ სტალინის მიერ აშენებული რუსეთის იმპერია.

ადრეც მითქვამს და ეხლაც მინდა გავიმეორო, რომ ედუარდ შვედრანაძე როცა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველ მდივნად მუშაობდა, საქართველო, სსრ კავშირის სხვა რესპუბლიკებთან შედარებით, ერთ-ერთი ყველაზე მოწინავე რესპუბლიკა იყო, ხოლო ე. შვედრანაძე ცკ-ის სხვა პირველ მდივნებს შორის ყველაზე პოპულარული.

ედუარდ შვედრანაძე სსრ კავშირის წითელი იმპერიის გამონეწილი საგარეო საქმეთა მინისტრი იყო. შედარებით მალა იდგა ლიტვინოვზე, მოლოტოვზე, გრომიკოზე და კისინჯერთან ერთად მსოფლიოს გამომეწილი საგარეო საქმეთა მინისტრი გახდა.

შრომელი უმადლესი დონის ჟურნალისტი, ბევრი მწერალი, პუბლიცისტი, მკვლე-ვარი, საზოგადო და პოლიტიკური მოღვაწე. როგორც ითქვა ამ გახუთებში იბეჭდება ე. შვედრანაძის წერილები, ინტერვიუები, მიმართვები – მიმართვებს უგზავნის მსოფლიოს საერთაშორისო ორგანიზაციებს. მსოფლიოს ქვეყნებს და რჩევა-დარიგებებს აძლევს მათ თუ როგორ მოქცნენ, რა გააკეთონ. ამის გაკეთება მას შემდეგ რაც მან ცხოვრების გზა გაიარა და გამოცდილება დაუგროვდა – ამის გაკეთება, უთუოდ, მხოლოდ ისეთ მამაც ადამიანს შეეძლო და შეუძლია, როგორცაა ედუარდ შვედრანაძე. ის არაფრის წინაშე არ იხევს და არაფერი უხერხულად არ მიანინა.

საქართველოს თავისი ხანგრძლივი ისტორიის მანძილზე მრავალჯერ დადგომია ტრაგიკული უამო, რომ ანტიპარტული საქმეები, უმრავლეს შემთხვევაში, ქართველი ხელით კეთდებოდა, რომ „მოყვარე მტერი ყოველისა მტრისაგან უფრო მტერია“. ქართველთა ციხე თითქმის ყოველთვის შიგნიდან ტყდებოდა. საქართველოს საუკუნების განმავლობაში სწორედ გათიშულობა და ურთიერთდაპირისპირება ღუპავდა. მტერი ყოველთვის ვერდნობოდნენ იმას, რომ ქართველებს ერთი პირი, ერთიანობა არ ჰქონდათ.

ქვეყანას ღუპავდა შური. დღესაც ასეა – ქვეყნის უბედურების მიზეზი შინაგანი წინააღმდეგობა და შურია. ერთხანს ლაშა-გიორგის ძე, მეფე დავით ულუ ყაენს განუდგა. ამბოში ქართლის დიდგვაროვანთაგან გვერდით მხოლოდ სარგის ჯაყელი დაუდგა, მაგრამ დადგა უამო დაზავებისა. მეფე დავითი და სარგისი ყაენს ურდოში ეწვივნენ. ყველაფერი, ყაენი მათ დახლოვდა. რატომ განმიდექითო, – ჰკითხა ყაენმა დავითს, მას კი პასუხად არაფერი ჰქინდა და სარგის ჯაყელს შეხედა – თითქოს ის იყო ამის მიზეზი. სარგისი არ შეშინდა, დაემხო ყაენის წინაშე და ყველაფერი დაიბრუნა. ვინ იცის, ქართველებს რა ეშველებოდათ, ამ დროს ყაენს მაცნე რომ არ მოსვლოდა – ბათუ ყაენი მოდის სალაშქროდ დარუბანდის გზითო. ყაენი საბრძოლველად გაემხადა. წინამძღოლად დავითი დანიშნა, სარგის ჯაყელი წინ დაიყენა. უეცრად ისე მოხდა, რომ შეველა გაიბრინა იქვე, სარგის ჯაყელმა მოკლა. მცირე მანძილი განვიდეს და მეფა მოკლა ისრით, ცოტა ხანში კიდევ კურდღელი. მოეწონა ყაენს სარგისი. როცა სძლია მტერს, ჯაყელს კარნუ-ქალაქი და მიმდგომი ქვეყანა უბოძა. შემურდათ მავენთა და დავითს ჩააწვეთეს: მუროზაც სარგისს მიეცა ბარემ, ყაენმა ისე განადიდა, აღარ დაგემორჩილებოდა. დაჯერა დავითმა, მასაც ეჭვი და შური ღრღინდა, მივიდა ყაენის მრჩეველთან – ელგორ ნოინთან და უთხრა, თუ ყაენი სარგისს კარნუ-ქალაქს მისცემს, ბარემ გაამეფოსო. გაუკვირდა ნოინს მისი ნათქვამი – ყაენმა მას შენი თანადგომისთვის მისცემს. თქვენ, ქართველებო, არას ეთილს უარყოფთ მხნედ მეომართ. განა არ იცი, რომ ამ ომში სარგისმა ყაენი სიკვდილს გადაარჩინაო? მოასუნა ნოინმა ყაენს ყველაფერი და მასაც სარგისისთვის კარნუ-ქალაქი აღარ მიუცია. ამის შემდეგ სარგისი გულადებით და ქვეამხელვარედ შექნა პატრონის მიმართ, მაგრამ საქმე ამით არ დამთავრებულა, შემდგომში დავითმა სარგისს ტფილისში მოიწვია და შეიპყრო. ალბათ მოაკვლევინებდა, ისევე მონღოლებს რომ არ ეშველათ სარგისისთვის.

XVII საუკუნის ყანაეთის უამგულანი ამბობდა: „საქართველოს დარბაისელნი არც ერთმანეთს ასვენებენ და არც ქვეყანას და ამით მტერმა უფრო ძალა წამოატანა და დაზარა, თორემ თუ ამით ერთი პირი მქონდათ, ვერც ამას არას უზამდნენ, ვერც არას სხვა მტერი წაართმევდა რასმე, ამითი საქმე ნადავ ასე ერთმანეთის მოსისხლეობით გათავებულა და წამხდარა, მაგრამ ამ საქმეს არც მოკლებიან და არც მოუშლიათ.“

ირანელი შაჰები ალაჰს თხოვდნენ არ ენახათ ქართველთა ერთიანობა. შაჰ-აბას I ამბობდა: „ღმერთმა ნუ ქნას ქართველების გაერთიანება, თორემ მათი მომრევი ძალა ამ დუნიაზე არ მონახება“. ვაჟაფშაველა, ერის ერთიანობისათვის თავადავად უბედური მებრძოლი, ქდავებდა: „ღმერთო, შეაყვარე ქართველებს საქართველო“, თან ურჩევდა, „თვითონ უპატრონეთ თავისთავს, ნუ იმედოვნებთ სხვებზედა.“ ცნობილია ასეთი უძიძიძე შემთხვევა:

სოლომონ I-ის (სოლომონ დიდად წოდებული) წინააღმდეგ მოწოდებული აჯანყება ისტორიკოსებს ერთ-ერთი ყველაზე ამორალურ ფაქტად მიანინათ, რადგან მასში მონაწილეობდნენ სოლომონის ბაბუა ლევან აბაშიძე, მეფის ორი ბიძა მამუკა და გიორგი ბატონიშვილები და სოლომონის დედა თამარ აბაშიძეც. მეფე ტახტიდან ჩამოაგდეს. სოლომონი ახალციხეში გაიქცა და ახალციხის ფაშის დახმარებით მშველ ტახტის დაბრუნება. სოლომონ I-მა დედაბიძის ქვეყნიდან გააძევა, ბაბუა „დაამბლდა“, მამუკა ბატონიშვილი კი, მკაცრად დასაჯა. სოლომონ I-ის რისხვას გადაურჩა მისი მცირე ბიძა გიორგი და რაჭის ერისთავი როსტომი.

1753 წლის პირველი ნახევრიდან სოლომონ I-მა სრულად აიღო ხელში ქვეყნის მართვა, ოსმალების მიერ მიტაცებული ტერიტორიების განთავისუფლების გეგმა შემოქმედა. მან სამეფოში (იმერეთში) აკრძალა ტყვეთა გაყვანის დანაშაულებრივი ჩვეულება, რომელმაც განსაკუთრებით ადამშვოთა ოსმალები.

სოლომონ I-ის მოწინააღმდეგე ფეოდალებმა – ლევან აბაშიძე, როსტომ რაჭის ერისთავმა დაარწმუნეს ახალციხის ფაშა პაჯი-ამედი, რომ სოლომონ მეფე მალე გადაუდგებოდა თურქეთს: 1757 წელს ახალციხის ფაშამ 40-ათასიანი ლაშქარი გოლა-ფაშის სარდლობით გამოაყოლა ქართველ შეთქმულ ფეოდალებს და ოსმალთა ჯარები ქუთაისში შევიდნენ; იმავე ფეოდალების თხოვნით გოლა-ფაშამ სოლომონ I-ის დეენა განაგარძო. სოლომონ I-მა მტერი სრესელის პატარა მინდორზე შეიტყუა და 1757 წლის 14 დეკემბერს დილაადრიანად მტერზე იერიში მიიტანა. მეფის რაზმს წამოეშველა სამურხაყანოს პატრონი ხუტუნია შერვაშიძე, რომელსაც სიცოცხლის ფასად დაუჯდა სოლომონ I-ის დაცვა. მტერი უკუიქცა. ბრძოლაში დაიღუპა ლევან აბაშიძე, როსტომ რაჭის ერისთავმა გაქცეული უშველა თავს.

ერთ-ერთი ქართველი გამონეწილი მეცნიერი შემთხვევით „არ ხუმრობდა“, რომ ე. შვედრანაძემ, ეტყობა კარგად იცოდა სოლომონ I-ის წინააღმდეგ მოწოდებით ამორალური ამბოხისა და საქართველოში დაუმთავრებელი შინაომების ისტორია, და ამ ისტორიებზე დაყრდნობით, განიზრახა მხედრობისა და სხვა ძალების საშუალებით სამეფოელოს განადგურება, ამ მიზანს ემსახურებოდა, აგრეთვე აფხაზეთში ომის დაწყება და აფხაზეთისა და ე.წ. სამხრეთ ოსეთის რუსეთისათვის გადაცემა.

მეორე მსოფლიო ომის დამთავრების შემდეგ (ი. სტალინი და დ. ბერია) მიუღი რიგი ღონისძიებანი განხორციელდა საბჭოთა რუსეთის მიერ საქართველოს ზურგს უკან – საქართველოს დაუკითხავად, 1918 წლის მარტში და შემდეგ, თურქეთისათვის გადაცემული ქართული მიწა-წყლის დასაბრუნებლად. ამისათვის საბჭოთა კავშირმა ფაქტობრივად მზადება დაიწყო, ჯარის მნიშვნელოვანი ნაწილები განაღავა საქართველო-თურქეთის საზღვარზე, განახორციელა მიუღი რიგი იდეოლოგიური ღონისძიებანი. სტალინი და ბერია შეხვედნენ ცნობილ თურქ მწერალს, კომუნისტ ნაზიმ ჰიქმეთს (1902-1962) და სთავაზეს სოციალისტური თურქეთის პრეზიდენტობა იმ პირობით, თუ დაუბრუნებდა საქართველოს ლაზისტანს, ტრაპიზუნტის ყოფილ იმპერიას, ტაო-კლარჯეთს და სხვა ქართულ მიწებს.

არსებობდა შესაძლებლობა დავით აღმაშენებლის დროინდელი საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენისათვის (კრასნოდარისა და ჩრდილოეთ კავკასიის გამოკლებით, რომლებიც რუსეთს ჰქონდა მიტაცებული). აქ მინდა დავამატო, რომ კრასნოდარის მხარე ქართული ტერიტორია იყო, ხოლო ქალაქ სოჭის ძირითადი მოსახლეობა (1900-1918 წლებში) ძირითადად მეგრული იყო.

როგორც გიორგი მახარაძე წიგნში „არდავიწყება მოყვრისა“ წერს: 1905 წლისათვის სოჭისა და ახლო სოფლების (პლასტუნკა, მამაიკა, ახალი ზაირა) ტერიტორიაზე 14.000 ქართველი ცხოვრობდა. დღევანდელი სოჭის (XXს. 70-იანი წლები) დიდი და პატარა პირიქეებისკაიის ქუჩები მილიანად ქართველებით იყო დასახლებული, ხოლო ქუჩას, რომელსაც გორკის სახელი დაარქვეს, მცხოვრებლები ეხლაც „მეგრულსკაია ულიცას“ ეძახიან.

მდინარე სოჭის ორივე ნაპირზე გაშენებულ ქართველთა სოფელი პლანსტუნკა ხუთ კილომეტრზეა გადაჭიმული და 250-

ზე გაცილებით მეტი კომლი ცხოვრობს. სოფელს აქვს ბიბლიოთეკა, ავთიაქი, სასურსათო და სამრეწველო მაღაზიები, სამედიცინო პუნქტი, კულტურის 900 ადგილიანი სასახლე და სკოლა.

სოჭის ქართული საშუალო სკოლა ჰქონდათ დამთავრებული თსუ მცენარეთა ანატომისა და ფიზიოლოგიის კათედრის გამგეს პროფესორ ქსენია ცხაკაიას და საქართველოს სსრ სამხედრო კომისარს, გენერალ-მაიორ ვახტანგ მურუსიძეს.

სოფელ პლანსტუნკაში 1958 წლამდე არსებობდა სტალინისა და იმიტროვის სახელობის კოლმეურნეობები.

სსრ კავშირ-თურქეთის 1945-1953 წლების ურთიერთობისა და თურქეთის მიერ მიტაცებული ქართული ტერიტორიების დაბრუნების საკითხზე მომავლს ერთი ადგილი ჩემი წიგნიდან: „კოლხეთი – ჩვენი სამყაროს კარბიჭე“. ხშირად ამბობენ, რომ ი. სტალინი არ ასლოდა საქართველო. ეს სწორი არ არის. თურქეთ კომუნისტური პოეტი ნაზიმ ჰიქმეთი იგონებს: „ერთხელ სტალინმა მომიწვია კრემლში მაგრამ რატომღაც ბერია მიმიღო.“

– რას იტყვი, ნაზიმ, თურქეთის პრეზიდენტობაზე? – მკითხა ბერია გამომწვევად.

– თურქეთის პრეზიდენტობაზე? – გაცვით ვეითხე მე. ბერია შემბარდა, რომ მოულოდნელობისგან დავიბნე.

– შევარცხვინე ის თურქი, ვინც უარს იტყვის ამ თანამდებობაზე, – ეთქვი მე, მაგრამ მოხერხდება ეს?

ბერია მიმიღო.

– ერთი პირობით. გახდება სოციალისტური თურქეთის პრეზიდენტი, თუ დაუბრუნებთ საქართველოს ლაზისტანს, ტრაპიზუნდის ყოფილ იმპერიას, ტაო-კლარჯეთს და სხვა ქართულ მიწებს.

თითქოს გულს დანა დამასვეს.

მე „დაეთანხმდი“, მაგრამ ბერია მიხედა, რომ ჩემი „პო“ უფრო არა იყო, ვიდრე „პო“.

ბერია მითხრა: უკვე შერჩეული გეყავს საქართველოს კომპარტიის ლაზისტანის საოლქო კომიტეტის მდივანი.

– ქართველთა? – ვეითხე მე.

– ქართველთა, ლაზია, – მიპასუხა ლავრენტი ბერია. – შეიძლება ლაზისტანის საოლქო კომიტეტი საქ. კ. ტრაპიზუნდის საოლქო კომიტეტს დაემორჩილოს, მაგრამ ეს დეტალებია.

მიმიყვანა სტალინთან.

– როგორ მოგწონთ ბერიას წინადადება? – მკითხა სტალინი.

– მე ქრთველ რიგში კომუნისტი ვარ, შემდეგ – თურქი.

– სხვა პასუხს არ ველოდი, – მითხრა სტალინი, ჩიბუხი გააბოლა და დაუმატა: – ამის შესახებ ჯერჯერობით ვიცით მხოლოდ სამმა – მე, შენ და ბერია. მეორეხეც ეს არ უნდა გაიგოს, სანამ ნებართვა არ იქნება. ეს ერთი, მეორე: ლაზისტანისა და სხვა ქართული მიწების დაბრუნების ინიციატივა უნდა გამოაგონოთ თქვენ – თურქეთის მომავალმა პრეზიდენტმა. ასეა საჭირო პოლიტიკური თვალსაზრისით“.

სტალინს ახსოვდა, საქართველო, რამდენადაც შეიძლებოდა, ზრუნავდა საქართველოზე. ამიტომ, ალბათ, უკანასკნელ პერიოდში ემთხვევით არ წარმოიშვა დებულება: „სტალინი შექმნა სახელმწიფო, მართალია, საბჭოთა სოციალისტური, მაგრამ – საბჭოთა რესპუბლიკა, რომლის საზღვრები მტკიცედ იყო გაგებული რუკაზე, ხოლო შიგნით მიმდინარე აღმშენებლობითი პროცესები ობიექტურად ამზადდნენ სუვერენული არსებისათვის პოზიციებს“(!)

პროფესორი ჯაბა სამუშია (ყურნ. „ისტორიანის“ მთავარი რედაქტორი) წერს: „ბოლოს და ბოლოს იოსებ სტალინი იძულებული გახდა, თურქეთისადმი საბჭოთა კავშირის ტერიტორიულ პრეტენზიებზე უარი ეთქვა და ამ მიწების შემოერთებაზე ხელი აეღო. ამით საქართველომ საბოლოოდ დაკარგა ტაო-კლარჯეთის, კოლა-არტანისა და ლაზეთ-ჭანეთის დაბრუნების შანსი. აღსანიშნავია, რომ თურქეთის რესპუბლიკამ ამ მოვლენების შემდეგ თითქმის მიუღი XX საუკუნის მეორე ნახევრის განმავლობაში მოახერხა საფუძვლიანად შეეცვალა ამ რეგიონების დემოგრაფიული სურათი, ქართველთა დიდი ნაწილი თურქეთის შიდა პროვინციებში გადაასახლეს. ესეც ჩვენი ერის უახლესი ისტორიის ტრაგედია იყო“.

კლიმენტი შელია, პროფესორი, მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწე (გაგრძელება შემდეგ ნომერში

ბამოცხადებელი ცენზურის ქრონიკა

ორი თვეც არ გასულა, რაც საქართველოს თავდაცვის მთლიანად დასავლეთზე ორიენტირებულმა მინისტრმა, ირაკლი ალასანიამ, საქვეყნოდ გამოაცხადა ის, რასაც სააკაშვილის რეჟიმის წარმომადგენლებიც კი არ ამბობდნენ...

მინისტრის მუქარას ახლა უკვე „ახალი მემარჯვენე“ ქალბატონი მანანა ნაჭყვიაძე შეუერთდა და საზოგადოებრივი მასშტაბის ეთერში ახალი ხელისუფლება დააკავალიანა: „მჯერა, რომ დღევანდელი ხელისუფლება წავა დასავლეთის კურსით. ეს ბერკეტი არ არის საზოგადოების განწყობა...“

ეს არის უდავოდ ის პრიორიტეტები, რომელიც აქვს ჩვენს ქვეყანას და მოკლედ ვიტყვი, რომ აღარ მივუბრუნდეთ, ვთქვათ ამ თემას, ჩემი მხრიდან ყოველშემთხვევაში, მაშ რა ბერკეტი დარჩა რუსეთს? ვფიქრობ, რომ ძალიან საშიში ტენდენცია შეიძლება იყოს საზოგადოებაზე რაღაც გარკვეული იდეოლოგიური გაფლენის მოხდენა და განსაკუთრებით შეიძლება იყოს, რომ, ვთქვათ, ევროპა ჩვენ თავს მოგვახვევს რაღაც გარკვეულ ლიბერალურ ღირებულებებს და მე ვხედავ სოციალური ქსელების საშუალებით, რომ რაღაცენაირად ხდება ამ თემის აგორება, ამიტომ მე ვთლი, რომ ხელისუფლება დღეს ვაღიარებ, თავის თავზე აიღოს. გარდა დეკლარირებული კურსისა, ძალიან მნიშვნელოვანია, რომ მან გარკვეული იდეოლოგიური საქმიანობაც გასწავლოს“.

ევროპის კითხვა: „ანუ თქვენ გულისხმობთ ევროპული იდეების დისკრედიტაციის საფრთხეს?“ მანანა ნაჭყვიაძე: „რა თქმა უნდა, ევროპული იდეების დისკრედიტაციის საფრთხეს ვგულისხმობ და ამაში ვხედავ ძალიან მნიშვნელოვან როლს ხელისუფლებისას, რომ მან არ დაუშვას ჩვენს ქვეყანაში ეს. ამის ძალიან ბევრი მექანიზმი არსებობს, ამის ტექნოლოგია არსებობს და ჩვენ ყველაფერი ეს უნდა გავაკეთოთ. ყოველ შემთხვევაში მე შემიძლია ვთქვა, რომ ოპოზიციური პოლიტიკური პარტიები, რომლებიც ვართ დასავლური კურსის მიმ-

დევრები, ნამდვილად გავაკეთებთ ყველაფერს იმისთვის, რომ ხელისუფლებამ ეს მცირე შანსი მაინც არ დატოვოს ქვეყანაში, რომ საზოგადოებაში განწყობა შეიცვალოს სწორედ ამ მიმართულებით“.

ყურადღება მიაქციეთ, რა რევერანსებით მიმართავს ეს ქალბატონი დავით დარჩიაშვილს და უწონებს „ნაციონალური“ ხელისუფლების „დამსახურებებს“! იმასაც დაუვიწყრდით, როგორ ერთ-ერთში ჰგავს „ახალი მემარჯვენის“ პათოსი ირაკლი ალასანიასს! ვინ ვისი ოპოზიციაა, ველარ გაიგებ, ისინი ხომ ყველანი ერთიანად დასავლეთზე ორიენტირებულნი არიან! ერთი ლექსით და ლიბერალად მოიხსენიებენ რუსეთს და მართლაც გაუგებარია, ნუთუ ამ ერთსულოვნებას მხოლოდ მიხედვით სააკაშვილი ურღვევდა?

კიდევ უფრო სახალისოა, რომ პოლიტიკოსი ქალბატონი რევერენდუმსა და პლეზისციტს (ისიც ერთხელ და არა „მრავალჯერ“ ჩატარებულს, როგორც მას ჰკონია) ერთმანეთისგან ვერ არჩევს. ან... არჩევს, მაგრამ ასე ურჩევნია. მართლაც, ეს რიტორიკა, რომ „საქართველო არჩეულ ევროპულ კურსს არ გადაუხვევს“, დღეს ავანსცენაზე მყოფ ყველა პოლიტიკურ პარტიას აერთიანებს! ხალხის სახელით ლაპარაკი მათი ექსკლუზივია, თავად ხალხს კი, აბა, ვინ ეკითხება რამეს?

რა „ტექნოლოგიები“ ლაპარაკობს ქალბატონი მანანა? არ დაუშვით სხვა, ჩვენგან განსხვავებული აზრობა, მიგვიჩვენებს იგი. რა გამოდის? თუ ამას არ შევისმენთ, რას გვიზამენ? დავგიტყვენ? პირს ავგინებენ? ტელევიზიებს დახურავენ და გაზეთების რედაქციებს დაარბევენ? კი მაგრამ, ამას ხომ სააკაშვილიც აკეთებდა, ოღონდ იმას მაინც არ იბახდა, განსხვავებული აზრის გამო ვსჯი არ ადამიანებს! მაშ, რას უწუნებდით ან რა „დამარცხებო“? იქნებ მიესალმით კიდევ „დემოკრატიის შუქურის“ ხელმძღვრედ გაბრწყინებას?

ქალბატონი მანანას ერთი დააკლდა, ეთქვა, კონსტიტუციაში გრაფა აღვადგინოთ „პარტიის (ამით შემთხვევაში – დასავლეთზე ორიენტირებული პარტიების) წარმმართველი როლის“ შესახებ! საბჭოთა კავშირის დაშლამდე ცოტა ხნით ადრე ამ მუხლის ამოღებამ მთელ სსრკ-ში დიდი ენთუზიაზმი გამოიწვია, რადგან კომპარტიას ყველაფერში ჩარევის საშუალება მოუხპო, თუმცა რას ერჩით ნაჭყვიაძეს, ის მაშინ ჯერაც კომპარტიული-პარტიული სამუშაოზე იყო და სულ სხვა საქმეს ემსახურებოდა!

„ახალ მემარჯვენეს“ არც ეკონომიკის ექსპერტი ჩამორჩა და სახედარივით ტყუპი წიხლი უთავაზა რუსეთს: „თუ შევხედავთ რაციონალურ საკითხებს, რომელიც განაპირობებს საზოგადოების არჩევანს, მათ შორის იმ უდიდესი ნაწილის საქართველოს საზოგადოებისა, კიდევ ერთხელ განვმეორდები, როგორც კვლევები აჩვენებს უკრაინის საზოგადოებისა, რომ მათ უნდათ უკეთესი საზოგადოებაში ცხოვრება. რუსეთი არის ერთ-ერთი ლიდერი სახელმწიფო მსოფლიოში მშობლების მიერ მიტოვებული ბავშვებით. რუსეთი არის ერთ-ერთი ლიდერი სახელმწიფო, ლიდერი ამ შემთხვევაში ბრჭყალებით, სადაც ურბანული მოსახლეობის 25%-ს, წარმოიღვინეთ, რამდენ ადამიანზე ვლაპარაკობთ, კანალიზაცია არ აქვს სახლებში.“

რუსეთი არის ერთ-ერთი უდიდესი სახელმწიფო, რომელიც ყველაზე მეტი ადამიანი კვდება ისეთი დავადებებისგან, როგორცაა ალკოჰოლიზმი და, ასე ვთქვათ, განკურნებადი დაავადებები... ადამიანები და საზოგადოებები უნდა წავიდნენ იმ მიმართულებით განვითარებისკენ, რომლითაც მათი და მათი შეილებების მომავალი იქნება პოზიტიურად და კარგად უზრუნველყოფილი. დანარჩენს არ აქვს მნიშვნელობა“.

მნიშვნელობა როგორ არ აქვს? ჯერ ერთი, რატომ გვატყუებთ, ბატონო ექსპერტო? ალკოჰოლის მოხმარებით მსოფლიოში პირველ ადგილზე ბრიტანეთია, ასევე, პირველ ადგილზე ქალთა ალკოჰოლიზ-

მით; ევროპაში პირველ ადგილზეა კოკაინის, ექსტაზისა და ამფეტამინების მოხმარებით. ამ ინფორმაციას ნარკოტიკებისა და ნარკომანიის მონიტორინგის ევროპული ცენტრი (EMCDDA) ავრცელებს.

გერმანია იკავებს პირველ ადგილს მსოფლიოში უშვილობის მაჩვენებლით. „ევროსტატის“ მონაცემებით, გერმანელ ქალთა 30% და მამაკაცთა 40% უშვილოა. შესაბამისად, გერმანია მესამე ადგილზეა მსოფლიოში მიგრანტების რაოდენობით (მსოფლიო ლიდერი აშშ-ია).

საბერძნეთი ლიდერობს (ევროპაში) სიკვდილმისჯილთა რაოდენობით, ბულგარეთი – თვითმკვლელობათა რაოდენობით, რუმინეთი – თაღლითობაშია პირველი ევროპული ფონდების გამოყენებით (მეორე ადგილზეა გერმანია, მესამეზე – იტალია), ესპანეთი – უმუშევრობით. შობადობა სიკვდილიანობას უსწრებს ევროკავშირის მხოლოდ სამ ქვეყანაში: დიდ ბრიტანეთში, ესპანეთსა და საფრანგეთში (ისიც, მიგრაციის ხარჯზე). დანია, შვედეთი და პოლონეთი ერთ ადგილზეა გაყინული, ხოლო იტალიაში, ავსტრიაში და გერმანიაში დეპოპულაცია, ანუ მოსახლეობის შემცირება ხდება.

თუმცა იმ ჩამონათვალიში, რომელიც ბატონმა ექსპერტმა მოიტანა, კიდევ ერთი მაჩვენებელი გამოჩნდა: რუსეთი ევროპულ სახელმწიფოებში ბოლო ადგილზეა რეზინის პენისებისა და ვიბრატორების რაოდენობით. როგორც ავტორიტეტული ინტერნეტგვერდი Gay.Ru გვამცნობს, ამ საქმეში ლიდერია გერმანია, სადაც ერთ ოჯახში 2,5 ვიბრატორია (საშუალო ციფრია, რა თქმა უნდა), ხოლო რუსეთში 90-დან მხოლოდ ერთი ოჯახი სარგებლობს ამგვარი „სექსუალური თანაშემწით“.

საინტერესოა, ამასაც აკრძალულ რიტორიკად ჩაგვითვლის ქალბატონი „მემარჯვენე“ თუ, რაკი უმცირესობის საიტის ციტატაა, გვაპატიებს დიდსულოვნად?

უკრაინის „გავეროპელებით“ შეპყრობილი ჩვენი პოლიტიკური ბომონდი სტატისტიკას ყოველთვის სათავისოდ იყენებს (მიშასავით) და, დასავლეთით რაც კი მდებარეობს, ყველაფრის ქება-დიდებათ არის დაკავებული. ახლა ის მთავარი „დემოკრატიის იმპორტიორი“ ვნახოთ, როგორ გამოიყურება და რაში იკავებს პირველ ადგილს!

აშშ მსოფლიოში პირველ ადგილზეა: საგარეო ვალით (15 ტრილიონი დოლარით);

- განათლების სიდიდით;
- ჯანდაცვის სიდიდით;
- ლაგერ პირთა რაოდენობით;
- ნარკოტიკების მოხმარებით;
- სამხედრო ბიუჯეტით;
- მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ გაჩაღებული ომების რაოდენობით;
- პატიმართა რაოდენობით;
- სამხედრო ბავშვის რაოდენობით მთელ მსოფლიოში;
- სურსათზე შემწეობის მიმღებთა რაოდენობით;
- ანტიდეპრესანტების მიმღებთა რაოდენობით;
- ბირთვული იარაღის მარაგებით;
- მოზარდთა ფეხმძიმობის რაოდენობით – 22%!

მსოფლიოს 130 ქვეყანაში (ჩვენთანაც) სიკვდილით დასჯაზე უარი თქვეს, 68 ქვეყანაში და მათ შორის აშშ-ში სიკვდილით დასჯის მრავალფეროვანი მექანიზმები: ჩამოხრჩობა, დახვრტვა, ელექტროსკამი, გაზის კამერა და სასიკვდილო ინექცია. 50 შტატიდან 38-ში სიკვდილით დასჯა შენაჩუნებულია.

აშშ-ის მოსახლეობა მსოფლიოს მოსახლეობის 5%-ს შეადგენს, მაგრამ მთელი მსოფლიოს პატიმართა მეოთხედი სწორედ ამერიკელია. ჩინეთში 1,6 მილიონი პატიმარია, აშშ-ში – 2,3 მილიონი! ანუ ციხეში ზის ყოველი მეხუთე ზრდასრული ამერიკელი.

რას ერჩოდით მიშას, ბატონებო, განა მან სწორედ ამერიკელი მასშტაბებით არ გაავსო ციხეები? რატომ იყო მაშინ ცუდი

ის, რასაც მიშა აკეთებდა, ან რატომაც მაშინ ამერიკის შეერთებული შტატები „მშლაზე დემოკრატიული“ სახელმწიფო?

უკანასკნელი 10 წლის განმავლობაში აშშ-ში მშობლებმა 20 ათასი ბავშვი მოკლეს. დაღუპულთა 75% 4 წლისა და ოცო, ნახევარი – 1 წელზე უმცროსი! ბოლო ოთხი წლის განმავლობაში ამერიკაში მეტი ბავშვია დაღუპული, ვიდრე მთელ მსოფლიოში – ამერიკელი სამხედრო!

მთელ მსოფლიოში გავრცელებული პორნოგრაფიის 80% აშშ-ში მზადდება!

ზრდასრულ ამერიკელთა 20%, სულ ცოცხალ, ერთ ანტიდეპრესანტს მაინც იღებს.

აშშ ლიდერია დანაშაულის სტატისტიკით – 12 მილიონი დანაშაული წელიწადში. მეორე ადგილზე ბრიტანეთია, მესამეზე – გერმანია (6,5 მილიონი დანაშაული წელიწადში).

მსოფლიო მოსახლეობის 5% (ამერიკელები) მსოფლიო რესურსების 30%-ს მოიხმარს. სერიული მკვლელებისა და მანიაკების 74% ამერიკელია.

ყოველ წელიწადს აშშ-ში უზო-უკელოდ იკარგება 40 ათასი ბავშვი, სულ იტაცებენ 725 ათას ბავშვს. ძირითადი მიტოვია ძალადობა, მკვლელობა და ფულის გამოძაღვა.

36 მილიონი ამერიკელი შიმშილობს, მოსახლეობის 42% სიღარიბის ზღვარზეა, 37%, ანუ 74 მილიონ ადამიანზე მეტი, სექსუალური გადახრებით ხასიათდება. საავადმყოფოებში ავადმყოფთა ნახევარზე მეტი სულით დაავადებულია.

ბოლო 10 წლის განმავლობაში არასრულწლოვანი სიკვდილმისჯილების ორი მესამედი სწორედ აშშ-ში დაფიქსირდა.

40 მილიონი ამერიკელი, ანუ ყოველი მეოთხე ქალი და ყოველი მესხუთე მამაკაცი 9-დან 12 წლამდე სექსუალური ძალადობის მსხვერპლი იყო ოჯახის წევრების ან ახლო ნათესავების მხრიდან.

ყოველ წელიწადს 27 ათასი ამერიკელი სიცოცხლეს თვითმკვლელობით ამთავრებს, სუიციდის მცდელობა აქვს 50 ათას ადამიანს.

დღეისთვის აშშ-ში ქუჩაში ცხოვრობს 3 მილიონი მოზარდი. 18 წლის ასაკამდე ყოველი მეშვიდე ბავშვი სახლიდან გარბის.

ეს მონაცემები ავტორიტეტული საერთაშორისო გამოცემებიდან არის აღებული. რას იზამენ ახლა ალასანია და ნაჭყვიაძე, მათაც ენას ჩაუგდებენ თუ მიშასავით თავის ჭკუაზე გადააკეთებინებენ ციფრებს?!

თუმცა ეს არ არის მთავარი. მთავარი ის არის, რომ დასავლეთისადმი ერთგულების მტკიცებაში ჩვენი პოლიტიკური ბომონდი ერთმანეთს ეჯიბრება, რადგან საქართველოს მომავალზე მეტად მათ საკუთარი პარტიების მომავალი ადარდებთ. ქართულ პოლიტიკაში კი ადგილებს სწორედ დასავლეთი ანაწილებს და არა ქართველი ამომრჩეველი! ამ პოლიტიკანთა რიტორიკამ უკვე დაგვაშორა ჩვენი ეროვნული ამოცანების შესრულებას, ისინი კი ისევ იმავეს გაიძახიან და ვერც იმას ხელებიან, რომ ამ თამაშს „ნაციონალურებს“ ვერ მოუგებენ. სხვათა შორის, ყველაფერზე დასავლეთს თავს სააკაშვილიც კი არ უქნევდა, ახალი ხელისუფლებისგან განსხვავებით!

შემთხვევით ესენი იმას ხომ არ ცდილობენ, რომ მიშა და „ნაციონალური დემოკრატია“ მოგვანატრონ?

არ გამოვა ეს, პატივცემული ევროპე სიკებო!

ხალხს, ხომ იცით, არაფერი ემღება და ეს თიკუნც სწორედ იმაზე მეტყველებს, რომ თქვენც, სააკაშვილივით, განაჩენი უკვე გამოტანილი გაქვთ. ეს ყველაფე უარესია, რადგან არჩევნებს ხან მოვიგებ, ხან წააგებ, მაგრამ, როცა საკუთარი ხალხი უკვე დაგცინის, იქ ყველაფერი დამთავრებულია!

თამარ ღაშითელიანი

ის პარპინც პიყაპ!

**“მე იგივე ვარ მარად და მარად!
არ ვსდევ ვამთა ცვლას, მე იგივე ვარ
მარად და მარად!”**

ალ. ზავაშვილი

ყურადღებით წავიკითხე ბატონ ედემ იზორიას წერილი “30ნა ყოფილხართ, ბატონო თინეზო კუპლაშვილი?” (“ილორონი”, №252 (311) 14-21 იანვარი 2014 წელი).

ბატონი ედემ იზორია ცდილობს ცინიკური და მენტორული ტონით დაარწმუნოს გაზეთის მკითხველი იმაში, რომ მე ვარ “მერეხელი”, “დაუნდობელი”, “ერეტიკოსი”, “უგანო ცილისმწამებელი”, “საზიზღარი ცილისმწამებელი”, “შანტაჟისტი” და ა.შ. როგორც “მოყვარულმა ეტიმოლოგისტმა” იხიც კი დაადგინა, რომ ჩემი გვარის წინაპარი სამეგრელოში ცხოვრობდა და გვარად “ზუგუდა” ყოფილა. აქედან გამომდინარე, მე და ბატონი ჯაბა ხუბუა არამც თუ ნაწერებით, არამედ გვარებითაც მსგავსნი ყოფილვართ.

შეიძლება ავტორს ეს აღმოჩენა ალბათ იმისთვის სჭირდება, რომ **“თავსედ, რენომე ჟურნალისტად წოდებულ ემანუელკაც”** ხუბუასთან სულიერად ყვავი-ჩხიკვის მამობითაც დამაკავშიროს, მაგრამ ეს ჩემთვის დიდი პატივია. მადლობას ვუხდის ბატონ ედემს ამგვარი **“ეტიმოლოგისტური”** წიადსვლებისათვის, მადლობას ვუხდის იმისათვის, რომ კუბლაშვილთა წინაპარს საცხოვრისი სამეგრელოში მიუჩინა და არა სადაც, რაზდანის ხრიოკებში!

როგორ და რატომ დავიტყვე თავს ბატონ ედემის რისხვა?

ერთ კვირატ დღეს გაზეთ **“ასავალ-დასავალში”** წავიკითხე ჯაბა ხუბუას წერილი იმის შესახებ, რომ ზუგუდაში არსებობს **“დემოკრატიული ჩართულობის ცენტრი”**, სადაც რამდენიმე კაცი პერიოდულად იკრიბება და მსჯელობენ იმის შესახებ თუ როგორ გადააზრნონ მეგრული ენა.

ამის წინააღმდეგი ვინ არის, მაგრამ რა გზით, რის საფასურად?

“დემოკრატიული ჩართულობის ცენტრის” მესიაკონთა აზრით გამოსავალი მხოლოდ ერთია: პოლიტიკური სტატუსის მოპოვება!

ჯერ-ჯერობით კამათობენ იმის შესახებ, თუ რა სჯობს: სამეგრელოს ავტონომიურ რესპუბლიკად გამოცხადება, სამეგრელოს კულტურული ავტონომია თუ სამეგრელოს ეროვნული დამოუკიდებლობის მოთხოვნა! აწუხებთ ის, რომ აქეთ ქართული ცნობიერება და არა მეგრული! მოითხოვენ საპროტესტო მიტინგებს, პროკლამაციებს...

გაზეთ **“ილორონი”** გამოავლევინა წერილი **“მე ჟყოლა რე, თქვანი დუცუ, ზუგდიდელეუბო”** (“ილორონი”, №250, 17-24 დეკემბერი 2013 წელი), სადაც ვწერდი: **“რა ამბავია თქვენ თავს, ჩემო კარგო ზუგდიდელეუბო? ვინ დაგწვევდათ ასე უდმერთოდ ვინ გაგწირათ და დაგაგადათ არა მხოლოდ სამეგრელოს, არამედ საქართველოს ყველა კუთხის, მთელი საქართველოს დაღუპვა?”**

ნუთუ დაგავიწყდათ სამეგრელოს კუთხის დიდი შეიღების თეოდ სახსოკას, სერგი მაკალათიას, პავლე ინგოროყვას, კონსტანტინე გამსახურდიას, ტერენტი გრანელის, შალვა დადიანის, ლეო ქიანელის, ლაგერენტი ბერიათა, ილია ვეკუას და სხვათა და სხვათა მრავალთა მოღვაწეობა, რომელთა ცნობიერება ქართული იყო და ქართული სახელმწიფოს სიძლიერეს ემსახურებოდა.

თქვენ კი, ზუგდიდელი მეგობრებო, რა დმერთი გაგიწყრათ, რა სეპარატიზმის ვირუსმა დაგასწავლათ?”

ამ სიტყვებისათვის ბატონმა ედემ იზორიამ ანათემას გადაემცა და იფიცება არავითარი სეპარატიზმი არ არსებობს!

ახლა მოვუხმინოთ რას ამბობს პოლიტიკურ ავტონომიურ უფლებებზე ბატონი ედემი: **“მე არ ვთვლი პრიორიტეტად პოლიტიკური ავტონომიური უფლებების მოთხოვნას. მიმანია – კულტურული. ეს იმიტომ, რომ მეგრელებს უკვე აქეთ პოლიტიკური ავტონომია, მაგრამ იმდენად დამორიდია ამ ავტონომიაში მისი ენობრივი უფლებები, რომ ჯობდა კულტურული ავტონომია პქონოდათ: აფხაზეთში – ორი ეთნოსისათვის აფხაზეთისათვის და მეგრელებისათვის (იმიტომ, რომ ისინი აბორიგენები არიან) განკუთვნილი ავტონომიური რესპუბლიკა ფუნქციონირებდა, მაგრამ განსხვავებით აფხაზეთისაგან, მეგრელებისათვის ავტონომიურ რესპუბლიკაში მეგრული ენა კი არა, ქართული ენა იყო გაბატონებული. ანუ აქ სახელმწიფო ენაც და ავტ-ის ადმინისტრაციული ენაც ქართული გახლდათ. ვერვება ახლაც – აჭარის ავტ. რესპუბლიკაში სახელმწიფო ენა და რესპუბლიკური ენაც ქართულია; აგრეთვე მეგრელების (იმიტომ, რომ დევნილთა აბსოლუტური უმრავლესობა მეგრულია) ლეგიტიმურ აფხაზეთის ავტონომიურ რესპუბლიკაში მეგრული ენა არ ფუნქციონირებს. რატომ?..**

აქ თვალში საცემია ერთი დიდი კურიოზი – გამომდის მხოლოდ მეგრულენოვან სამეგრელოში ავტონომიის მოთხოვნა სეპარატიზმი და რაღაც შავი ჭირის დონის საშიშროება, თორემ თუ იგი ქართულენოვანია, არა თუ მოთხოვნა არაა რამე პრობლემა, არამედ რეალურ ყოველდღიურ პრაქტიკაშიც არსებობს – რაღაც სამოთხისმაგვარი ბედნიერებაა... და ამას ჰქვია ეთნოსთა სამართლიანი მოწყობა ერთიან ქვეყანაში?.. ვაი, ამის შემხედვარეს...” (“ილორონი”, №251, 24-31 დეკემბერი 2013 წელი).

ამ ძნელად აღსაქმელ ტირადიდან გავივქის, რაც ამჟამად თვალშისაცემია:

1. ავტორს სამეგრელოს პოლიტიკური უფლებების მოთხოვნა პიორიტეტად არ მიანია, რადგან მეგრელებს უკვე აქეთ პოლიტიკური ავტონომია.

პრემენტარი: პოლიტიკური ავტონომია მეგრელებს რომ არ ჰქონოდათ, მაშინ პოლიტიკური ავტონომიის მოთხოვნა ბატონ ედემ იზორიასთვის პრიორიტეტი იქნებოდა. არის თუ არა ეს სეპარატიზმი? (ან რა პოლიტიკური ავტონომია აქეთ მეგრელებს, ვერ გავიგე).

2. აფხაზეთა კულტურული ავტონომია ჰქონდეთ.

პრემენტარი: კულტურულ ავტონომიასაც სეპარატიზმის სუნი ახდის. ნუთუ მეგრული და ქართული კულტურა ერთმანეთისგან განსხვავდება? თუ **“ლორიას”** და **“ჩაკრულს”** განსხვავებულ კულტურებად მივიჩნევთ, მაშინ რა დააშავეს გურულებმა, სვანებმა, რაჭველებმა, კახელებმა, ქართლებმა?... ვთქვათ, რეალურად, ოფიციალურად მიღწეული სამეგრელოს კულტურულ ავტონომიას. როგორ ფიქრობთ, რას მოითქმედებენ სომხები ჯავახეთში, ოსები ბორჯომ-გაურაიანში, აზერბაიჯანელები ქვემო ქართლში, ქისტები ახმეტის რაიონში? იქნება თუ არა ეს საქართველოს დაშლის დასასრული? (დასაწყისი ოციოდე წლის წინ დაიწყო).

3. აფხაზეთში ქართული ენა იყო გაბატონებული და არა მეგრული.

პრემენტარი: თქვენ დანაშაულად მიგანიათ ის, რომ აფხაზეთში სახელმწიფო ენა ქართული იყო? რას მიქვია ქართული ენის **“გაბატონება”** საქართველოს ძირძველ, ისტორიულ მიწებზე?

4. აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში სახელმწიფო ენა და რესპუბლიკური ენაც ქართულია.

პრემენტარი: დმერთმანი, ვერ გავიგე ნუთუ აჭარლებს საკუთარი ენა აქეთ და ქართულმა ქართული ენა ძალით თავს მოახვიეს?

5. მეგრულენოვან სამეგრელოში ავტონომიის მოთხოვნა სეპარატიზმი და რაღაც შავი ჭირი ყოფილა.

პრემენტარი: შავ ჭირზე უარესი სეპარატიზმი.

6. სამეგრელოში ქართული ენის, როგორც სახელმწიფო ენის ფუნქციონირება კი სამოთხისმაგვარი ბედნიერება ყოფილა.

პრემენტარი: იტალიაში მოახლეობის ერთი ნაწილი ლაპარაკობს ლოკალურად ენაზე. გერმანიაში შვაბურ და ზემო საქსონურ ენებზე, რომლებიც იტალიურ და გერმანულ ენებისაგან უფრო მეტად განსხვავდება, ვიდრე მეგრული ქართულისაგან. ამის მიუხედავად, იქ აზრად არავის მოსვლია დაპირისპირებოდნენ სახელმწიფო ენებს – იტალიურს და გერმანულს. მით უმეტეს ამ ენებზე რამდენიმე ათასი კი არ მეტყველებს, არამედ რამდენიმე მილიონი ადამიანი. მათ კარგად იცნავენ, რომ სახელმწიფო ენის უპატოვებლობა სეპარატიზმი, უფრო მეტიც – სამშობლოს დაღატია

7. საქართველოში ეთნოსთა სამართლიანი მოწყობა არა ყოფილა.

პრემენტარი: მეგრული კაცი თუ ჩივის საქართველოში ეთნოსთა სამართლიანი მოწყობა არ არის, მაშინ რაღას იტყვიან ოსები, აფხაზები, აზერბაიჯანელები, სომხები რომელთა სეპარატიზმი განწყობილება დიდი ხანია ცნობილია. ასხავთ თუ არ მტრის წისქვილზე წყალს?

ბატონო ედემ! თქვენ ბრძანებით, რომ

მეგრელის მიერ პოლიტიკური უფლებების ხსენება ისევე იდევნება, როგორც შუა საუკუნეებში ინკვიზიტორების მიერ ერეტიკოსები იდევნებოდნენ და მოგვაკეთ მეტად უხერხული, თქვენი დონის პიროვნებისათვის ერთობ შეუფერებელი შედარება. **“ცოტაა დედამიწაზე ამგვარი უფლებების მქონე აყვავებული და დემოკრატიული სახელმწიფოები? რა, ცუდი სახელმწიფოა ამერიკა, რომლის ზოგიერთი შტატი თავისი პოლიტიკური უფლებებით ფაქტობრივად სახელმწიფოში სახელმწიფოა”** (“ილორონი”, №251 (310) 24-31 დეკემბერი 2013 წელი).

იმ შტატებში, რომლებზეც თქვენ მიუთითებთ, სახელმწიფო ენის პრობლემა არ არის! ყველა ინგლისურად მეტყველებს! იმ შტატებში, რომლებზეც თქვენ მიუთითებთ, ეროვნების, ეთნოსის პრობლემა არ არის! იქ ყველა ამერიკელია!

იმ **“აყვავებულ და დემოკრატიულ”** სახელმწიფოში, ამერიკის შეერთებულ შტატებში, მილიონობი აბორიგენი ინდიელი გაწვეტივს, მათი ოფიციალური სოციალურად XX საუკუნის დასაწყისამდე გაგრძელდა. ინდიელი მამაკაცის სკალპში ჯილდოდ გარკვეულ თანხას იძლეოდნენ, ქალისა და ბავშვის სკალპებში შესაბამისად – ნაკლებს! არც თუ შორეულ წარსულში, ჩემს ახალგაზრდობაში, ეკუთვნის უკსკლანეები ზანგებს ლინჩის წესით უწვრილებოდნენ! ზანგების უფლებათა დამცველი მარტინ ლუთერ კინგი კი ქუჩაში მოკლეს!

ნებისმიერ შტატში გაბედოს ვინმე და დაუპირისპირდეს სახელმწიფო ენას – ინგლისურს! გინდა თუ არა ჩვენ შტატში ინგლისური რატომ არის გაბატონებული და არა ესპანური, ან ირლანდიური? ადარას ვამბობ აბორიგენ ინდიელთა ენებზე, რომლებიც **“აყვავებულ და დემოკრატიულ”** ამერიკაში დღესაც რევერციაში იმყოფებიან.

“რა, ცუდი სახელმწიფოა ამერიკა?” – ჰკუას გვარელები ვითარც პროვინციული სკოლის მოსწავლეებს – **“ეს ქვეყანა აყვავებული და დემოკრატიულია”**

ჩვენ კი ვიცით, ბატონო ედემ, რომ ეს **“დემოკრატიული”** სახელმწიფო ბომბავდა და ბომბავს ვეროპოხა და აზიის ქვეყნებს, კაცობრიობას თავს ახვევს უხეირობას, გარყვნილებას... იცავს პედოფილებს, ლესბოსელებს, პედერასტებს... დანარჩენ სახელმწიფოებისგან მოითხოვს ერთსქესიანთა ქორწინების დაკანონებას... სხვებისგან მოითხოვს იცხოვროს ამერიკული ცხოვრების წესით, ჩასწვდნენ ამერიკის სულს... რასაც ამერიკანიზაციას უწოდებენ თავისუფლებისსოფერე ერები.

თქვენ კი სამაგალითო ქვეყნად მიგანიათ თანამედროვე ბაბილონი!

მე ვწერ, რომ მეგრული სეპარატიზმის მქადაგებელთ ისტორიამ განაჩენი გამოუტანა. თქვენ ეს არ გჯერათ და მომმართავთ **“თუ ქრისტიანი ხარ, თუ ადამიანური მორალი გაგანიათ, დაასახელებთ ის მეგრული სეპარატიზმები, რომლებსაც ისტორიამ განაჩენი გამოუტანა”**. ვერ დაასახელებ იმიტომ, რომ ისინი, ამაში თქვენმა ნაწერმა დამარწმუნა, მხოლოდ და მხოლოდ ცილისმწამების მსხვერპლი ყოფილან და უდანაშაულოდ დაუსჯიათ. თქვენ კი ახლაც არ იჯერებთ, ისე ცილს სწამებთ!..”

ქრისტიანიც ვარ და ადამიანური მორალიც გამანია. ისტორიას ახსოვს მეგრული სეპარატიზმის მქადაგებელთა ჯგუფი!

მათ მხილებას და მათი საქმიანობის აღწერას საგაზეთო წერილი არ ყოფა. ამ თემასთან დაკავშირებით ყველაფერს აჯობებდა სულმნათ ზვიად გამსახურდიას ნაშრომი **“სამეგრელოს საკითხი”** წაიკითხოთ, სადაც ამხელს **“მაფალიზმის”** იდეის მქადაგებელთ, კერძოდ ი. შვანიას, რომელიც ბერამ პანთავისუფლება ზუგდიდის რაიონის პირველი მიფინობიდან და არა სერგო ორჯონიკიძემ, როგორც ეს თქვენ გგონიათ, ბატონო ედემ!

ამ ნაშრომში ზვიად გამსახურდიას აღნიშნავს, რომ სამეგრელოს სამთავროში ისტორიულად სახელმწიფო და სამწიფოებო ენა ქართული იყო, რომ მეგრული ენა ხალხის სალაპარაკო ენა იყო, რომ **“მეგრულის ესოდენ წამოწევა დღევანდელ საქართველოში გამოწევა ეკლესიისა და თვადანაწარული წოდების, ინტელექტულის ხელიდან გაანადგურებამ, კულტურის დაცემაში, განათლების შესუსტებამ”**. **“მეგრული სეპარატიზმი წვეთი წყალივით**

ჰგავს აფხაზურ და მუსლიმურ-მესხურ სეპარატიზმს...”

ბატონო ედემ! თქვენს წერილში **“ვინა ყოფილხართ, ბატონო თინეზო კუპლაშვილი?”** ასე მომმართავთ: **“გული რომ არ დაგწყდეთ, ახლა შემოგთავაზებთ – თუ ვინ არის ედემ იზორია”** და მოგაკეთ 1991 წელს გაზეთ **“ოდიშისათვის”** მიცემული ინტერვიუ. აქ თქვენ აღნიშნავთ, რომ ქართველურ ენებში ხმაბაძეთი ძირთა სიუხვეზე პირველად ეს საკითხი თქვენ დასხვებ 1991 წელს. მაგალითად, **“წყლის”** აღმნიშვნელი ერთ-ერთი ფორმაა **“წა”**, რომელიც წარმოიქმნა წოვის ფიზიოლოგიური პროცესის დროს წარმოქმნილი ბგერითი რევეების (ხმის) ადამიანის სამეტყველო ორგანოთა მიერ გადმოღებით, იმიტირებით. ასევე **“ჭ”**, რომელიც ნიშნავს სველს, სისველეს, იმიტირებულია ფოთოლთა შრიალსა თუ წყლის ხმაურისაგან.

ბატონო ედემ! ენათმეცნიერი არა ვარ, მაგრამ დილექტანტის დონეზე ვიცი, რომ ენის წარმოშობის შესახებ დიდ ენათმეცნიერთა შორის დღემდე კამათია. ის კანონზომიერება, რომ თქვენ ქართველურ ენებზე ორი ათეული წლის დაკვირვების შედეგად დაადგინეთ, ნებისმიერ ენას მისეხადება, მაგრამ ხმაბაძეთი თეორიის წინააღმდეგ სერიოზული კონტრარგუმენტები არსებობენ. მაგალითად, თუ ჩვენ ვავიზიარებთ დარვინის მოძღვრებას იმის შესახებ, რომ ადამიანი მაიმუნისაგან წარმოიშვა, მაშინ მეტყველების განვითარებას შეიძლება ხმაბაძეთი ახსნა მიეცეთ. აქვე ჩაანადგურებული ურწმუნო თომას იტყვის: თუ ეს ასეა, მაშინ მიმანზე რატომ არ მეტყველებს? იხიც ხომ მიღისინი წლების მანძილზე ისმენს წყლის ჩხრიალს... რატომ არ განუვითარდა მეტყველება? როდესაც დმერთმა ადამიანი გაანინა მას იმთავითვე აზროვნებისა და მეტყველების უნარი მიანიჭა.

ბატონო ედემ! თქვენ წერთ, რომ ცნობიერება ენის გარეშე არ არსებობს. აბსოლუტურად გეთანხმებით, მაგრამ თქვენა იმასაც უშვებთ, რომ ადამიანს შეიძლება ერთდროულად ორი, სამი, ოთხი და ა.შ. ცნობიერება ჰქონდეს. გაზეთ **“ოდიშისათვის”** მიცემულ ინტერვიუში აღნიშნავთ, რომ თქვენთვის მშობლიური ენა მეგრულია, **“მაგრამ ჩემთვის ასევე მშობლიურია ქართული, სვანური, ლაზური...”** ჟურნალისტ ჯამბულ არქანიას კითხვაზე **“გამოდის რომ თქვენთვის მშობლიურია ოთხი ენა?”** თქვენ პასუხობთ, რომ ოთხივე მშობლიურია, მაგრამ, სამწუხაროდ, არათანაბრად. გსურთ რომ თქვენმა შეიძლება და შეიძლის შეიძლება იხე ათივისონ ეს ენები, რომ თამამად თქვან მშობლიური.

რადგან ენა მსოფლადქმია, ცნობიერებაა, როგორ შეიძლება ოთხი სხვადასხვა ენის მშობლიურ ენად გადაქცევის შემთხვევაში ადამიანს ოთხი ცნობიერება ჰქონდეს? მაგალითად, ჩემთვის მშობლიური ენა ქართულია და ჩემი ცნობიერება, მსოფლადქმია ქართულია. დავუშვათ, ჩინური მშობლიურ ენასავს ვისწავლავთ, როგორი ვიქნები მე ერთდროულად ქართული და ჩინური ცნობიერების მქონე?

ალბათ უეროვნებო არსება! უკეთეს შემთხვევაში რობოტი!

დიდი ფსიქოლოგი დიმიტრი უზნაძე რეკომენდაციას იძლევა იმის შესახებ, რომ ბავშვს 7-8 წლამდე უცხო ენები არ ვასწავლოთ, რათა მისი ცნობიერება ნორმალურად განვითარდეს.

ბატონო ედემ! პლაგიატობაში ნუ ჩამითვლით. ისე მომეწონა თქვენი პიროვნების წარდგინების მანერა, რომ მეც სიტყვა-სიტყვით ვავიქნობ: **“გული რომ არ დაგწყდეთ, ახლა შემოგთავაზებთ თუ ვინ არის თინეზო კუპლაშვილი”**.

1989 წელს დაგვარსე გაზეთი **“სარანგი”**. ეს გაზეთი დღესაც **“მერაბ კოსტავას საზოგადოების”** ბეჭდვითი ორგანოა.

90-იანი წლებიდან აქტიურად ვთანამშრომლობ გაზეთებში **“აღღრღობა”**, **“ჰელონი”**, **“სანი”** (მთავარი რედაქტორი მურმან ხაქარაია)... აქტიურად ვთანამშრომლობ **“ილორონი”**. გამოქვეყნებული მაქვს მრავალი სტატია და არავის არ გაუფლანდლივარ. პირველი (და ალბათ უკანასკნელი) თქვენ იქნებით. პირიქით, მაშინ ჩემთვის უცნობმა მეგრელებმა გაზეთ **“ლიტერატურულ საქართველოში”** დადებითად შეაფასეს ჩემი წერილები და მადლობა გადამიხადეს.

თინეზო კუპლაშვილი,
უზნაძის საბჭოს დეპუტატი
(გაგრძელება მე-10 გვერდზე)

ამ რამდენიმე თვის წინათ დეიდა მარგოს დისწული იათამზე (თათული) ნანეიშვილი კვლავ ვინახული. კეკელიძის ქუჩაზე ცხოვრობს, მშრალ ხიდან. ბრწყინვალე შეიღების დედა. წინასწარ ვაცნობე, რისთვისაც მივიღო. გახარებულმა ყველაფერი გამოვთქვა — ფოტოები, წერილები, გაზეთების ამონაჭრები. დიდხანს ვილაპარაკეთ. გავიხსენეთ ის შედარებით ბედნიერი დრო, როცა ჩვენთვის ძვირფასი მრავალი ადამიანი ცოცხალი იყო და ამჟამად კი მათზე მხოლოდ მოგონებები დაგვრჩა. ალბომის თვალთვლითი ზოგიერთი ადრე ნანახი ფოტო მოვისაკლისე (ალბათ ვილაპარაკე ხელს გაყოლა), მაგრამ რაც ვნახე, დიდად მეამა. ტრაგიკულად დაღუპული ამიღ მიურატის ლამაზი, გაყინული სახეს დახვადე. რაოდენ მართალია როლან ბარტი, როდესაც ფოტოზე ალბომივით, ნამიერ, დატყვევებულ გამოვსვენებ. სიკვდილს უკავშირებს. მაშინვე მოპასიანის ცნობილი სურათი გამახსენდა — შუაზე გადაყოფილი ხშირი თმა და მსხვილი, მაღლა აწკიპული უღვაშები რომ უჩანს, ქალბატონმა თათულიმ ზეპირად იცის ამიღ მიურატისა და სალომე დადიანის ცხოვრების ისტორია, მათი შვილებისა და შვილთაშვილების ახლები. მითხრა, რომ მიურატები მუდამ განსაკუთრებულ სიტომსა და სიყვარულს იჩენდნენ სამეგრელოსადმი, იქაური ნათესავებისადმი. ნაპოლეონი და ანტუანეტა, რომლებსაც გვანჯი ჩიქოვანი დიდი მადლიერებით იხსენებს (ნაპოლეონის შუამდგომლობით მიიღო მან იმპერატორისგან შეწყალების ქაღალდი, ხოლო ანტუანეტა ვენახისა და მურწობის ევროპულად გაშენება-მოწყობაში დაეხმარა), უშვილითადად გადაეგნენ. ზუგდიდელი მიურატები კი ამიღ მიურატისა და პრინცესა სალომეს უფროსი ვაჟის ლუსინის შთამომავლები არიან. ამაღლელებელი, დიდად უბიწო ფაქტია, რომ სწორედ მისი ნაშიერი, უკვე სამოც წელს მიტანებული ალენ მიურატი, სამეგრელოს მიურატთა მეთაური თაობის ყველაზე უმცროსი წარმომადგენელი, უკანასკნელ ხანს, თავი - სი ოჯახით, ზუგდიდში დაეახლა.

1857 წელს, ფრეილინობა რომ უბოძეს. მერე — უკვე დაქალბუღი, დამშვენებული, ჭკუაგონებით სავე, თვრამეტი წლისა, თავისი ამაყი, ულამაზესი დედის, ეკატერინე ჭავჭავაძის გვერდით, იმპერატორ ნაპოლეონ მე-სამის მიერ მიწვეული და ტიულირის სასახლეში მყოფი. ამ დროს სალომეს ბედი უკვე გადამწყვეტილია, საქმეში თვით დედოფალი ეყენია ჩარეული. იგი ცოლად უნდა გაჰყვეს იმპერატორის მარშალის ნეაპოლის მეფის იოაჰიმ მიურატისა და ნაპოლეონ პირველის დის, კაროლინა ბონაპარტეს შვილიშვილს, უბრწყინვალეს ამიღ მიურატს.

აესტრეილი მწერალი ქალი ბერტა ფონ ზუტენერი, შემდგომ ნობელის პრემიის ლაურეატი (იგი, თავის მხრივ, ეკატერინემ მიიპატიჟა და ცხრა წელიწადს ცხოვრობდა საქართველოში), თვალთ მხილველი და მონაწილეა 1868 წლის 13 მაისს გადახდილი დიდებული ქორწილისა. თავის მცირე მოკლებებში ბერტა ზუტენერი აღტაცებული იგონებს მაისის დაუწყებარ საღამოს პარიზში. ადვილი წარმოსადგენია, როგორი საზოგადოება მოეყრიდა თავს გაჩახახებულ დარბაზში გამართულ მეჯლისზე, რასილაზაზე იქნებოდა ირგვლივ. მისი მენყილე ბურბონის უფლისწული ყოფილა.

ამიღ მიურატისა და სალომე დადიანის ქორწინებამ სათავე დაუდო კიდევ ერთი საქვეყნოდ ცნობილი არისტოკრატიული

ლი, მჭმუნვარება მშვენიერების გაქრობაზე, მის წარმავლობაზე. სილამაზის თვალისმომჭრელი, „გვარად უცხო“ ყვავილი გამალას ძლივს ასწრებს, რომ მამინვე წკნობას იწყებს და მის დაცვენის ფურცლებს შეუჩერებლად მიმქროლავი დროის უღმობელი ტალღები იტაცებენ.

ეს კია — უმძაფრესი სურნელება, გონების დამინდავი ბანგი დიდხანს ტრიალებს ზაფხულის ჰაერში, გვარბუებს, მოსვენებას გვიკარგავს და ისლა დავგრჩენია, „გადაძრალი ვარსკვლავის მშვენიება“ სინანულით გავიხსენოთ, შორეულს შორიდანვე მივუალერსოთ, როგორმე მტვერსა და დავინყების კლანჭებს გამოვარიდოთ.

ესეც არის — შეუერთომელი, გაყინული, უძრავი სილამაზე, სანთლის ყვავილის მსგავსად, მოგებურდება, გულს ვერ შესძრავს, ვერ შეატოკებს, სისხლსაც ვერ ავიჩქროლებს და ამის გამოა, ორცეცხლშუა მოქცეულებს, გაუჩინებელი, უსამეგლო ტკივილი რომ გვცხრავს.

ამ ტკივილს ვერც დიდი რუსთაველი გაექცა (ანკი რანაირად დაუსხლტებოდა) და ღმერთაცამა ერთადერთი შვება, ერთადერთი ნუგეში იოვა: თუმცაღა შტოზე აკოკრებული უმშვენიერესი ვარდი უნდა დაქნეს, მაგრამ — „ერთი წავა და სხვა მოვა...“, თავად ნალკოტი, „ტურფა საბაღნარო“, ხელუხლებელი რჩება; ენით გამოუთქმელი სილამაზის „ზღვათა სამეფოში“ ედემის და-

ქართველი ისტორიკოსი შოთა მესხია (იხ. შოთა ბადრიძე, ჭყონდიდელი და ცოტნე, ზუგდიდი, 1995, გვ. 25).

ამგვარი აპოლონიების გზა იმთავითვე კრახისთვის იყო განწირული. ნიშნდობლივია, ისაკი ვენახისა და მისნაირ ტვინდაბნელებულთა ჯგუფს, სხვა ქართველ მოღვაწეებთან ერთად მედგრად შეებრძოლა კონსტანტინე გამსახურდია. ჩვენში დღესაც სიამაყით იგონებენ „მოვარის მოტაცების“ ავტორის იმჟამინდელ ნათქვამს — საქართველოსგან ერთი მუხაც რომ დარჩეს, ჩვენ ყველანი იმ მუხის გარშემო უნდა დავედგეთო.

ეჭვი არავის არ უნდა შეეპაროს, სამეგრელო — ქრისტეს წელთაღრიცხვამდე იყო და კვლავაც დარჩება ქართული სახელმწიფოებრიობის ღერძად, ხერხემლად და მისი, ისევე როგორც აფხაზეთის, დედა საქართველოს სხეულიდან მოწყვეტა შეუძლებელია.

მეგრული ყოფისთვის დამახასიათებელი ზოგი რიტუალი, მაგალითად, „მოგებული შვილის“ ძალზე ამაღლელებელი და ღრმაშინაარსიანი ცერემონია, რაც საკუთარ თავზე გამოუცდია გვანჯი ჩიქოვანს (მას ბოროზდინიც ასხენებს თავის წიგნში) და რაზედაც მოგვიტორბოს, ამჟამად მივნიწყებულმა, მაგრამ ჩვენ ვალდებული ვართ, სსოვნაში მანინც შევიხანხოთ ჩვენი წინაპრების წეს-ჩვეულებანი, ქართული ეთნოსის წიაღიდან მომდინარე უძველესი კულტურა.

გვანჯი ჩიქოვანს უზომოდ უყვარს თავისი მშობელი და აღმზრდელი კუთხე — სამეგრელო, მაგრამ, უპირველეს ყოვლისა, მის ცნობიერებაში ის უმთავრესი აზრია ფესვადგმული, რომ ამ ქვეყნად ქართველად იშვა და თვითონ სადაც უნდა იმყოფებოდეს, საქართველოს განსახიერებს, თავისი ერთადერთი და საფიცარი სამშობლოს ღირსებას სიცოცხლის ფასად იცავს.

სიკეთის მთესველად იყო დაბადებული და სათავისოდ ერთი დღეც არ უცხოვრია. მეგობრებიც მასავით გამორჩეული ჰყავდა. თავად ყველაზე დიდი გულისტკივილით იგონებს მომიხილვას თვალ-ტანადობის, უდახვენილესი ზნეობის შეუდარებელ ვაჟკაცს, გრიშა ჯიქიას, სვანეთის მთებში ყაჩაღების ხელით მოკლულს (ჩრდილო კავკასიაში შექმნილი საქონელი მოჰყავდა თავისი რაიონისთვის). მეორე განუწყურე მეგობარს, 1921 წელს საქართველოს დამოუკიდებლობის შესანარჩუნებლად თავდადებულ მებრძოლს, კაკა ჟვანისა, გარემოებათა გამო, იგი თავის მოგონებებში არ ასხენებს. მის მიერ სხვებისთვის უანდავროდ განულ დახმარებათა უბრალო აღწერასაც კი გაჭირდებოდა. თვითონ ამ სამადლო საქმეთა უმცირეს ნაწილს აღნიშნავს, ისიც სხვათა შორის, არა თავის საქებად.

წინამდებარე მოგონებებში, სხვადასხვა ეპიზოდთა თხრობისას, გვანჯი ჩიქოვანი რამდენჯერმე ამბობს: „ფული კარგად მქონდა...“ ეს მისი ფრაზაა, მისეულ მეტყველებაში დამკვიდრებული. რა ფული უნდა ჰქონოდა მას? დროდადრო ნათესავ-მეგობრები აძლევენ. ზოგ შემთხვევაში, კეთილი ხალხის წყალობით, რაღაც სამსახურში იდგა და შედარებით რიგიანად უხდებდნენ. ხელმოკლე და გაჭირვებულ ადამიანს როცა ნახავდა, ვინც უნდა ყოფილიყო, თვითონაც უშურვლად ჩუქნიდა ფულს, თუ, რა თქმა უნდა, „კარგად მქონდა“.

(ცოტა რამ მაინც უნდა ითქვას გვანჯი ჩიქოვანის ერთ უცნაურ თვისებაზე, რაღაც ნაირ გულთამხილაობაზე, სიზმრების თავისებურ ახსნაზე, რაც მოგონებებში იმთავითვე ხაზგასმულია. მოგონებების ქარგაში უთუოდ მნიშვნელოვანი და ბევრი მოვლენის წინასწარ მიმანიშნებელია სიზმრების ეს გონებამახვილური ახსნა. ხან გვანჯის ბიძა, გიდ ემხვარი, ხანაც თავად მთხრობელი ნახულობს სიზმარს და ადრე თუ გვიან ზმანება უთუოდ აცხადდება. მაგალითად, რევოლუციის წინა წელს, რუმინეთის ფრონტზე მყოფ გვანჯი ჩიქოვანს სახედარზე უკულმა შემჯდარი, ლავში ამოსვრილი იმპერატორი და ასეთსავე საჩოთირო მდგომარეობაში ჩავარდნილი მისი ოჯახის წევრები ესიზმრება. ამ სიზმარს თანამებრძოლებს უყვება. მათ კარგად უჩვენა, დაცდელი აქვთ გვანჯის მიერ ნახახი სიზმრების ძალა და მისევე დასკვნიან, რომ მეფის ტახტი მალე დაეცემა.)

ცხოვრება ბგანჯი ჩიქოვანისა

ოჯახის შექმნას ჩვენს სამშობლოში. ეს იყო დიდ ევროპულ კულტურასთან დასაახლოვებლად გადადგმული საუცხოო ნაბიჯი. ამ ერთგვარად სიმბოლური ჯვრისწერის ათინათი სამუდამოდ დაადგა პატარა, უმშვენიერეს ქართულ ქალაქს, ზუგდიდს, რომელიც ბოლო წლების ბედუკუდმართობის გამო, დღესდღეობით, დარბეული, სახეშეცვლილი და თითქმის გაჩანაგებულია, სამურზაყანოდან აყრილი, გასაცოცხლებელი ლტოლვილების მოთქმითა და ვაი-ვივით გულმუნუხებულში.

იმ საღამოს კი, სადარბაზოს კიბეებზე ჩამომავალს, ისევე მზისფერად თუ ფორთხლისფერად მოელვარე ატლასის პატარა ნაჭერი მიტრიალებდა თვალწინ. ხომ შეიძლება დასეც არ დარჩენილიყო, ესეც არ მეჩანა? და საერთოდაც, რა რჩება ადამიანისგან? ეჭვი მაქვს, ამდაგვარმა მტანჯველმა ფიქრმა დაანერინა ავაზაკად და მკვლელად შერაცხილ დაუდევარ, ჯანყიანი სულის ფრანსუა ვიონს, გენიალურ სქოლარს, თავისი განთქმული „ბაღდა გარდასული დროის ქალბატონზე“, თავიდან ბოლომდე მშფოთვარე, პასუხგაუცემელი კითხვის ნიშნებით რომ არის დაძიმებული:

რომელ მხარეში შთანთქა წყვილადმა ფლორა, დიადი რომის მშვენიება, ან თაისი და არქიპიადე სად გაიტაცეს დროის ცხენებმა...

დედოფალ ბლანშზე რას იტყვივით ნეტავ, სადლაა მის სმა და მაისი. ან დიდფეხება სად არის ბერტა, ან არამბურჟის სახლი მაინზე;

ლორენის მკვიდრი სად არის ჟანა, რომ ავიზვიზდა მისი დიდების ცეცხლი რუაში. აღარსად ჩანან... სად არის თოვლი შარშანწინდელი?

ვერვინ ნაუვა, პრინცო, გარდუვალს, ქრუბა ციმციმიც მარგალიტების დე ვიმერეთი სოფლის სამედურავს: სად არის თოვლი შარშანწინდელი?

ეს მარადიული ტკივილი ისევე ძველია, როგორც თავად ქვეყნიერება, მზისქვეშით და მას არავფერი არ ენამლება, ჯერ არავის მიუგნია მაღამოსთვის, იგი რომ მოაშუშოს. ეს არის ადამიანის დაუსრულებელი ნუხი-

რად აბიბინებულ საოცრებას არაფერი აკლდება: „ზამთარ და ზაფხულ სწორად გვაქვს ყვავილი ფერად ფერები...“

სხვა გზა არ არის — უნდა ვინმე უნოთ ძველისძველი, სამუნჯარო სიბრძნე, რომ ერთ დრო არავის შერჩენია, ცაში შურადულისვით მქროლავს ბედნიერების „ღურჯ ფრინველს“ სულიერთაგან ვერავინ მოხელთებს და იმასაც უნდა შევუიოდეთ, რომ მუცლით მობილებს, „აგორებულ ქვას“ შედარებული ნუთისოფელი თავის ნებაზე დაგვაქანებს.

ძნელი არ არის იმის დანახვა, რომ გვანჯი ჩიქოვანის მონათხრობში აფხაზეთი ჯერ კიდევ სუფთა ქართული კუთხვა — შეურყეველი, ნაუბილწავი, საქართველოს განუყოფელი ნაწილი, როგორც ეთნოგრაფიულად, ასევე ისტორიულადაც (გავიხსენოთ, რომ აფხაზეთის უკანასკნელი მთავარი მიხეილ შერვაშიძე, ქართველი პოეტისა და საზოგადო მოღვაწის გიორგი შერვაშიძის მამა, საქმეებს ქართულ ენაზე აწარმოებდა). იქაურ მკვიდრ ქართული მეგნება აქვთ, ზნე-ჩვეულებები და საქციელიც ქართულია. ისიც ცხადად ჩანს, სამეგრელოსა და აფხაზეთის მცხოვრებნი რა ახლობლურ, ნათესაურ ურთიერთობაში არიან ერთმანეთთან, თუმცა რუსეთის თავისი გამოიშველი, დიდმყრობე-ლორი პოლიტიკა კარგა ხნის დაწყებული აქვს და აფხაზეთისადმი — საქართველოს ამ უძველესი და ულამაზესი კუთხისადმი — არც მუსულმანური თურქეთი იყო გულხელდაკრეფილი, ისიც თავის მტაცებულ გვანჯისაგან ახორციელებდა.

რუსეთი ასეთსავე ვერაგულ პოლიტიკას ადგა სამეგრელოსა და სვანეთის მიმართ, ყოველნაირად ცდილობდა ამ ძირძველ ქართულ კუთხეებში ქართული ანბანის გაუქმებას, რათა ქართულ ენაზე განათლება და ქართული წიგნებს როგორმე გზა გადაკეტოდა. რუსი მოხელეები მიზანდასახულად ახალისებდნენ, მუდამ აშკარად უჭერდნენ მხარს სეპარატიზმის ყოველგვარ გამოვლინებას.

ამ მხრივ გამოჩაღისი არც საბჭოთა ეპოქა ყოფილა. არც ისე შორეულ წარსულში, ჩვენი საუკუნის 30-იან წლებში, თავი წამოჰყო პარტიულმა ფუნქციონერმა, დემაგოგმა ისაკი ჟვანიამ, რომელიც შალვა დადიანს გამოვდა, „მეგრელია და რომანებს კი ქართულად წერს“; მანვე შეადგინა „ნაციონალისტთა“ შავი სია და შივ შეიტანა მანინ ახალგაზრდა, შემდგომში ცნობილი

ფიქრი ფიქრს აევანია, აება. ჯერ პეტერბურგში, რუსთელმწიფის კარზე ოჯახითურთ ჩასული თერთმეტი წლის სალომე დადიანი წარმოვიდგინე, ჩასვლისთანავე,

ემზარ კვიციანიშვილი
გარძელება შემდეგ ნომერში)

“ლეიტივიზაცია” – სოფლის ზეიმი

სოფელი ლეიტივიზაცია ჩხოროქუჩის რაიონში, ერთ-ერთი უძველესი და მოსახლეობით დიდი სოფელია. ის ოდიშის დაბლობზე მდებარეობს, მდინარე ხობისწყლის მარცხენა მხარეს, ონხომურის, ზანას და ცივის სანაპიროებს შორის. სოფელში შემავალი უბნებია: ონხომური, პირველი ლეიტივიზაცია, მეორე ლეიტივიზაცია და რუსთაველი. იგი ესაზღვრება ამავე რაიონის სოფელ ახუთს, სენაკის რაიონის სოფლებს ზანას, უშაფათს, ფოცხოს, ხობის რაიონის სოფელ ხობულას. ლეიტივიზაცია ზღვის დონიდან 130 მეტრ სიმაღლეზეა, რაიონის ცენტრიდან 12 კილომეტრითაა დაშორებული, სენაკიდან – 32 კილომეტრით.

საქვეყნოდ აღიარებულია, რომ ჩვენმა წინაპრებმა წარუშლელი კვალი დატოვეს ანტიკურ სამყაროში. ისტორიული თვალსაზრისით ალბათ **“ლეიტივიზაცია”** აქეთ დიდი წვლილი შეტანილი კოლხური ცივილიზაციაში. კოლხებმა ხომ უდიდესი ცივილიზაცია შექმნეს, რომელიც ადრეოთვანებული იყო მთელი ანტიკური სამყარო.

როგორც ყველა კუთხეს, კუნძულს ჰყავს თავისი მემკვიდრე, ლეიტივიზაციაშიც ჩვენი მეგრული გახლდათ ისტორიკოსი ბატონი ანზორ სიჭინავა. მან შესანიშნავად ჩამოაყალიბა თავისი სოფლის ჰუმანიტარი ისტორია და წარმოგვიდგინა სოფლის გამომჩენილი ადამიანები. ლეიტივიზაცია ადრე ეგრისის სამეფოს, ხოლო შემდეგ ოდიშ-სადადიანოს შემადგენლობაში შედიოდა. სამეგრელოს უკანასკნელი მთავრის დავით დადიანის დროს, ოდიშ-ლეიტივიზაციაში რვა მახრად დაუყვიათ, ონხომური კუთვნილია ზუგდიდის მახრას, ხოლო ლეიტივიზაცია – ზუმის მახრას.

დავით დადიანის დროს ოდიშში შემდეგი გზები იყო, შუა სამეგრელოს გზა ზუგდიდი-ჭაქვიანი-ლეიტივიზაცია-ნოჯიხევი-ხობი. ამ გზით წავიდა ზუგდიდიდან ქუთაისს ხელმწიფე-იმპერატორი ნიკოლოზ პავლეს ძე 1837 წელს. და ამის გამო ეს გზა ძლიერ კარგად იყო შეკეთებული. რაც შეეხება ეტიმოლოგია **ლეიტივიზაცია**, სოფელს სიჭინავას გვარის სიმრავლის გამო დაერქვა. თუმცა სოფელში არც ხორავების გვარის ნაკლებობა იგრძნობა. სიჭინავას გვარს წინ მეგრული წინსართი **ლე** აქვს წამდგარებული და მივიდეთ სოფლის სახელი – ლეიტივიზაცია. ისევე როგორც, მაგალითად, ლეგოვი, ლეგოვინე, ლეგოვინე, ლეხანდრე, ლეკურწუმი, ლეკა-

ძამე და სხვა, რაც მეგრულში ჩვეულებრივი მოვლენაა.

ლეიტივიზაციაში მოსახლეობა თავიდან განლაგებული ყოფილა მდინარეების ზანასა და ცივის შორის, იმ დროს ეს ორი მდინარე უღრანი ტყის მასივების პირას გადიოდა. სოფლის ცენტრი, რომელსაც დღეს პირველი ლეიტივიზაცია და სენაკი-ჩხოროქუჩის რესპუბლიკური ავტონომიური ტრალის ორივე მხარეს მდებარეობს, დასახლებულია გვიან კაპიტალიზმის დროს, რაზედაც მიუთითებს თუნდაც ის ფაქტი, რომ ეს გზა წინათ აქედან 1-1,5 კილომეტრის მოშორებით, მეორე ლეიტივიზაციათან ახლოს გადიოდა.

სიჭინავების გვარის წარმომავლობაზე ზუსტი ცნობები ნაკლებად არის შემორჩენილი. ლეიტივიზაცია სრულიად დაფარული ყოფილა იელის ტყით. ვინაიდან იქ ნიადაგი წითელმიწანია, იელისთვის განსაკუთრებული ადგილია. ამ ადგილას ახლო-მახლო დასახლებებიდან მოდიოდა ხალხი **“იელიში-ჭინუში”** (იელის წყნელის დასამზადებლად), რომლითაც წინადასრულებული ფაცხას, ღობეს და სხვა. ეს ტერიტორია რომ განთავსდებოდა **“იელიში-ჭინუში”**-სგან, გამომჩნდა თავაღწარმტაცი მიდამო, სადაც ერთი კაცი დასახლებულია. საიდან ხარო, რომ შეეკითხებოდნენ ამ კაცს, **“იელიში-ჭინუდანო”**, პასუხობდა. სიტყვამ თანდათან ცვლილება განიცადა (იელიში-ჭინუ, ოლე-იჭინე, ლე-სიჭინე, სიჭინავა). გადმოცემა ეკუთვნის მღვდელ ჭიჭინაძეს.

აქ ერთ საინტერესო დეტალს უნდა მივაქციოთ ყურადღება – ტერმინ **“ოლე-იჭინე”**. მეგრულში არის ასეთი გამოთქმა **“ოლე-ოლე მეუ”**, რაც ნიშნავს რაღაცნაირ სვლას. მნიშვნელობა არა აქვს, თუ რისი სვლაა.

კოლხური (მეგრული) მეტყველება, სვლის მცდეების გამომსახველ ფორმებს ჭარბად იყენებს. კოლხური (მეგრული) მეტყველების ცოდნის გარეშე შეუძლებელია სიტყვათა აზრის გაგება. მაშასადამე **“ოლე-იჭინე”** კოლხური ბუნების სიტყვაა. მაგალითად **“ოლე”** მიწიერი (სითხის) სვლა, **“ოლე”** – პატარა ტყე მინდორში ან მდინარის პირას, **“ოლე”** – (ხე), გინა მოგრძო ტყე ველთაშუა. **“ოლეში”** იგივეა რაც ილეკე – შლამიანი ადგილი **“ოლეზე”**, ლეიტივიზაციაში აღიარებულია ქსოვილის მოწითალო ფერის მიწით.

ძველი მეგრელები ლეიტივიზაციას

“ლეიტივიზაცია” ეძახიან. ვფიქრობთ, **“ლეიტივიზაცია”** უფრო ქართიზირებული ფორმაა და თუ ეს ასე არ არის, მაშინ სხვა მოსაზრებაც შეიძლება დაიბადოს (ბ. თუნთია). **“ლე”** (**“Лес”**) – რუსულად დიდ ტყეს ნიშნავს. არ მინდა ზედპირული განმარტება გამოვიდეს, ან ლაფსუსად ჩამეთვალოს, მაგრამ მსგავსი მაგალითები მრავლადაა გვაქვს სამეგრელოში. მაგალითად, სენაკში, მეგრულში არის უბანი **ბათარია**. ძველად იქ რუსის **“ბატარა”** მდგარა, კიდევ, მას იქით არის ადგილი, რომელსაც **“რეკა”** ჰქვია. შეიძლება **ლეიტივიზაცია** შემთხვევაშიც ასე მომხდარიყო...

მაშასადამე, შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ **“ოლე-იჭინე”** ნიშნავს წყნელის მოსაპოვებელ ადგილს. მეორე გადმოცემის თანახმად, სიჭინავები წარმოშობით ყოფილან სოფელ ფოცხოდან. იქ ყოფილა მათი **“ჯინჯი-ხატი”** (ძირის ხატი).

აგრარული უნივერსიტეტის სტუდენტის ირმა სიჭინავას განმარტებით ბუბია მისდევდა შეილისშვილს წყნელით საცემად და აქედან წარმოიშვა გვარი **სიჭინავა** (ა. სი, ჭინუა – აი, შენ, წყნელი).

ლეიტივიზაციაში, როგორც ამ წერილის შესავალში ვახსენეთ, სორავების გვარი სჭარბობს სიჭინავების გვარს. ხორავებს **“ხვამა”** (ლოცვა) აღდგომის ორშაბათ დღეს ჰქონიათ, ხოლო სიჭინავებს – აღდგომის სამშაბათს. სოფელი არც სწავლულების ნაკლებობას უჩივის. აქ დაიბადნენ მედიცინის დოქტორები გრიგოლ სიჭინავა, ანტონ სიჭინავა, ბიოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი შოთა სიჭინავა, ეკონომიკის დოქტორები ძმები მელორ, ალექსანდრე და დემურ სიჭინავები.

სოფელი საბჭოურ ეპოქაში ეკონომიკურად ძალიან განვითარებული და ძლიერი იყო. დღეს ძალიან უჭირს სოფელს. იქაურებს რომ ჰქონებოდათ რით ირჩენთ თავსო, დიმილ-ნარევი ხუმრობით გიპასუხებენ: **თხილით და თურქეთით**.

სამწუხაროდ, თხილის პლანტაცია ქველას ხომ არა აქვს?

სოფელში დიდი ხანია ტრადიციად არის ქცეული სოფლის ზეიმი **“ლეიტივიზაცია”**. მიუხედავად სოფლის გაუსაძლისი ყოფისა, მოსახლეობა ზეიმისათვის საგულდაგულოდ ემზადება ყოველ მარამობას.

წლეულს, მარამობას, სოფელში მომხდარი უბედური შემთხვევის გამო დაგვიგმილი დონისძიება 25 ნოემბრისათვის იქნა გადატანილი.

ზეიმში მონაწილეობას ძირითადად იღებდნენ ადგილობრივი თვითშემოქმედებითი ძალები. ლეიტივიზაციის ბავშვთა ქორეოგრაფიული სტუდია **“ოქროს საწმისი”**, რომლის უცვლელი ხელმძღვანელია გამოცდილი ქორეოგრაფი და თავის დროზე **“ცეკვის ჯაღოქრად”** აღიარებული ჯემალ ჟვანია. სახელგანთქმული ქორეოგრაფი და ანსამბლი **“ოქროს საწმისი”** სათანადოდ დააჯილდოვა საქართველოს ქორეოგრაფიის მიღწევათა შემოქმედებითმა კავშირმა.

ბავშვთა ანსამბლის წევრები დახვეწილი მანერებით ასრულებენ ურთულეს ილეთებს. შესრულებული იქნა ცეკვები **“კავკასიური”**, **“მთიულური”** და **“აჭარული”**. აღსანიშნავია სტუდიის ყველაზე პატარა მონაწილეები ანი ხორავა, ნინო თოლორაია და ანა სიჭინავა. სტუდიას ჰყავს თავისი აკომპანირები, თუნდაც დოლზე დაკრის დიდოსტატი, პროფესიონალი და რაინდი პიროვნება ჯემალ მეშველიანი. განსაკუთრებული ნატიფი ხელოვნებით გამოირჩევიან კარლო ჯაიანი, გოგია ახალაია, დათო სიჭინავა.

სახალხო ზეიმში ასევე მონაწილეობა მიიღეს ლეიტივიზაციის კულტურის სახლთან არსებულმა ტრიო **“აისმა”**, რომლის წევრები არიან გიო საჯაია, ბაკურ ჯიქია და რევაზ ცერცვაძე. ტრიო შესრულდა გიორგი საჯაიას ავტორებით შექმნილი სიმღერა **“თეთრი თლია”**. შთამბეჭდავი იყო ბაჩუკი სიჭინავას რეპერტუარი, რომელმაც ფანდურის თანხლებით შეასრულა სატრფიალო სიმღერები.

კონცერტის დასასრულს გაიმართა გაზეთ **“ლეიტივიზაცია”**-ს პრეზენტაცია, სადაც წარმოადგინეს გაზეთის პირველი ნომერი. მისასალმებელია, რომ სოფელს დღეს საკუთარი გაზეთი გააჩნია, რომლის დამფუძნებელი გახლავთ გამორჩეული პატრიოტი ზაალ სიჭინავა.

პრეზენტაციაზე მოსალოცი სიტყვებით გამოვიდნენ გაზეთ **“ჩხოროქუჩის”** მთავარი რედაქტორი მერაბ პერტაია, ჩხოროქუჩის მუნიციპალიტეტის წარმომადგენლები გონა ჩოქოვანი, ბესიკ ახალაია, კობა ფარცვანია, დათა ჭითავა და სხვები.

უფალი გვარავლები ლეიტივიზაციაში იცოცხლეთ და იხარეთ მრავალკაშიერ!

ამსიკ თუნთია,
ქ. სენაკი

ის მარ შინც შიყაშ!

(გაგრძელება მე-8 გვერდიდან)

აი, რას ვწერ მეგრული ენის შესახებ: **“დღეს არავინ კამათობს იმის შესახებ, რომ ქართველური ენების ფუძეებია ლაზურ-მეგრულია. ევკთხები მათ, ვინც მეგრულ ენას ქართული ენის დიალექტად მიიჩნევს: როგორ შეიძლება ფუძე ენა დიალექტი იყოს?”**

“მეგრული, სვანური, ქართული პრეისტორიული ჰყონის ფესვიდან ამოზრდილი სამი ტოტია, რომელთაგან ერთ-ერთს ბედისწერამ და ისტორიის ქარტახილებმა ქართული ენა დაარქვა, სახელმწიფო ენის შესრულება დააგადა”.

“...კატეგორიულად მოვითხოვთ სკოლებში მეგრული და სვანური ენების სწავლა იმგვარი პროგრამით, რათა ნებისმიერი კუთხის ქართველმა იცოდეს: ლინსიტივაც ქართველები ცხოვრობენ, რომ მეგრული და სვანური ენების არსებობა არ ნიშნავს მათ არაქართველობას” (**“ილორი”**, №104 (165) 25 იანვარი-1 თებერვალი 2011 წ.).

ბატონო ედემ! მათემატიკოსმა ვია კვაშილაძემ **“ფეს-ტოსის დისკო”** კოლხური ენის გამოყენებით გაშიფრა. სამწუხაროდ და საუბედროდ ჩვენი მეცნიერება დუმს. ვინმე გოგიაშვილმა გურამმა ეს დიდი მეცნიერული აღმოჩენა დაცინვისა და ქილიკის საგნად აქცია. მე საკადრისი პასუხი გავეცე (**“ილორი”** №237 (296) 14-21 სექტემბერი 2013 წ.). რატომღაც არ მაგონდება **“დემოკრატიული ჩართულობის ცენტრს”** რაიმე რეაგირება მოეხდინოს გოგიაშვილის პასქვილისათვის.

მე ძალიან კარგად ვიცი თუ რაოდენ დიდ ეროვნულ მუხტს ატარებს სამეგრელო. ამიტომაც ვწერ: **“ვინ იქნება ერის გადარჩენისათვის ბრძოლის მებრძოლი ვინ შესძლებს ალაგმოს ქართულ ცნობიერებასთან, ქართულ კულტურასთან, ცხოვრების წესთან და ტრადიციებთან მებრძოლი ლეგიონი?”**

ვფიქრობ, ამ საღმრთო საქმის გაკეთება ხელაწიფება სახალხო მოძრაობა **“სამეგრელოს”**...

იგი უნდა გადაიქცეს ზოგადქართულ პოლიტიკურ მოძრაობად (დავარქვათ მას თუნდაც **“ოქროს საწმისი”**, **“იბერია”**, **“ივერია”**), რომელიც დიდი ჰყონის ფესვებიდან შეიწოვს გაფილტრულ ქართულ გენებს და შესძლებს უცხოელების მიერ კოლხეთიდან გატაცებული სიბრძნის, ანუ ოქროს საწმისის დაბრუნებას, ქართული მოდერნიზაციის მეთოდს მოსვლამდე გადარჩენას (**“ილორი”**, №205 (269), 29 იანვარი-5 თებერვალი 2013 წელი).

ბატონო ედემ! ვფიქრობ მაგალითების მოყვანა საკმარისია. იმედი მაქვს, მეორედ არ იკითხავთ, თუ ვინ ყოფილა თენგიზ კუბლაშვილი. **“გული რომ არ დაგწყდეთ”**, მეც შეძლებისდაგვარად წარმოვიდგინეთ ჩემი თავი, რომელსაც ენათმეცნიერებაში ბევრი არაფერი გაეგება, მაგრამ 90-იან წლებში ზვიად გამსახურდიას და მერაბ კოსტავას ერთგულად მხარში ედგა და ერთი პატარა აგური მასაც აქვს დადებული დამოუკიდებელი საქართველოს ასაშენებლად.

“დემოკრატიული ჩართულობის ცენტრში” მეგრული ენის გადარჩენას აპირებენ კულტურული და პოლიტიკური ავტონომიების მოპოვებით, რომელიც ენის გადარჩენის პანაცეა სრულად არ არის.

ბატონებო! გეკითხებით, რამდენი ათასი მეგრულია გადახვეწილი რუსეთში, თურქეთში, ევროპის ქვეყნებში? რამდენი ათასი უმუშევარი მეგრული გადახვეწილია უცხოეთში უახლოეს წლებში? რატომ შემცირდა შობადობა? მითხარით, სამეგრელოში (თუნდაც კულტურულ ავტონომიაში) მეგრული თუ აღარ იქნება, ვინდა იმეცნიერებს მეგრულად?

მეგობრებო, მთავარია ვიბრძოლოთ არა ავტონომიებისათვის, არამედ იმისათვის, რათა გაუმჯობესდეს ცხოვრების პირობები, დასაქმებული იყოს ყველა შრომისუნარიანი, ვიბრძოლოთ იმისათვის რათა არ მოიშალოს ქართული სოფელი, ჩვენი იდობა, ჩვენი კულტურის,

ტრადიციების, ცხოვრების წესის, ჩვენი ენის, გენოფონდის მფარველი დავიბრუნო!

მაშინ გადარჩება მეგრული, სვანური, ლაზური და თვით ქართული, სახელმწიფო სამწერლობო ენა, რომელსაც არანაკლები საშიშროება ემუქრება!

ჩვენი პოლიტიკური მიზანი უნდა იყოს არა საქართველოს ავტონომიებად, რეგიონებად დაშლა-დანაწილება, არამედ ისეთი ხელისუფლების არჩევა, რომელიც შესძლებს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენას, მიწების უცხოელებზე გაყიდვის აკრძალვას, მცოცავი ანექსიის შეჩერებას, ზნეობის ეროვნული კულტურის, მათ შორის მეგრული და სვანური ენების მფარველობას და განვითარებას... ისეთი ხელისუფლების არჩევა, რომელიც სწორი ეკონომიკური პოლიტიკის გატარებით შესძლებს ქართველთა უცხოეთში მასობრივი მიგრაციის შეჩერებას...

კიდევ ერთი შენიშვნა.

ბატონო ედემ! თქვენ მე ირონიით უმაღლესი საბჭოს **“დემოკრატ”** დეპუტატს მიწოდებთ. ძალიან მიკვირს. **“მოყვარულმა ეტიმოლოგისტმა”**, როგორც თქვენ თავს უწოდებთ, ჩემი შორეული წინაპრის საცხოვრისი დაადგინეთ და უმაღლეს საბჭოსა და ზუზუნაეს საბჭოს შორის განსხვავებას ნუთუ ვერ ხედავთ?

ამ წერილს ვამთავრებ იმ სიტყვებით, რითაც დავამთავრე თქვენს მიერ შერისხული და დაწუნებული წერილი **“მუ ჰყოლ რე, თქვანი დუვუ ზუგდიდელებო”**

დაე, მარად გახსოვდეთ და ადგაფრთოვანებდეთ ქართველი ერის საყვარელი შვილების ზვიად გამსახურდიასა და მერაბ კოსტავას უკვდავი მოწოდება:

საქართველო უპირველეს ყოვლისა!
თენგიზ კუბლაშვილი,
ზუზუნაეს საბჭოს დეპუტატი

ცოტა რამ კოლხებსა და კოლხურ დამწერლობასზე

ბატონი გურამ კორკელიას წინამდებარე წერილი წმინდა მეცნიერული სახისაა, რომელშიც იგი გარკვეულ ასპექტებში არ ეთანხმება ცნობილი ქართველი მეცნიერების თვალსაზრისს. ვფიქრობ, რომ აღნიშნული მეცნიერები კვლავაც დაიცავენ სიუთარ პოზიციას და მათი კორკელიასადმი პასუხი გახდება ის ჯანსაღი პოლემიკა, რაც დიდად დაინტერესებს გაზეთ "ილორის" მკითხველებს.

თავდაპირველად ტურა, შემდეგ ტურააა და ბოლოს და ბოლოებში ორი ა-ს შუა ნაემბაა მ.

დღესაც რომ გვარად არის ტურა, არსწორია. უფრო გამართლებულია რომ ვთქვათ ტურახე. მეგრულში დედისეულ და მამისეულ გვარს შორის განსხვავებას "ხმ" წარმოადგენს. ხოლო რატომ არის ეს ასე, ამას ქვემოთ მოგახსენებთ. ახლა ავიღოთ ტომები: მოსხები ან მესხები, კოლხები ანუ კულხები, ჯიქიები, აბასხები, აბსუები და ა.შ. მოსხები, ეს მრავლობითშია. მსოფლიოში იქნება მოსხე. იგივე მამრობითი - მოსია. კოლხები - იგივე კულხები მსოფლიოში კულხე - მდებარეობით. მამრობითი გვარი კულა, იგივე კულაა. თავდაპირველად კულა, შემდეგ კულაა და ბოლოს კულაა. ჯიქიები, სიტყვა ჯიქიდან არის ნაწარმოები. მსოფლიოში ჯიქია. დედისეული - ჯიქხე, კულაა კულადან (სახისისა) არის ნაწარმოები. ე.ი. მოსია, მოსხე - მეგრულად "მოსია" ბადეს ნიშნავს. ბადის ანუ მოსას ქსოვა იყო ამ ხალხის ხელობა და გვარის სახელწოდებაც აქედან მიიღეს. ე.ი. გამოდის, რომ კოლხები და მეგრელების გვარტომობის სახელწოდებები მეგრული სიტყვიდან, ენიდან არის ნაწარმოები და არა რომელიმე სხვა ენიდან. მართალია, მეგრული, მარგალი გვარს არ ნიშნავს, ეს საერთო სახელწოდებაა ტომის ან ტომთა გაერთიანების. ხოლო ჯიქია, ჯიქხე, მესხია, მესხე, კულა, კულხე და ა.შ. რომ მეგრული გვარია ამას დამტკიცება არ სჭირდება. საქმე ისაა, რომ კოლხებს, ანუ კულხებს, მოსხებს მატრიარქალური გვარი შემორჩათ. ანუ თუ ადრე, შერეული ქორწინების დროს (ჯგუფობრივი ცოლ-ქმრობის), არაფერ იცის ვინაა ბავშვის მამა, მაგრამ იციან ვინაა მისი დედა. ე.ი. წარმოშობის დადგენა შეიძლება მხოლოდ დედის მხრიდან და გამომდინარე აქედან პირველყოფილი გვარი დედისეული უნდა ყოფილიყო. შემდგომ პერიოდში, როცა მამაკაცები გაბატონდნენ დედაცაცებზე, წარმოშობის დადგენა ხდებოდა მამის მხრიდან.

სამწუხაროა, მაგრამ ფაქტია, რომ დღემდე არ არის გარკვეული საკითხი კოლხებისა და მეგრელების ერთობის შესახებ. სერგი მაკალითას წიგნში "სამეგრელოს ისტორია და ეთნოგრაფია" (გვ. 6) ვკითხულობთ: "მართალია თანამედროვე მეგრელებისა და მეფილე კოლხების ერთტომობის საკითხი ჯერ კიდევ დასაბუთებას მოითხოვს". "ხალხის წარმოშობა რომელიმე რასისაგან მისი ნათესაობა სხვა ხალხებთან ორი რაზმით შეიძლება იყოს გამორკვეული, - ენის ნათესაობით და ანთროპოლოგიური ნიშნებით. ხშირად ენის ნათესაობა არაფერს არ ამტკიცებს, რადგანაც შეიძლება აქ წამბაძველობის კანონის ძალით ერთმა ეთნიკურმა ჯგუფმა მეორეს გადასცეს, სრულად სხვა ანთროპოლოგიურ ტიპს, - აგრეთვე შეიძლება ერთსა და იგივე ანთროპოლოგიური ტიპის ხალხი სხვა და სხვა ენაზედ ლაპარაკობდეს, - იგივე წამბაძველობის კანონის ძალით: შეიძლება შემოსევა მომხდარი იყოს რომელიმე ქვეყნის ნაწილებში და მოსულ ტიპს თავისი ანთროპოლოგიური ნიშნები შედარებით წმინდად დაცვა. ან შეილება ადრევე ამოხდარიყოს ენისაც და ტიპისაც. - ბევრი ამგვარი შემთხვევა შესაძლებელია. წმინდად დარჩენილ ტიპთა და ენათა შემწეობით კი შესაძლებელია გარკვევა ნარევი ენისა და ტიპისა. - აგრეთვე შესაძლებელია სხვა და სხვა საბუთებით იმის გამორკვევა, თუ სად უცხოვრობათ ამა თუ იმ ხალხებს უძველეს დროთა". (მიხაკო წერეთელი "ერი და კაცობრიობა" გვ. 227).

მართალია ეს ყველაფერი უნდა გაითვალისწინოს მეკვლევარმა, რათა შეცდომა არ დაუშვას, მაგრამ ჩემი აზრით, არსებობს ერთი უტყუარი ხერხი, რითაც შეიძლება დავასაბუთოთ ამა თუ იმ ხალხთა საერთო წარმოშობა, კერძოდ, გვარ-სახელების წარმოშობით, რა თქმა უნდა აქ მხედველობაში უნდა ვიქონიოთ უნდა, საერთო ენის დადგენა კი შეუძლებელია საერთო დამწერლობის გარეშე.

ჰქონდა თუ არა საერთო დამწერლობა, საერთო ენით - მეგრულს, კოლხებს, მესხებს ანუ მოსხებს, ლახებს, ჭანებს და ა.შ. კოლხეთის ტერიტორიაზე მცხოვრებ ტომებს? ხოლო თუ თუკი გამოვვივოდა და დავუმატებოთ მეცნიერთა მიერ მოპოვებულ სხვა დამამტკიცებელ ფაქტებს, მაშინ შეგვიძლია ვთქვათ, რომ მიზანს მივაღწიეთ. ბატონ ბიძინა ჭყონიას სტატია "მაინც საიდან მიიღო სახელწოდება აბასხებმა?", გაზეთი "საქართველო" 27 ივლისი-3 აგვისტო. 1998 წ.) აღნიშნავს, რომ "აბსუების წინაპართა ერთი მნიშვნელოვანი ნაკადია ჯიქიები, რომლებიც საქართველოს დაუმეზობლდნენ მე-5 საუკუნეში და შემდგომში თამარის დროში ქვეშ იბრძოდნენ..."

აგრეთვე ბატონი ჭყონია აქვე აღნიშნავს, რომ მესხები, ბასხები ქართლის ტომს მიეკუთვნებოდნენ და არა მეგრელებისას. იგი იმომეცხე პავლე ინგოროვას, რაც ჩემი აზრით არასწორია. მესხები, ბასხები, ქართლის ტომს კი არ მიეკუთვნებიან, არამედ მეგრელებისას.

კარლ მარქსისა და ფრიდრიხ ენგელსის "რჩეულ ნაწილებში", (ტომი II გვ. 291) ვკითხულობთ: "ამ თავდაპირველი გვარის კლასიკურ ფორმად მორგანი იღებს ინოკეების გვარს. განსაკუთრებით სწავას ტომის გვარს. ამ ტომში არსებობს რვა გვარი, რომლებიც ცხოველების ან ფრინველების სახელებს ატარებენ: 1. მეელი, 2. დათვი, 3. კუ, 4. წაი, 5. ირემი, 6. ღალა, 7. ყანა, 8. შვევარდნი".

აგრეთვე ცნობილია, რომ გვარები და ტომები არა მხოლოდ ცხოველების და ფრინველების, მცენარეების და ადგილმდებარეობის აღმნიშვნელ სახელებსაც ატარებდნენ. დღესაც გვარად არის ტურა, თავდაპირველი გვარი იქნებოდა ტურა, რასაც ამჟამადც ხმარობენ, იტყვიან კიდევ დაბოლოება "ვა" შემდეგი დამატებაა.

ზონტალურ მდგომარეობაში შევხვდეთ... და ა.შ.

სანამ ხალხები სამეცნიეროდ დღეს არსებულ ბეგრათა რაოდენობას შექმნიდნენ, საკმაოდ დიდ დროს უნდა გაეკლო. აღამიანი (ამჟამად კოლხი, მეგრული), ზე რომ აიხვედრა რომ შენიშნავდა მზეს და მთვარეს. ისინი ორივე მრგვალია და მიწაზე მინც, თუ სხვა მასალა არ გაჩნდა, წრესაზებს დახაზავდა: აი, ასე: 1. - 0. 2. - 0. პირველი არის მზე. მეორე არის მთვარე. გამომდინარე აქედან, სადაც აღამიანი ცხოვრობს, ე.ი. მიწა მრგვალია და ამხაც და ამხაც წრესაზებით აღნიშნავდა - 0. ახლა ჩვენ გვაქვს სამი მრგვალი საგანი-მზე, მთვარე, დედამიწა. რით უნდა განასხვავოს ისინი ერთმანეთისგან? აი რით: 1. - 0 (მზე) მრგვალ საგანს დაუმატა კაუჭი. მივიღეთ ასო-ნიშანი, ბ ამავე დროს სიტყვაც არის, რომელიც ერთი ბეგრით ბ-ით გამოითქმის. მეგრულად ბ ნიშნავს მიკობუ (ქართულად კილია) ამჟამად ბ-ს თითქმის დაკარგული აქვს თავდაპირველი მნიშვნელობა, მაგრამ ეს არ ნიშნავს იმას, რომ ბ თავდაპირველად სიტყვა არ იყო. მაგალითად: მეგრულად ვიტყვით, "წხოუს თოკი გიო-ზუ, კიდალას სურათი მიკო-ზუ" და ა.შ.

2. თუთა (მთვარე) ხომ ორია - სახე მთვარე და ნახევარმთვარე (ახალი მთვარე) რკალის მსგავსი. ორივეს შეერთებით მივიღეთ ასო-ნიშნი თ. იგივე თუთა ე.ი. თავდაპირველად თუთა (მთვარე) გამოითქმებოდა ერთი ბეგრით - თ. შემდეგ როცა მრგვალებს განვითარდა, ერთი ბეგრით გამოხატული სიტყვიდან მივიღეთ მრავალი სიტყვები, თ გამოითქმებოდა და ახლაც გამოითქმება როგორც თუთა.

3. 0-დედამიწა (უფრო სწორად თავდაპირველად იქნებოდა მიწა, დიხა) ერთი ასონიშნით დ-თი გამოხატული. დაემატა ქვემოთ მამნიშნებელი და მივიღეთ - დ.

ბ, თ, დ, ესენი თავდაპირველი სახელწოდებებია, სიტყვებია. მაგრამ ეს სამი საგანი სივრცეში განლაგებული. სამივე შეგვიძლია ვთქვათ - მიკობუ, მაგრამ მიწისა და მთვარისაგან განსხვავებით ბ (მზე) მართლაც კილია. ბ-ს, მიკობუს დაემატა ასონიშანი ანუ ბეგრ-სიტყვა ჟ და მივიღეთ ბჟ. შემდეგში დაემატა ასო ა და მივიღეთ ბჟა.

აქედან ვასკენით, რომ დამწერლობა მეგრულია და არა რუსული ან სხვა რომელიმე. ახლა დავაკვიროთ ბ-ს და ა-ს, განა ორივეს იკონურობა არ ახასიათებს? ახლა იმის შესახებ თუ საიდან მიიღო მეგრულმა გვარმა "ხე" დაბოლოება: ხედავს რა აღამიანი (თესლიდან) მიწიდან აღმოცენდებიან მცენარეული ე.ი. მიწა (დ) შობს მცენარეებს, ქალს, მშობლავსაც უწოდებ (შემდეგში დია, დია ჩქიმში), მაგრამ აქ ორი დ გვაქვს - მიწა და დედა. ერთი დ დედამიწას ნიშნავს, ორი დ დედას. ხე, ხე, ხე, მეგრულად ნიშნავს შობას, მრგვალ საგანს 0 მიწას დაუმატა ზეადმართული ხაზის მივიღეთ - ხ, რაც მიანიშნებს იმაზე რომ მიწისაგან არის ხელი, შობილი. ხ-საც, ვფიქრობ, რომ იკონურობა არ აკლია.

ასევე აღამიანი იცის, რომ თუ ბჟა (მზე) არ იქნება, არც დიხა (მიწა) შობს რამეს. ე.ი. ბ (მზე) განაყოფიერებელია, იგივე მამაკაცია. გამომდინარე აქედან მამაკაცს, მამას უწოდებ ბჟ, შემდგომში ბაბა. ბჟა უბრალოდ განაყოფიერებელი კი არ არის, არამედ დედაცაა, მამაცაა, დედაცაა, დედამიწა კი დედადებოდა, რომ ამ ორი დედაებისგან არის წარმოშობილი ყოველი არსება, რა თქმა უნდა აღამიანიც. ჩვენ ხომ ვიცით, რომ წარმართებმა ბუნება გააღმერთეს.

რა თქმა უნდა, დედა მშობელია და შობს ორივე სქესის წარმომადგენელს - ქალსაც და ვაჟსაც. წერით ერთმანეთისგან რომ განსხვავებინა (და არა მხოლოდ წერით), ქალიშვილი იწოდებოდა დიხე, თავდაპირველად იქნებოდა დხ (დედის მსგავსი). მივიღეთ დედისეული გვარი მოს-ხე, აბშილა-ხე და ა.შ. ვაჟიშვილი კი იწოდებოდა ბჟ. შემდგომში ბოში. შ დაბოლოება მივიღეთ ბში. ბში, მოსიაში, აბშილაში და ა.შ. ე.ი. გვაქვს ქალიშვილის აღმნიშვნელი სახელიც და ვაჟიშვილისაც. მაგრამ არ გვაქვს ქალის და ბიჭის აღმნიშვნელი სახელები. როგორ მივიღეთ ისინი? აი, ასე: ხ (ქალიშვილი) შევბეროთ (ე.ი. ქალიშვილი და ვაჟიშვილი საპირისპირო სქესისანია არიან). მოვიღებთ ზ-ს (ხმ) ბა, ძღაბი, მურემა? მეორე: შევბეროთ ასონიშანი შ, მივიღებთ -ზ-ს (შვ) წ, წ, მეგრულად.

ლად. ასევე წომ. როგორც ვხედავთ, მეგრული დედისეული გვარები მთავრდება "ხე"-თი და რადგან ეს შემთხვევითი არ არის, არამედ ხე მეგრულად ნიშნავს შობას, ესეც იმის დასტურია, რომ მეგრელები და კოლხები (უფრო სწორად კულხები), ერთი და იგივე ტომია და დამწერლობა რომ მეგრულია იმის დასტურდაც რომ გამოდგება.

ჩემს მოსაზრებას მეგრელებისა და კოლხების ერთტომობაზე ადასტურებს ისიც, რომ ამავე ჟურნალ "აიაში" ბატონ ჯუმბერ კაკულიას სტატია "ანისტორესიას"-ში, საუბარია იმაზე, რომ მეღსები და მეგრელები ერთი და იგივენი არიანო. გვარი მეღსე იგივე - მეღა.

ადრე ვფიქრობდი, რომ მეგრელებმა სახელწოდება დალისაგან (დეღსაგან) მიიღეს, მაგრამ მაგრამ შემდგომ დაეფიქრა და სულ სხვა რამ გამოიფიქრა და ვფიქრობ, რომ ეს არის ერთადერთი სწორი.

ლახებმა და ჭანებმა სახელწოდება ადგილმდებარეობის ნიშნისთვისგან მიიღეს. ლახი, მეგრულად ნიშნავს უნაყოფოს. უნაყოფო მამაკაცი იტყვიან ჭანი-რე. ეს სიტყვები - ლახი, ჭანი, ამჟამად არ იხმარება, მაგრამ ბავშობისას უფროსებისგან გამოიწონია.

სამეცნიერო ლიტერატურაში წამიკითხავს, რომ სიტყვა კოლხი კუხისგან (შეავეს ნიშნავს) უნდა იყოს წარმოშობილი. მაგრამ ეს არასწორია, რადგან მთავრად ნიშნავს მეცნიერული ტერმინია და იმჟამად მას არავინ ხმარობდა.

ცალკე ყურადღება მინდა გავამახვილო ასო გ-ზე. როგორც ვიცით დ არის დიხა (მიწა), მაგრამ ცნება დედამიწა დიხაში არ ეტყვა, ამიტომ გ-თი გამოხატვა მისი სრული მნიშვნელობა. საბოლოოდ გ-ე ანუ დედამიწა. ბერძნულადც ხომ დედამიწას ვა ეწოდება. ეს კი ნამდვილად აქედან არის ნასესხები.

მაშ, მეგრელებმა საიდან მიიღეს სახელწოდება? არსებობს მოსაზრება გეორგიანე - მიწის მუშა, მეორე, მარგალი, იგივე დამრგველი. არც ერთი არ არის სწორი. მარგალი წარმოშობილი არის ხმა გრრრ-დან. ელ-ჭეკი, გურგინი ხომ გავვივონია? რა იყო ბერძნების დედაებათა შორის ყველაზე ძლიერი? ზევსი, ელ-ჭეკის ღმერთი. ასეა აქაც, ოლონდ ამ დეობას ეტყვა გიორგი. აქედან წმინდა გიორგი. ეს წმინდა გიორგი ხომ ყველაზე ძლიერ ღმერთად მიანდათ მეგრელებს და აქედან არის სახელწოდებაც გეორგია, ბერძნებმა რომ უწოდეს მეგრელებს, კოლხებს.

გრრ არის ფუფე, ამოსავალი საიდანაც არის შემდეგ ნაწარმოები გგრ-ისი, გიორგი, მარგალი. წმინდა გიორგი, რომ წარმართული დეობაა ეს უეჭველია. ერთი რამ მინდა აღნიშნო, ძალიან ცოცხად ის ხალხი, რომლებიც გვასწავლიან, რომ საქართველოს მართლმადიდებლობამ გადაარჩინაო. ე.ი. თითქოსდა ჩვენი ისტორია მართლმადიდებლობით იწყება?... კი მაგრამ, რა ვუყოთ იმ ხელთუქმნელ საუფჯეს - ჩვენ მწერლობის, რომელიც წარმართებმა დაგვიტოვეს? ეს ისტორიის ვეცალებია.

ახლა ისევ მინდა მიუბრუნე ძირითად თემას. აფხაზები რას ეძახიან მეგრელებს? "აგრუსა", "აბჟუსაც". რა დასკვნის გაკეთება შეიძლება აქედან? აგრუსა ანუ (აგორ), იგივე გიორგი. აბჟუა, ეს იგივე რაც მზის შვილები. აი ამიტომ ეძახდნენ ევროპელები კოლხებს მიწისა და მზის შვილებს.

მამანტი ძამამიას დასაბუთებული აქვს თუ რა ფუნქცია აქისრითა ხმოვან ბგერებს - ა, ე, ი, ო, უ-ს. მაგალითად, ის წერს: ა-თი უქვენებთ ჩვენთან ახლოს მყოფ საგნებს, ე-თი ან ი-თი შორს მყოფ საგნებს და ა.შ. მაგრამ ა, ე, ი, სხვა რამეზეც მივივითებ, კერძოდ ა-ეს, ა-წინა, სიტყვას ხან წინ ერთვის, ხან ბოლოს, ხან წინათ ერთვის და ბოლოსაც. მაგალითად გვარი ბიგვა, ამ გვარის ნამდვილი ფორმა (ბიგვანდელი) არის ბიგა. ე.ი. ბიგას, ხელჯოხს ამხადებდნენ და აქედან მიიღეს გვარის სახელწოდებაც. თავდაპირველად იქნებოდა ბიგა ა. ე. ი. ა ბიგა. შემდეგში სიტყვამ ტრანსფორმაცია განიცადა. ორ ბოლო ა-ს შორის ჩაჯდა - ვ და მივიღეთ ბიგვა. ასეთ შემთხვევასთან გვაქვს საქმე სიტყვა "აგრუსთანაც". აბჟუა კი რას ნიშნავს ადგილი მისახვედრია. აბჟუა ე.ი. მზის შვილი.

გურამ კორკელია
სოფ. დარჩელი
(გვარებულება შემდეგ ნომერში)

სკორტული კუთხე მიჰყავს შურნალისტ ბიორბი ჯალაღანიას ბიორბი ონიანი: გული მომიკვდა, მაგრამ ცხოვრება ამით არ მთავრდება

10 აპრილს, ნაკრების ტექნიკურ ცენტრ "ბასაზე", თაბის მეოთხედიანად მატჩში ქუთაისის "ტორპედო" ბოლისის "სიონს" ხვდებოდა. მატჩი დასასრულს უახლოვდებოდა, როცა ბურთისთვის ბრძოლისას ქუთაისელთა მცველი გიორგი ონიანი მოედნის დამცავ ბადეს შეეჯახა. თამაშის გაგრძელებას ვინ ჩიოდა, გონწასული სასწრაფოდ საავადმყოფოში გააქანეს და უმძიმესი დიაგნოზი დაუსვეს - კისრის მე-4 და მე-5 მალეების მოტეხილობა. საბედნიეროდ, ონიანს ზურგის ტვინი არ დაუზიანდა, ოპერაცია წარმატებით დასრულდა და მალე ფეხზეც წამოდგა. ამიტომ, იმედი გვაქონდა, რომ 30 წლის მცველი ფეხბურთის კიდევ ითამაშებდა. სამწუხაროდ, ასე არ მოხდა - გიორგი იმუღებულა, ბუცები ღურსმანზე ჩამოვიდნენ. ეს დასანანი ამბავი თავად გვითხრა, როცა იმის შესატყობად დავეუკავშირდით, თუ როდის განაახლებდა ვარჯიშს... - დიდი ხანია, მკურნალობთ. მოედანს როდისდა დაუბრუნდებით? - ახლა ისევ რეაბილიტაციას გავდივარ და ვისვენებ. მაგრამ ფეხბურთის თამაშს ვერ შეუძლებ. გერმანიაში ოპერაცია რომ გავიკეთებ, ექიმებმა მითხრეს, თუ სიცოცხლე გინდა, მოედანზე გასვლას აღარ გირჩევენ. ახლა 2 კილოზე მეტის აწევა არ შეიძლება,

არც სირბილის უფლება მოუციათ. ისეთი თავდადებული მოთამაშეც არ ვარ, ფეხბურთი ჯანმრთელობაზე წინ დავაყენო. მოკლედ, კარიერა დავაშორე და თქვენ უკვე ვეტყვან ფეხბურთელს ელაპარაკებით. - გერმანიიდან ჩამოსვლამ ხომ თქვით, მალე ვარჯიშს დავიწყებო? - სულ სამი ოპერაცია გავიკეთე - ორჯერ კისრის მალეზე და ერთხელაც ცხვირზე. ფეხბურთს რომ ვეღარ ვითამაშებდი, ეს ამბავი ბოლო ოპერაციის შემდეგ მითხრეს. გული მომიკვდა, მაგრამ რას ვიზამთ... ცხოვრება ამით არ მთავრდება... - კარიერის ნაადრევად დასრულება სასიამოვნო ნამდვილად არ არის... - რა თქმა უნდა, გული უზომოდ მწყდება, კიდევ ხუთ-ექვს წელიწადს ვაპირებდი თამაშს... ძალიან ძნელია, საყვარელ საქმეს რომ მოწყდები. მიძიმე განცდებში ვარ, მიჭირდა ამ აზრთან შეგუება. მაგრამ ისეთი ტრავმა გადავიტანე, რომ ემოციაც აღარ დამჩნა და ფეხბურთზე მეტად, ჯანმრთელობაზე ვფიქრობდი. ამის გამო, ფეხბურთიდან წასვლა არ მიჭირს. რას ვიზამთ, სხვა გზა არც მქონდა... ცხოვრებაც გრძელდება, ამით მხოლოდ ერთი ეტაპი დასრულდა. - ალბათ, უკვე დაფიქრებლით, სად გააგრძელებთ საქმიანობას... - ჯერ ზუსტად არ ვიცი. ვფიქრობ. ისე, მწვრთნელობა მსურს, ეს ფედერაციის პრეზიდენტმა ზვიად სიჭინავაძემ შემომთავაზა. არ ვიცი, ამ კაცზე ვინ რას ფიქრობს, მაგრამ ისე მოულოდნელად დამხმარა, გაოცებული დავრჩი. მე არც მითხვია, პირადადაც არ ვიცნობდი... სხვათა შორის, "ლელოში" დაბეჭდილი ჩემი ინტერვიუს შემდეგ შემხვდა და თავად მეითხრა ანგარიშის ნომერი და ოპერაციისთვის აუცილებელი 13 ათასი ევრო ჩამირიცხა. სიჭინავაძემ მაშინ მითხრა, ოპერაციის შემდეგ თუ ითამაშებ, ხომ კარგი, თუ არა და, სამწვრთნელო ლიცენზიის აღებაშიც დაგეხმარები და რომელიმე ასაკობრივ ნაკრებში

დაგასაქმებო. არც ვიცი, მადლობა როგორ გადაუხადო. ცხადია, "ტორპედო" დამხმარა, გერმანიაში გასამგზავრებელი ბილეთები და ვიზა ამიღო. მაგრამ ოპერაციის თანხა მჭირდებოდა, რადგან ამხელა სახსრები თავად არ მქონდა და არც ვიცოდი, ეს ფული საიდან მომეტანა. უოპერაციოდ კი ჯანმრთელობის პრობლემები შემქმნებოდა. ახლა ლიცენზიის აღებაზე ვფიქრობ. მხოლოდ ფეხბურთი ვიცი და აჯობებს, ისევ ამ საქმეს მივყვე. გავიგე, ვისაც პროფესიული კარიერა ჰქონდა, შეუძლია პირდაპირ ლიცენზია აიღოს. - რა იყო ფეხბურთში თქვენთვის ყველაზე სასიამოვნო მოგონება? უსიამოვნოზე აღარ გკითხავთ... - სასიამოვნო იყო ბურთთან პირველი შეხება და უმადლეს ლიგაში დებიუტი. ეს 2002 წელს მოხდა, თბილისის "ლოკომოტივში" ახალი ჩარიცხული ვიყავი, როცა გასვლაზე ზესტაფონის "მარგვეს" 50 მოუგეთ. მაშინ გუნდს ლუის ცაკარიასი ავარჯიშებდა, პირველ ტაიმში შეცვლაზე შემეშვა. ძალიან ენერჯიული ვიყავი. მაგრამ ეს იყო დიდი სიამოვნება, იმის მიუხედავად, რომ მოედანი ატალახებული იყო... - აუხეხენელ ოცნებად რა დაგრჩათ? - საქართველოს ნაკრებში თამაში. ტოპილიერის დროს, სამჯერ განაცხადშიც მოხვედი, მათ შორის - გასვლაზე საფრანგეთთან და ასევე გასვლაზე ალბანეთთან, ამხანაგურ მატჩში. მაგრამ ერთხელაც არ მითამაშია. - რა იყო თქვენი ყველაზე სერიოზული შეცდომა? - ალბათ, გერმანიიდან წამოსვლა. დარჩენის შანსი მქონდა, კონკრეტულად წინადადებაც იყო, მაგრამ საქართველოში დაბრუნება და რუსეთის "მეტალურგში" თამაში ვამჯობინე, რომელიც მაშინ ჩემპიონობისთვის იბრძოდა. გერმანიაში ჩემი კარიერაც სხვაგვარად წარმართებოდა. მაგრამ მეორე მხრივ, წამოსვლა კარგიც იყო, ნაკრებში ხომ ამის შემდეგ მიმიწვიეს. სიზარმაცე არ

მახასიათებდა, განსაკუთრებული შეცდომაც არ დამიშვია. მაგრამ ამ გადასახედთან, მეტის გაკეთება შემეძლო. საერთოდ, ცხოვრების კანონია - მეტი უნდა გასცე, მეტი რომ მიიღო... - თქვენი აზრით, ქართული ფეხბურთი მოთამაშეებს რას აძლევს და რას - ვერა? - საქართველოში თამაში რთულია, მაგრამ ერთ-ერთი საშუალებაა, რომ ცხოვრების პირობები გაიუმჯობესო, უკეთესი მომავლის იმედი გქონდეს და ხალხმა ტაში დაგიკრას. ხალხის აღიარება და ოცადიები ყველაზე დიდი სიამოვნებაა. გერმანიაში, "კარლ ცაისში" ერთი სეზონი ვითამაშე და ვიცი, საკვებ სტადიონი რამხელა სიამოვნებაა. გერმანიაში საოცარი გულშემატკივარია, გავარდნილ გუნდსაც ქომაგობენ. ასეთი თანადგომა მენატრებოდა საქართველოში, საკვებ ტრიბუნების გარეშე თამაში საშინელებაა. ასე იყო "ხესტაფონში", კარგი ქომაგები ჰყავთ "ტორპედოს" და "დილას", მაგრამ ზოგადი სურათი მაინც დამთრგუნველია. ამიტომ, მოტივაციაც ნაკლებია, კონცენტრირებასაც ვერ აკეთებ და დიდი პროფესიონალიზმი გჭირდება, ბოლომდე რომ დაიხარჯო. ასეთ გარემოში თამაში ვარჯიშებს ჰგავს და ფეხბურთელი ვერ გაიზრდება. მოედანი მოედანს არ ჰგავს და სტადიონი - სტადიონს. ბევრჯერ ისეთ მოედანზე მითამაშია, ერთი საზრუნავი მქონდა - გასახედვადვე ჯანმრთელი მივსულიყავი. ეს თუ მოგვარდა, სანახაობრივადაც და დონითაც ბევრად უკეთესი ჩემპიონატი გვექნება. ის მაინც გეცოდინება, რომ სტადიონზე არ მოკვდები, რაც მე მომივიდა. ნეტავ, შემდგომმა თაობებმა მაინც იგრძნონ საქართველოში ისეთი ემოცია, რაც მე გერმანიაში განვიცადე. თუ ამას არ მიხვდა, უკან უკან მივიდვარ და საშველიც არ ჩანს. არადა, კარგი თაობები მოდიან და არ მინდა, ჩვენი თაობის ბედი გაიზიარონ.

გამოვიდა პირველი ტომი სერგეი კრემლიოვის წიგნისა "ბერია - XXI საუკუნის საუკეთესო მენეჯერი". გამოცემა განხორციელდა სახალხო მოძრაობა "სამეგრელოს" მხარდაჭერით. წიგნის შექმნა შეიძლება ზუგდიდში, რუსთაველის ქ. №68-ში, სახალხო მოძრაობა "სამეგრელოს" ოფისში. ტელ. 599.209.624 თბილისში წიგნის რეალიზაცია მოხდება ყოველ ოთხშაბათ დღეს, დილის 9 საათზე, ბაქრაძის ქ. №6-ში (დიდუბე), ან, ყოველდღე, მეტრო "მარჯანიშვილის" ამოსასვლელში, გაზეთების გამყიდველ პაატასთან. ცნობისათვის დარეკეთ - 599.573.322

რატომ ებონათ თბილისში ჩამოსული რობერტ დე ნირო სომეხი არტაშა

ცნობილი ამერიკელი მსახიობი, "ოსკარისა" და სხვა ავტორიტეტული კინომონიციების მრავალგზის მფლობელი, იტალიური წარმოშობის რობერტ დე ნირო 1986 წელს თბილისს ეწვია როგორც ტურისტი. მას შესაბამისი შეხვედრები მოუწვეს ქართულ ლიტერატურულ და კინოწიგნებში. ისიც ცნობილია, რომ იტალიელებს სამხრეთული გარეგნობა აქვთ და ხშირად ჭირს ხოლმე მათი ქართველისაგან გარჩევა. რობერტ დე ნიროს თან ახლდნენ ქალიშვილი ბოიფრენდითურთ და ვაჟი. მიუხედავად იმისა, რომ მსახიობი დაკავებული იყო საქმიანი შეხვედრებით, იგი მაინც პოულობდა თავისუფალ დროს, რათა ქალაქის ღირსშესანიშნაობებს გაეცნობოდა. სამშობლოში

დაბრუნების შემდეგ კი რობერტ დე ნირო აღტაცებული წერდა წარუშლელ თბილისურ შთაბეჭდილებებზე. უგემრიელეს ქართულ სამზარეულოზე, ისტორიულ და კულტურულ ძეგლებზე. მიუხედავად იმისა, რომ უცხოელ, განსაკუთრებით ამერიკელ სტუმრებს თან დაჰყვებოდა ჩვენი უშიშროების "ფიზიკური თვალის", დე ნირო მაინც ასერხებდა მარტო გასულიყო ქალაქში და დამტკბარიყო თბილისის ხედვებით. ერთ დილას გასასეირნებლად სასტუმრო "მეტეხიდან" ავლაბარში დაემგზავნა, მარტო. მერე მახლობელ პარკში სკამზე ჩამოჯდა, ფეხი ფეხზე გადაიდო და თვალის მიადევნა საქმეზე მიმავალ ავლაბრელებს. ევონა, გარს შემომეხვევიან, ტაშს დამიკრავენო, მა-

გრამ, თურმე, ზედაც არავინ შეხედა. ნაწყენმა თანმხლებს და მეგზურად მიმავრებულ მწერალ რეზო თაბუკაშვილს შესწივლა, - რა საწყენია, რომ ქართველები ვერ მცნობენო. რეზო თაბუკაშვილს თურმე ჩაედინა, - შე კაცო, ავლაბარში რომ გამოიჭიმიე, ვინ გიცნობდა, ყველას სომეხი არტაშა ვგონებოდიო.

სახალხო მოძრაობა "სამეგრელო"-ს ზუგდიდის ორგანიზაცია დიდი გულისტკივილით იუწყება, რომ რუსეთის ქალაქ სუზდალში ავტოკატასტროფის შედეგად გარდაიცვალა სოსუმეიდან დეენილი, ეროვნული მოძრაობის აქტიური წარმომადგენელი

ვალერი ქობალია
და თანაგრძნობას უცხადებს განსვენებულის ოჯახს.

უკვე გამოვიდა შურნალ „აია“-ს მომდევნო ნომერი, რომლის მთავარი რადაქტორია ბატონი ბიორბი სიჭინავა. შურნალი შეგიძლიათ შეიძინოთ თბილისში, ტაშკენტის ქუჩა №25-ში, I სადარბაზო, ბინა 1. ზუგდიდში, ფოთში, ხობში, სენაკში, წალენჯიხაში, ჩხოროწყუში, აბაშაში და მარტვილში შურნალის შექმნა შეგიძლიათ სახალხო მოძრაობა „სამეგრელო“-ს წარმომადგენლობაში. შურნალის ფასია 4 ლარი

ISSN 1987-8966 ilori

რედაქციის მისამართი: თბილისი, ბაქრაძის ქუჩა №8, სარ. №. 01018002930, 234-32-95

მთავარი რედაქტორი: როლანდ ჯალაღანია

ტექნიკური რედაქტორი: მისიელი ჩოლოყიშვილი

ბაზემთის მენეჯერი: ზურაბ ქობალია 599-34-37-27

სარედაქციო საბჭო: ზაურ ბახარია, ზურაბ ჯამბურია, თენგიზ კუპლაშვილი, კლიმენტი შალია, ბივი სომხიშვილი, ვიქტორ ცაავა, ბიორბი სიჭინავა, ნუზუარ სალაყაია (ბალი)

გაზეთ "ილორის" გაცნობა შეგიძლიათ "საქინფორმის" ვებგვერდზე WWW.saqinform.ge